

WOJCIESZÓW

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
MIASTA WOJCIESZÓW**

WOJCIESZÓW, 2024

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA WOJCIESZÓW
OPRACOWAŁA FIRMA**

ZESPÓŁ AUTORSKI

Główny projektant:

mgr inż. Paweł Niemiec
*uprawnienia urbanistyczne nr 1685
uprawnienia do projektowania zgodnie z art. 5 pkt 2,
3 i 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu
przestrzennym*

mgr inż. Joanna Świtlińska-Robutka
*uprawnienia do projektowania zgodnie z art. 5 pkt 3 i 4
ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu
przestrzennym*

Projektant:

mgr inż. Anna Skiba
*uprawnienia do projektowania zgodnie z art. 5 pkt 4
ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu
przestrzennym*

mgr inż. Iwona Gaj
*uprawnienia do projektowania zgodnie z art. 5 pkt 4
ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu
przestrzennym*

mgr inż. Kamil Czarny
*uprawnienia do projektowania zgodnie z art. 5 pkt 4
ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu
przestrzennym*

mgr Oliwia Makuch
*uprawnienia do projektowania zgodnie z art. 5 pkt 4
ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu
przestrzennym*

mgr inż. Magdalena Balcerzak
*uprawnienia do projektowania zgodnie z art. 5 pkt 4
ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu
przestrzennym*

mgr inż. Zofia Nikrewicz
*uprawnienia do projektowania zgodnie z art. 5 pkt 4
ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu
przestrzennym*

Część I

Wstęp

Spis treści:

1. Wprowadzenie	- 2 -
2. Podstawa prawna opracowania.....	- 3 -
3. Cele przyjętego dokumentu	- 3 -
4. Ogólna charakterystyka gminy.....	- 5 -

1. Wprowadzenie

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy, koordynującym działania samorządu lokalnego w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

Studium jako wewnętrzny dokument władz samorządowych, zgodnie z art. 9 ust. 5 ustawy o planowaniu przestrzennym, nie jest aktem prawa miejscowego i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, a także nie przesądza o użytkowaniu terenów. Ustalenia Studium zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Sporządzenie niniejszego dokumentu wynika ze zmiany polityki przestrzennej gminy, która jest wynikiem zmian w potrzebach mieszkańców oraz warunków ekonomiczno-gospodarczych.

Zmieniające się uwarunkowania formalne i przestrzenne jak również zmiany w przepisach odrębnych wpłynęły na potrzebę sporządzenia nowego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wojcieszów. Na dzień przystąpienia do sporządzenia niniejszego dokumentu na terenie gminy obowiązywało Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wojcieszów, przyjęte uchwałą XIV/61/199 Rady Miasta Wojcieszów z dnia 9 grudnia 1999 r., zmienionego uchwałą nr XXXIII/159/2013 z dnia 26 września 2013 r., zmienionego uchwałą nr XIV/57/2015 Rady Miasta Wojcieszów z dnia 11 grudnia 2015 r. oraz nr XLVII/219/2018 Rady Miasta Wojcieszów z dnia 12 października 2018 r.

Zgodnie z uchwałą nr XLVII/221/2018 Rady Miasta Wojcieszów z dnia 12 października 2018 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Wojcieszów oraz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obowiązujące Studium zostało uznane za częściowo nieaktualne, jako wymagające aktualizacji w celu dostosowania do zachodzących zmian w zagospodarowaniu przestrzennym oraz uwarunkowaniach gminy, jak również dostosowaniu jego treści do wymogów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i przepisów odrębnych.

Wypełniając dyspozycje zawarte w uchwale nr XVIII/118/2021 Rady Miasta Wojcieszów z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojcieszów, zmienionej uchwałą nr XIX/127/2021 z dnia 30 kwietnia 2021 r., Studium objęta została cała gmina w jej granicach administracyjnych.

Niniejsze Studium, zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, składa się z części tekstowej i graficznej.

Część tekstowa Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojcieszów składa się z czterech części:

- Część I – Wprowadzenie zawiera informacje m.in. o zawartości dokumentu, jego roli i prawnej podstawie sporządzenia oraz podstawowych celach Studium;
- Część II – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego,
- Część III – Kierunki rozwoju przestrzennego,

- Część IV – Synteza i uzasadnienie, zawierające kompleksową syntezę ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojcieszów oraz uzasadnienie objaśniające przyjęte w Studium rozwiązania.

Część graficzna Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego składa się z dwóch załączników graficznych:

- Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego,
- Kierunki zagospodarowania przestrzennego,

które zostały opracowane na kopii mapy topograficznej.

Przy sporządzaniu Studium uwzględniono w szczególności:

- Zasady określone w "Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030", przyjętej uchwałą nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. (M.P.2012.252),
- ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, dokument został przyjęty uchwałą nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 czerwca 2020 r. pod poz. 4036,
- Strategia Rozwoju Miasta Wojcieszów na lata 2015 – 2025, uchwała nr XIV/56/2015 Rady Miasta Wojcieszów z dnia 11 grudnia 2015 r.,
- Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, uchwała nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20.09.2018 r.

2. Podstawa prawna opracowania

Podstawę prawną niniejszego opracowania stanowi art.10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2022 r., poz. 503), w nawiązaniu do art. 65 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688) oraz Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2021 r., poz. 2405).

Podstawą formalną sporządzenia niniejszego studium jest uchwała nr XVIII/118/2021 Rady Miasta Wojcieszów z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojcieszów, zmienionej uchwałą nr XIX/127/2021 z dnia 30 kwietnia 2021 r..

3. Cele przyjętego dokumentu

Głównym celem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla Miasta Wojcieszów jest, poprzez rozpoznanie i diagnozę aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej rozwojem, sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy.

W tym celu określono:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego;
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym;
- obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej;
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
- obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej;
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;
- obszary zdegradowane;
- granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie;
- granice obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

4. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina miejska Wojcieszów położona jest w południowo-zachodniej części województwa dolnośląskiego. Zlokalizowana nad rzeką Kaczawą, w Sudetach Zachodnich na terenie Gór Kaczawskich. Gmina wchodzi w skład powiatu złotoryjskiego, od północy i zachodu graniczy z gminą Świerzawa, od południa z gminą Janowice Wielkie, a od wschodu z gminą Bolków. Jest jedna z 6 gmin wchodzących w skład powiatu.

Gmina Wojcieszów zajmuje powierzchnię 32,17 km², co stanowi niecałe 6% powierzchni powiatu złotoryjskiego. Administracyjnie gmina składa się z 1 miasta – Wojcieszów.

- Powierzchnia gminy wynosi ok. 3217 ha¹;
- Liczba mieszkańców ok. 3572 osób²;
- Średnia gęstość zaludnienia: ok. 111 mieszkańców/km² ³;
- Ruch kołowy – główne drogi:
 1. wojewódzka 328 – relacji Nowe Miasteczko - Marciszów,
 2. wojewódzka 365 – relacji Jelenia Góra – Jawor,
 3. powiatowa 12147 - relacji Podgórkę – Wojcieszów.
- Ruch kolejowy: linia kolejowa nr 776 relacji Marciszów – Złotoryja. Aktualnie linia kolejowa jest czynna tylko dla ruchu towarowego, jednak planowane jest wznowienie ruchu pasażerskiego.

¹ Dane GUS, Bank Danych Lokalnych, stan na 31.12.2020 r.

² Dane GUS, Bank Danych Lokalnych, stan na 31.12.2020 r.

³ Dane GUS, Bank Danych Lokalnych, stan na 31.12.2020 r.

Część II

Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

Spis treści:

1. Stan dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu	- 5 -
1.1. <i>Wojcieszów</i>	- 5 -
2. Główne uwarunkowania i problemy rozwoju	- 7 -
2.1. <i>Podstawowe dane statystyczne</i>	- 7 -
2.2. <i>Uwarunkowania zewnętrzne</i>	- 7 -
2.3. <i>Uwarunkowania wewnętrzne</i>	- 8 -
3. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony	- 8 -
4. Uwarunkowania wynikające z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy	- 9 -
5. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego	- 10 -
5.1. <i>Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej</i>	- 10 -
5.2. <i>Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej</i>	- 11 -
5.3. <i>Warunki klimatyczne</i>	- 12 -
5.4. <i>Szata roślinna i świat zwierzęcy</i>	- 12 -
5.4.1. <i>Zbiorowiska leśne i zadrzewienia</i>	- 12 -
5.4.2. <i>Lasy ochronne</i>	- 14 -
5.4.3. <i>Roślinność nieleśna</i>	- 14 -
5.4.4. <i>Gatunki chronione i rzadkie</i>	- 17 -
5.4.5. <i>Siedliska przyrodnicze</i>	- 31 -
5.5. <i>Jakość powietrza atmosferycznego</i>	- 33 -
5.6. <i>Jakość klimatu akustycznego</i>	- 36 -
6. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	- 37 -
6.1. <i>Uwarunkowania prawne</i>	- 37 -
6.2. <i>Uwarunkowania historyczne</i>	- 39 -
6.3. <i>Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków</i>	- 40 -
6.4. <i>Obszary i obiekty w ewidencji zabytków</i>	- 42 -
6.5. <i>Ochrona na podstawie obowiązujących planów miejscowych</i>	- 45 -
6.6. <i>Dobra kultury współczesnej</i>	- 45 -
6.7. <i>Ochrona zabytków archeologicznych</i>	- 46 -
6.8. <i>Parki kulturowe</i>	- 46 -
6.9. <i>Zagrożenia dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej</i>	- 46 -
6.10. <i>Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej</i>	- 46 -
7. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych	- 47 -
8. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia, oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem	- 47 -
8.1. <i>Ludność</i>	- 47 -
8.2. <i>Migracje</i>	- 48 -
8.3. <i>Struktura gospodarki</i>	- 48 -
8.4. <i>Bezrobocie</i>	- 48 -

8.5.	Edukacja.....	- 48 -
8.6.	Opieka medyczna	- 49 -
8.7.	Kultura i sport	- 49 -
8.8.	Turystyka.....	- 49 -
9.	Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	- 50 -
10.	Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia	- 51 -
11.	Potrzeby i możliwości rozwoju gminy	- 51 -
11.1.	Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne.....	- 52 -
11.1.1.	Analizy ekonomiczne	- 52 -
11.1.2.	Analizy środowiskowe	- 55 -
11.1.3.	Analizy społeczne.....	- 56 -
11.2.	Prognozy demograficzne	- 58 -
11.3.	Możliwość finansowania przez gminę inwestycji służących realizacji zadań własnych gminy- 60 -	
11.4.	Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę	- 62 -
11.4.1.	Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę	- 62 -
11.4.2.	Chłonność, położonych na terenie gminy obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.....	- 67 -
11.4.3.	Chłonność, położonych na terenie gminy obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w poprzednim punkcie.....	- 68 -
11.4.4.	Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę z sumą powierzchni użytkowych z pkt 10.4.2 i 10.4.3.....	- 69 -
11.4.5.	Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz społeczne, służących realizacji zadań własnych gminy	- 70 -
11.4.6.	Potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy.....	- 70 -
12.	Stan prawny gruntów	- 71 -
13.	Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.....	- 72 -
13.1.	Rezerwat przyrody „Góra Miłek”	- 72 -
13.2.	Obszar mający Znaczenie dla Wspólnoty (OZW) Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037- - 74	
14.	Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.....	- 79 -
15.	Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.....	- 79 -
15.1.	Udokumentowane złoża kopalin	- 79 -
15.2.	Tereny i obszary górnicze ustalone na podstawie przepisów odrębnych.....	- 80 -
15.3.	Wody powierzchniowe	- 80 -
15.4.	Jednolite Części Wód Powierzchniowych.....	- 80 -
15.5.	Wody podziemne	- 81 -
15.6.	Udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.....	- 82 -
16.	Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami	- 82 -
16.1.	Stan systemu komunikacji.....	- 82 -
16.2.	Zaopatrzenie w wodę	- 83 -
16.3.	Odprowadzanie ścieków	- 83 -
16.4.	System elektroenergetyczny	- 83 -
16.5.	Gospodarowanie odpadami	- 83 -
16.6.	System gazowniczy.....	- 84 -
16.7.	System ciepłowniczy	- 84 -
16.8.	Energia odnawialna.....	- 85 -
16.9.	Gospodarka niskoemisyjna	- 85 -
17.	Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych	- 85 -

18. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej..... - 85 -

Spis tabel:

Tabela 1 Zestawienie obowiązujących planów miejscowych	- 5 -
Tabela 2 Dane statystyczne gminy Wojcieszów.....	- 7 -
Tabela 3 Wykaz chronionych i zagrożonych gatunków roślin naczyniowych na terenie gminy Wojcieszów	- 18 -
Tabela 4 Gatunki ptaków stwierdzonych w granicach obszaru gminy Wojcieszów	- 26 -
Tabela 5 Cenne gatunki bezkręgowców w granicach obszaru gminy Wojcieszów.....	- 30 -
Tabela 6 Wykaz siedlisk przyrodniczych w granicach gminy Wojcieszów zgodnie z danymi do projektu planu ochrony OZW Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037.....	- 33 -
Tabela 7 Klasyfikacja strefy dolnośląskiej ze względu na poszczególne zanieczyszczenia za rok 2020.....	- 34 -
Tabela 8 Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków (stan na sierpień 2022 r.).....	- 41 -
Tabela 9 Wykaz obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków (stan na sierpień 2022 r.)-	42 -
Tabela 10 Zestawienie liczby mieszkańców, przyrostu naturalnego i salda migracji na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS	- 58 -
Tabela 11 Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na zabudowę wyrażone w powierzchni użytkowej zabudowy	- 66 -
Tabela 12 Istniejąca powierzchnia użytkowa terenów położonych w zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej oraz ich chłonność	- 68 -
Tabela 13 Chłonność terenów wyznaczonych w planach miejscowych innych niż położone w zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej.....	- 69 -
Tabela 14 Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę uwzględniające niepewność inwestycyjną, oraz sumy powierzchni użytkowej zabudowy, wynikającej z pkt 10.4.2 i 10.4.3	- 69 -
Tabela 15 Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OZW Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037 wraz z celami działań ochronnych, zawartymi w planie zadań ochronnych (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 29 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037 (Dz. Urz. Woj. Dol. poz. 4023 i 5192 ze zm.))	- 74 -
Tabela 16 Udokumentowane złoża	- 79 -

Spis wykresów:

Wykres 1 Prognoza wydatków i dochodów Miasta Wojcieszów na lata 2021 - 2035	- 54 -
Wykres 2 Liczba ludności Miasta Wojcieszów w latach 2010-2020	- 59 -
Wykres 3 Prognoza demograficzna dla Wojcieszów na lata 2020-2055	- 60 -

Spis rysunków:

Rysunek 1 Granice obszaru o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno przestrzennej.....	- 67 -
---	--------

1. Stan dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu

Gmina miejska Wojcieszów – położona jest w południowo-zachodniej części województwa dolnośląskiego. Zlokalizowana jest w dolinie rzeki Kaczawy, w Sudetach Zachodnich na terenie Gór Kaczawskich. Gmina wchodzi w skład powiatu złotoryjskiego, od północy i zachodu graniczy z gminą Świerzawa, od południa z gminą Janowice Wielkie, a od wschodu z gminą Bolków.

Przez gminę przebiega istotny dla województwa szlak komunikacyjny, tj. droga wojewódzka nr 328 relacji Nowe Miasteczko – Marciszów oraz droga wojewódzka nr 365 – relacji Jelenia Góra – Jawor w północnej części gminy. Gmina Wojcieszów ma powierzchnię 32,17 km² i zamieszkuje ją 3572 osób według danych na 30.12.2020 r.

1.1. Wojcieszów

Miasto Wojcieszów położone jest w południowej części powiatu złotoryjskiego w dolinie rzeki Kaczawy. Jest jedną z najstarszych osad w okolicy, pierwsze wzmianki dotyczące Wojcieszowa pochodzą z 1268 r. Rozwój miasteczka był ściśle związany z przemysłem wydobywczym, głównie wapieni krystalicznych, o czym świadczą dokumenty pochodzące z 1529 roku. W większości zachowany został pierwotny, łańcuchowy układ urbanistyczny wsi, z nielicznymi zmianami związanymi z realizacją nowej zabudowy. Z bogatej historii Wojcieszowa do dziś zachowało się wiele zabytków, m.in.: pałace z 1936 r. i 1760 r., dwa kościoły (ewangelicki datowany na lata 1742-1745, oraz wczesnogotycki kościół katolicki), budynek plebanii z XV w., czy dawna szkoła ewangelicka z XVIII w.

Zabudowa miasta jest różnorodna zarówno pod względem gabarytów zabudowy, jak i formy architektonicznej. Centralnie przez Wojcieszów przepływa rzeka Kaczawa.

1.2. Dotychczasowe przeznaczenie

Na terenie gminy obowiązują 3 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego o łącznej powierzchni ok. 1447 ha, co stanowi ok. 45% powierzchni całej gminy.

Tabela 1 Zestawienie obowiązujących planów miejscowych

Lp.	Tytuł planu	Nr uchwały	Nr uchwały zmieniającej
1.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jednostki strukturalnej Wojcieszów – Północ w Wojcieszowie	XVIII/80/04 Rady Miasta Wojcieszów z dnia 26 lutego 2004 r.	
2.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego jednostki strukturalnej Wojcieszów – Południe w Wojcieszowie	XXXVII/159/02 Rady miejskiej w Wojcieszowie z dnia 21 marca 2002 r.	

Lp.	Tytuł planu	Nr uchwały	Nr uchwały zmieniającej
3.	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego jednostki strukturalnej Wojcieszów – Północ w Wojcieszowie	XXIV.112.2012 Rady Miasta Wojcieszów z dnia 28 listopada 2012 r.	
4.	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego jednostki strukturalnej Wojcieszów – Południe w Wojcieszowie	V.16.2015 Rady Miasta Wojcieszów z dnia 28 stycznia 2015 r.	
5.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu górniczego „Połom” w Wojcieszowie	XIX.84.2016 Rady Miasta Wojcieszów z dnia 25 maja 2016 r.	XLVII.220.2018 Rady Miasta Wojcieszów z dnia 12 października 2018 r.

źródło: opracowanie własne

Dominującymi przeznaczeniami terenów w obowiązujących na terenie miasta miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego są tereny leśne i rolnicze, ponadto strukturę przestrzenną uzupełniają liczne tereny mieszkaniowe, usługowe (w tym tereny rekreacji i wypoczynku) oraz działalności gospodarczej a także infrastruktura techniczna i drogi publiczne. Równie istotnym elementem jest teren powierzchniowej eksploatacji surowców zlokalizowany na terenie góry Połom.

1.3. Dotychczasowe zagospodarowanie

Miasto Wojcieszów położone jest w południowej części powiatu złotoryjskiego. Zlokalizowane jest wzdłuż głównego szlaku komunikacyjnego, jakim jest droga wojewódzka nr 328 relacji Nowe Miasteczko – Marciszów. Uzupełnieniem sieci drogowej są drogi powiatowe i gminne. Równoległe do głównej drogi przebiega linia kolejowa.

W strukturze użytkowania gruntów zdecydowanie dominują grunty leśne, które zajmują połowę obszaru gminy, następnie użytki rolne. Przeważające w gminie tereny leśne oraz urozmaicona rzeźba terenu to idealne wprost warunki do wykorzystania turystycznego w zakresie turystyki pieszej, rowerowej w tym ekstremalnych sportów rowerowych, wspinaczki skałkowej oraz wszelkich form wypoczynku rodzinnego. Unikatem w skali regionu jest źródło krasowe, znajdujące się u stóp Góry Miłek, stanowiące centralny punkt "Rezerwatu przyrody Góry Miłek", z którego czerpana jest góraska woda źródłana "Wojcieszowianka". Skały wapienne w Rezerwacie "Góry Miłek" sprzyjają powstawaniu krystalicznie czystych wód krasowych nie zawierających żelaza. Pozostałe grunty stanowią grunty zabudowane i zurbanizowane oraz grunty pod wodami i innymi terenami, w tym terenem złoża i kopalni wapienia na górze Połom. W południowo-zachodniej Polsce nie występuje złoża wapieni krystalicznych o podobnych walorach. Z powodu cennego składu mineralnego góra Połom była eksploatowana od wielu stuleci, jednak dopiero w drugiej połowie XX wieku nastąpiła intensyfikacja działalności wydobywczej w tym rejonie. Wiązało się to z szerszym

zastosowaniem materiałów wybuchowych do odstrzału urobku. W efekcie działalności górniczej, prowadzonej na kilku poziomach wydobywczych, wierzchołek góry został znacząco przeobrażony oraz powstało wiele efektownych form skalnych. Obecnie, ze względu na osobiwy kształt, góra Połom jest jedną z najłatwiej rozpoznawalnych kulminacji w Górach Kaczawskich.

1.4. Dotychczasowe uzbrojenie terenu

Miasto uzbrojone jest w sieć elektroenergetyczną, wodociągową i kanalizacyjną. Brakuje sieci gazowej. Szczegółowe informacje na temat wymienionych sieci zostały zamieszczone w rozdziale 15.

2. Główne uwarunkowania i problemy rozwoju

2.1. Podstawowe dane statystyczne

Sytuacja gminy w liczbach statystycznych przedstawia się następująco:

Tabela 2 Dane statystyczne gminy Wojcieszów

	Gmina	% w gminie	województwo
Liczba mieszkańców¹	3572	-	2 891 321
Powierzchnia [ha], w tym:	3217	48,3%	1 994 670
tereny leśne:	1554		619 544
tereny rolne:			1 197 070
tereny zabudowane i zurbanizowane:			148 069
grunty pod wodami:			18 383
użytki ekologiczne, tereny różne:			3 835
			7 769
Gęstość zaludnienia [ludność na 1 km²]²	111	-	145
Dochód budżetu gminy na 1 mieszkańca³	5 642,53	-	5 864,35

źródło: opracowanie własne

2.2. Uwarunkowania zewnętrzne

Uwarunkowania zewnętrzne wynikają z położenia gminy w zachodniej części województwa dolnośląskiego, w dolinie rzeki Kaczawy, pomiędzy wzgórzami Gór Kaczawskich. Znajduje się 25 km na południe od siedziby powiatu – Złotoryi. Układ komunikacyjny gminy opiera się o drogę wojewódzką - nr 328 prowadzącą z Marciszowa do Nowego Miasteczka (kierunek

¹ Dane GUS, Bank Danych Lokalnych, stan na 31.12.2020 r.

² Dane GUS, Bank Danych Lokalnych, stan na 2020 r.

³ Dane GUS, Bank Danych Lokalnych, stan na 2018 r.

północ-południe), ponadto północną część gminy przecina droga wojewódzka nr 365 relacji Jelenia Góra – Jawor.

Do uwarunkowań zewnętrznych należy zaliczyć także uwarunkowania środowiskowe, wynikające z położenia w granicach gminy form ochrony przyrody. W południowo wschodniej części gminy znajduje się Rezerwat Przyrody „Góra Miłek”, natomiast niemalże cały teren położony jest w granicach obszaru Natura 2000 „Góry i Pogórze Kaczawskie” (PLH020037), a także lądowego korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym.

W zakresie infrastruktury technicznej powiązania zewnętrzne są uwarunkowane przez przebieg linii elektroenergetycznych o napięciu 20 kV z rozdzielni R-351. Wzdłuż sieci infrastruktury technicznej obowiązują ograniczenia w zainwestowaniu zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.3. Uwarunkowania wewnętrzne

Zgodnie z danymi GUS na koniec 2020 r. odsetek ludności korzystającej z sieci infrastruktury wynosił odpowiednio: 76,7% dla sieci wodociągowej, 72,6% dla sieci kanalizacyjnej. Gmina Wojcieszów nie jest zgazyfikowana, mieszkańcy korzystają z indywidualnych zbiorników na gaz. Zgodnie z danymi GUS na koniec 2020 r. długość sieci wodociągowej wynosiła 20,4 km, a zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej 22,0 km. Na obszarze gminy Wojcieszów znajduje się jedna komunalna oczyszczalnia ścieków, z której korzysta 73% mieszkańców.

Na obszarze gminy Wojcieszów nie ma obecnie usytuowanych elektrowni wiatrowych, obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, dopuszczają lokalizację urządzeń odnawialnych źródeł energii, jednak z wyłączeniem elektrowni wiatrowych.

3. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony

W rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez ład przestrzenny należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno- estetyczne⁴.

W gminie Wojcieszów ład przestrzenny jest ukształtowany przez uwarunkowania topograficzne i historyczne, które miały największy wpływ na obecny wygląd gminy. Miasto ma ulicowy układ urbanistyczny, który wykształcił się z dawnej wsi łańcuchowej (pierwsze wzmianki z 1268 r.) zaś prowadzone roboty górnicze w XVIII w. miały ogromny wpływ na kształtowanie się ówczesnej zabudowy. Obecnie główny ciąg osadniczy rozciąga się wzdłuż rzeki Kaczawy i drogi wojewódzkiej nr 328. Wyraźna oś komunikacyjna jest dodatkowo

⁴ Źródło: Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, art. 2 pkt. 1.

wzmocniona przebiegiem linii kolejowej. Dominacja łańcuchowego układu urbanistycznego spowodowała, że miasto dziś nie ma wyraźnie wyodrębnionego centrum.

Przy głównej osi osadniczej dominują budynki wpisane do gminnej ewidencji zabytków, o zróżnicowanych cechach architektonicznych – zabudowa zagrodowa, willowa, zespoły zabudowy robotniczej, założenia pałacowo – parkowe. Współczesne budownictwo to głównie osiedla wielorodzinne oraz zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, powstające na obrzeżach miasta oraz jako uzupełnienie luk w istniejącej tkance urbanistycznej. We wschodniej części miasta zlokalizowane są usługi turystyczno - sportowe (hotel, pole biwakowe, basen). Wyraźnie wyodrębniona jest także część przemysłowa w zachodniej części miasta za torami kolejowymi.

Podstawowy układ komunikacyjny tworzy droga wojewódzka nr 328 oraz droga powiatowa (nr 12147). Układ jest uzupełniony siecią dróg gminnych oraz wewnętrznych. Układ komunikacyjny stanowi zarówno motor rozwoju miasta, ale również dużą uciążliwość poprzez wprowadzenie całego ruchu kołowego, w tym również transportu ciężkiego, przez główne tereny zabudowane, czym powoduje ponadnormatywne poziomy hałasu oraz zanieczyszczeń.

4. Uwarunkowania wynikające z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy

Art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju wskazuje konieczność przeprowadzenia w zakresie strategii rozwoju gminy diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych.

Dla gminy Wojcieszów obowiązuje „Strategia Rozwoju Gminy Wojcieszów na lata 2015-2025” przyjęta Uchwałą nr XIV.56.2015 Rady Miasta Wojcieszów z dnia 11 grudnia 2015 r.

Strategia ta zawiera analizę i diagnozę uwarunkowań społeczno-gospodarczych rozwoju gminy Wojcieszów uwzględniających charakterystykę gminy, uwarunkowania naturalne, zasoby kulturowe, infrastrukturę techniczną, sferę gospodarczą oraz sferę finansową gminy.

Uwarunkowaniami wynikającymi z tej diagnozy są:

- w strukturze ekonomicznej liczby ludności gminy Wojcieszów zaobserwować można zdecydowanie dominujący udział liczby mieszkańców w grupie osób wieku produkcyjnego;
- charakterystycznym elementem krajobrazu gminy Wojcieszów jest przepływająca przez jej środek rzeka Kaczawa. Kaczawa ma często decydujący wpływ na poziom wód gruntowych;

- duży udział lasów w strukturze powierzchni gminy stwarza doskonałe warunki do rozwoju turystyki i rekreacji;
- występowanie rezerwatu przyrody „Góra Miłek” oraz położenie w granicach obszaru Natura 2000 OZW Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037; występowanie licznych zabytków mogących stanowić komponent produktu turystycznego;
- duża zasobność lasów z bardzo bogatą fauną i florą, akweny wodne, przepływająca rzeka Kaczawa, wiele miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych, organizacja cyklicznych imprez plenerowych sprzyja aktywnemu wypoczynkowi;
- gmina posiada doskonałe warunki do rozwoju gospodarczego i przestrzennego z uwagi na: położenie w niedalekiej odległości od granicy, w bliskim sąsiedztwie z Jelenią Górą, na przebiegu istotnych dróg o znaczeniu wojewódzkim i powiatowym zapewniających połączenia lokalne i ponadlokalne;
- jako mocna strona gminy wskazane są także zasoby minerałów i wapieni.

Na podstawie powyższych cech Wojcieszowa, wśród celów strategicznych w zakresie sfery gospodarczej stawia się na promocję i rozwój infrastruktury turystycznej jako czynnik napędzający dalszy rozwój miasta.⁵

5. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

5.1. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Biorąc pod uwagę strukturę użytków gruntowych na terenie gminy Wojcieszów należy stwierdzić, że nie stanowi ona gminy typowo rolniczej. Ma to związek ze stosunkowo małą powierzchnią gminy, położeniem na terenach górskich, przepływającą przez gminę rzekę Kaczawę oraz występującymi gruntami niskiej klasy bonitacyjnej. Takie uwarunkowania nie wpłynęły w sposób sprzyjający dla rozwoju rolnictwa.

Grunty rolne stanowią ok. 40% powierzchni gminy, w tym grunty orne 26,45%, łąki i pastwiska 13,55%, sady ok. 0,12%, pozostałe grunty i nieużytki ok. 16,25%. Głównymi celami operacyjnymi wyznaczonymi w Strategii Miasta Wojcieszów na lata 2015-2025 to między innymi rozwój i modernizacja dróg transportu rolnego oraz promowanie rolnictwa ekologicznego.

Zgodnie z Powszechnym spisem rolnym w 2020 r. na terenie gminy funkcjonowały 32 gospodarstwa rolne, z czego wszystkie stanowiły gospodarstwa indywidualne. 13 z nich

⁵ Strategia rozwoju miasta Wojcieszów na lata 2015-2025

stanowią liczbę gospodarstw o powierzchni z zakresu 1 – 5 ha, natomiast 8 to gospodarstwa powyżej 15 ha. Głównym kierunkiem w produkcji roślinnej w 2020 r. była uprawa zbóż pokrywająca ok. 198 ha powierzchni gruntów w gospodarstwach, co stanowi 31% powierzchni wszystkich gruntów ornych oraz ok. 6,2% powierzchni gminy. Ze względu na położenie praktycznie całej gminy w granicach obszaru Natura 2000 OZW Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037, użytkowanie gruntów rolnych w granicach siedlisk chronionych ograniczone jest wytycznymi z planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz przepisami odrębnymi. Zgodnie z art. 10a Ustawy z dnia 3 lutego 1995 o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1326) przeznaczenie gruntów rolnych leżących w granicach administracyjnych miast nie wymaga uzyskania zgody na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne, w związku z czym szczególnie istotna jest ochrona kompleksów gruntów najwyższych klas w mieście, przed zabudową i zagospodarowaniem nierolniczym.

5.2. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej

Gospodarkę leśną na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa prowadzi Nadleśnictwo Złotoryja oraz Lhoist S.A., natomiast w zakresie pozostałych gruntów leśnych nadzór nad gospodarką leśną sprawuje Starosta Powiatu Złotoryjskiego. Lasy gminy Wojcieszów według regionalizacji przyrodniczo-leśnej (SGGW) położone są w przeważającej części w Krainie VII Sudeckiej w mezoregionie VII.4 Gór Kaczawskich oraz w nieznacznej części, na granicy z gminą Świerzawa, w mezoregionie VII.3 Pogórza Kaczawskiego.⁶

Według danych statystycznych GUS, aktualnych na 2021 r., wskaźnik lesistości kształtuje się na poziomie ok. 48,13%. Lasy ogółem zajmują powierzchnię ok 1554 ha, z czego grunty leśne prywatne zajmują 2% ogólnej powierzchni lasów w gminie, grunty leśne stanowiące mienie gminne – ok. 1%, zaś lasy publiczne stanowiące własność Skarbu Państwa – ok. 97%. Gmina Wojcieszów pod względem lesistości na tle powiatu kształtuje się bardzo dobrze. Wskaźnik lesistości gminy jest ponad dwukrotnie wyższy od wskaźnika dla całego powiatu (20,23%). Spośród sąsiadujących gmin zajmuje najwyższe miejsce pod tym względem (gmina Bolków – ok.9%, gmina Janowice Wielkie – ok. 39%, gmina Świerzawa – ok. 30%). Lasy na terenie gminy zarządzane są przez Nadleśnictwo Złotoryja. Gospodarka leśna prowadzona jest na podstawie Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Złotoryja na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2030 r. oraz Planu Urządzenia Lasu dla lasu własności Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym Lhoist S.A. na okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2032 r.

Nadleśnictwo Złotoryja zarządza gruntami leśnymi na terenie województwa dolnośląskiego w 6 powiatach i 15 gminach. Na terenie gminy Wojcieszów zlokalizowanych jest 7,48%

⁶ Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010, Zielony R. Kliczkowska A. oraz www.bdl.lasy.gov.pl

powierzchni gruntów leśnych będących w zarządzie Nadleśnictwa. Nadleśnictwo podzielone jest na 2 obręby leśne – Chojnów i Świerzawa. Gmina Wojcieszów terytorialnie należy do obrębu leśnego Świerzawa. Na terenie Wojcieszowa dominują siedliska leśne z przewagą lasów liściastych. W zdecydowanej większości występuje las mieszany górski świeży (ok. 46%) z przewagą buka i świerku, las górski świeży (ok. 31%) z przewagą dębu i buka, las wyżynny świeży (ok. 13%) z dębu i świerku, las mieszany wyżynny świeży (ok. 4%) z przewagą dębu i świerku.⁷

5.3. Warunki klimatyczne

Klimat Gminy Wojcieszów kształtuje się pod wpływem położenia geograficznego, warunków hydrologicznych oraz rodzaju rzeźby terenu. Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym J. Kondrackiego teren gminy położony jest na obszarze 2 mezoregionów – Pogórza Kaczawskiego, które jest częścią Pogórza Zachodniosudeckiego, oraz Gór Kaczawskich, będących częścią Sudetów Zachodnich.

Teren Gminy Wojcieszów znajduje się pod wpływem regionalnych warunków klimatycznych, kształtowanych głównie poprzez rzeźbę terenu. Klimat obszaru określa się jako górski i podgórski. Charakteryzuje się dużymi amplitudami powietrza. Średnia temperatura powietrza w roku nie przekracza 8°C, często przyjmując wartości poniżej 7°C w południowej części gminy. Maksymalne temperatury wahają się w przedziale 25-26°C, minimalne poniżej -10°C. Średnie roczne sumy opadów kształtują się na poziomie 700-1000 mm. Duża różnica w sumie opadów rocznych wynika z ukształtowania terenu – jej wysokość związana jest wraz ze wzrostem wysokości nad poziomem morza w kierunku południowym gminy. Okres wegetacyjny kształtuje się na poziomie średnim i wynosi ok. 200 – 220 dni. Przeważają wiatry zachodnie, południowe i północno – zachodnie o średniej prędkości 2,6 m/s.⁸

5.4. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Zróżnicowany charakter szaty roślinnej i świata zwierzęcego gminy Wojcieszów, wynika zarówno z jej położenia geograficznego, ukształtowania terenu, jak i uwarunkowań historycznych i tym samym zmiennego w czasie i przestrzeni oddziaływania człowieka.

5.4.1. Zbiorowiska leśne i zadrzewienia

Zbiorowiska leśne stanowią jeden z najcenniejszych komponentów przyrodniczych gminy Wojcieszów i zajmują niemal połowę jej obszaru. Na tle pozostałych gmin powiatu złotoryjskiego, gdzie średni wskaźnik lesistości kształtuje się na poziomie 20% dla całego powiatu, gmina Wojcieszów jest na pierwszym miejscu pod względem powierzchni zajętej przez

⁷ Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Złotoryja Obręby: Chojnów, Świerzawa na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2030 r.

⁸ Ibidem

lasu i zadrzewienia. Obok zwartych kompleksów leśnych, zlokalizowanych głównie wzdłuż wschodniej i zachodniej granicy gminy, wśród otwartych terenów rolnych występuje dodatkowo szereg drobnych powierzchni leśnych oraz licznych zadrzewień. Najcenniejsze fragmenty lasów porastają masyw Miłka, gdzie w większości zostały objęte ochroną w postaci rezerwatu przyrody „Góra Miłek”. Do obecnych w tym miejscu cennych zbiorowisk leśnych, należą przede wszystkim bogate gatunkowo płaty nawapiennej ciepłolubnej buczyny z podziwisku *Cephalanthero-Fagenion* oraz fragmenty z żyzną buczyną sudecką *Dentario enneaphylli-Fagetum*⁹. W pozostałych rejonach gminy, płaty wartościowych przyrodniczo zbiorowisk leśnych są w dużej mierze rozproszone wśród zbiorowisk o charakterze zastępczym, tj. świerczyny, jednogatunkowe drzewostany jesionowe, jaworowe lub drzewostany z wysokim udziałem modrzewia¹⁰. Pomimo znacznej fragmentacji, do cennych zbiorowisk leśnych gminy Wojcieszów, występujących poza górą Miłek, należą również:

- zbiorowiska buczyn storczykowych z podziwisku *Cephalanthero-Fagenion*, lasów klonowo-lipowych ze związku *Tilio platyphylli-Acerion* oraz żyznych buczyn z zespołu *Dentario enneaphylli-Fagetum* w masywie Połomu^{11,12};
- zbiorowiska żyznych buczyn z zespołu *Dentario enneaphylli-Fagetum* w masywie Polanki, Trzcińca, Miesznej, Garbu i Radostki¹³;
- zbiorowiska kwaśnych buczyn z zespołu *Luzulo luzuloidis-Fagetum sylvaticae* oraz *Calamagrostio arundinaceae-Fagetum* na północnych stokach Bożniaka oraz w rejonie Garbu i Wrońca¹⁴;
- zbiorowiska grądów z zespołu *Galio sylvatici-Carpinetum betuli* w północnej części gminy¹⁵;
- zbiorowiska kwaśnych dąbrów, reprezentowane przez zespół *Calamagrostio arundinaceae-Quercetum petraeae* oraz *Luzulo luzuloidis-Quercetum petraeae* w rejonie wzniesienia Lipna;

⁹ Rezerwat przyrody województwa dolnośląskiego. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu, 2017

¹⁰ Bank Danych o Lasach; Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Złotoryja na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2030 r.

¹¹ Ekspertyza pn. Rozpoznanie warunków przyrodniczych terenu górniczego „Połom” wraz z oceną wpływu rozszerzenia pola wydobywania kopalni w Wojcieszowie na poszczególne elementy środowiska; wykonana na zlecenie Zakładów Wapienniczych Lhoist S.A. pod kierunkiem Dariusz Rosiński, Anna Wójcicka-Rosińska, Oława, 2020 r.

¹² Materiały niepublikowane, sporządzone w wersji roboczej do planu ochrony obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037, udostępnione przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w 2023 r. po prezentacji dla Zespołu Lokalnej Współpracy; Ekspertyza na potrzeby planu ochrony Obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037; Złotoryja, 24.01.2023

¹³ Ibidem

¹⁴ Ibidem

¹⁵ Ibidem

- zbiorowiska lasów łęgowych ze związku *Alnion incanae*, występujących w dolinach cieków, tj.: Świerzawa, Belczek, Bukownica, Radzynka, Olszynka i Dopływ spod Chmielarza¹⁶.

Wyróżnione wyżej zbiorowiska roślinne są jednocześnie fitosocjologicznymi identyfikatorami siedlisk przyrodniczych, które w przestrzeni gminy stanowią przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OZW Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037.

5.4.2. Lasy ochronne

Lasy ochronne na terenie gminy występują w Nadleśnictwie Złotoryja, a kategorie ochronności obejmują lasy: cenne fragmenty rodzimej przyrody, glebochronne i ochrona w miastach i wokół miast. Lasy ochronne na terenie gminy zajmują ok. 1248,61 ha, czyli prawie 39% wszystkich gruntów leśnych i zostały oznaczone na załączniku graficznym do Studium w części uwarunkowania.

5.4.3. Roślinność nieleśna

Roślinność nieleśna w gminie Wojcieszów w większości ma charakter półnaturalnych zbiorowisk roślinnych, w mniejszym lub większym stopniu zależnych od działalności człowieka. Duży udział gruntów rolnych w gminie, użytkowanych przez długi czas w tradycyjny rolno-pasterski sposób sprawił, że rozległe tereny zajmują typowo łąkowe zbiorowiska roślinne. W zależności od poziomu wilgotności gruntu reprezentują je różne jednostki syntaksonomiczne. Największym pokryciem terenu w gminie Wojcieszów wyróżniają się zbiorowiska podgórskich, świeżych łąk kośnych reprezentowane przez zespół *Pastinaco sativae-Arrhenatheretum elatioris*. Jest to zbiorowisko powszechnie występujące na Pogórzu Kaczawskim i w niższych położeniach Gór Kaczawskich. Charakteryzuje się ono dominacją jednego lub kilku gatunków traw (najczęściej – rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, kłosówka wełnista *Holcus lanatus*, kostrzewa łąkowa *Festuca pratensis*, kostrzewa czerwona *Festuca rubra*, wyczyniec łąkowy *Alopecurus pratensis*) i obecnością bylin (świerzbica łąkowa *Knautia arvensis*, pasternak zwyczajny *Pastinaca sativa*, złocień zwyczajny *Chrysanthemum leucanthemum*, brodawnik zwyczajny *Leontodon hispidus*, koniczyzna łąkowa *Trifolium pratense*, chaber łąkowy *Centaurea jacea*, pępawa dwuletnia *Crepis biennis*)¹⁷. Aktualnie, łąki świeże na terenie gminy charakteryzuje różny stan zachowania, w zależności od sposobu ich użytkowania. Zajmują one duże powierzchnie po obu stronach doliny Kaczawy¹⁸.

¹⁶ Ibidem

¹⁷ Inwentaryzacja przyrodnicza Województwa Jeleniogórskiego - Wojcieszów, dr Wojciech Jankowski, mgr Czesław Narkiewicz, Wrocław 1999

¹⁸ Materiały niepublikowane, sporządzone w wersji roboczej do planu ochrony obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037, udostępnione przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w 2023 r. po prezentacji dla Zespołu Lokalnej Współpracy; Ekspertyza na potrzeby planu ochrony Obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037; Złotoryja, 24.01.2023

Na użytkach zielonych zlokalizowanych w wyższych położeniach górskich, kompozycja świeżych zbiorowisk łąkowych zmienia się i zaczyna nawiązywać do składu gatunkowego typowego dla zbiorowisk ze związku *Polygono-Trisetion*, reprezentujących łąki o charakterze górskim. Od poprzednich odróżnia je większy udział wiechliny *Chaixa Poa chaixii* oraz obecność bodziszka leśnego *Geranium sylvaticum* lub pępawy czarcikęsolistnej *Crepis succisifolia*. W gminie Wojcieszów tego typu zbiorowiska łąkowe występują jedynie w rejonie Chmielarza w postaci kilku płatów¹⁹.

W miejscach o zwiększonej wilgotności podłoża, w kompozycji gatunkowej łąk pojawiają się gatunki związane z łąkami wilgotnymi lub z formami przejściowymi tych zbiorowisk. Zespoły łąk wilgotnych w gminie zlokalizowane są głównie w dolinach cieków – Kaczawy, Świerzawy, Olszanki, Belczka oraz w obniżeniach pomiędzy stokami, w mozaice z łąkami świeżymi. Najczęściej reprezentuje je zespół *Filipendulo-Geranium palustris*, wyróżniający się obecnością takich gatunków, jak m.in.: wierzchnia błotna *Filipendula ulmaria*, bodzisek błotny *Geranium palustre*, tojeść pospolita *Lysimachia vulgaris*, krwiściąg lekarski *Sanguisorba officinalis* czy krwawnica pospolita *Lythrum salicaria*. Docennych gatunków spotykanych w tego typu zbiorowiskach, m.in. w dolinie potoku Belczek, należy zimowit jesienny *Colchicum autumnale* i kukulka szerokolistna *Dactylorhiza majalis*. Mniejszy udział w pokryciu mają łąki rdestowo-ostrożeńowe z zespołu *Angelico-Cirsietum oleracei*, które w okresie lata wyróżniają się widoczną dominacją ostrożeńa warzywnego *Cirsium oleraceum* i rdestu węzownika *Polygonum bistorta*²⁰. Do najcenniejszych zbiorowisk łąk wilgotnych w gminie Wojcieszów należą łąki zmiennowilgotne, które reprezentuje zespół *Galio veri-Molinietum*²¹. Jedyny płat tego zbiorowiska zlokalizowany jest w dolinie cieku Olszanka²².

Do cennych zbiorowisk o charakterze nieleśnym na terenie gminy należą również murawy kserotermiczne związane z terenami suchymi, dobrze nasłonecznionymi, najczęściej z płytko zalegającym podłożem skalnym, bogatym w węglan wapnia. W gminie Wojcieszów, niemal we wszystkich przypadkach, zachowały się one jedynie na terenach wyłączonych z eksploatacji surowców skalnych, tj. w nieczynnych kamieniołomach „Gruszka”, „Silesia”, „Miłek” oraz w masywie Połomu. Murawy te nie ukształtowały się do poziomu pozwalającego na wyróżnienie określonego zespołu roślinności. Mają one charakter pionierski,

¹⁹ Materiały niepublikowane, sporządzone w wersji roboczej do planu ochrony obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037, udostępnione przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w 2023 r. po prezentacji dla Zespołu Lokalnej Współpracy; Ekspertyza na potrzeby planu ochrony Obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie Plh020037; Złotoryja, 24.01.2023

²⁰ Inwentaryzacja przyrodnicza Województwa Jeleniogórskiego - Wojcieszów, dr Wojciech Jankowski, mgr Czesław Narkiewicz, Wrocław 1999

²¹ Kącki Z. 2007. Comprehensive syntaxonomy of Molinion meadows in southwestern Poland. Acta Botanica Silesiaca, Monographiae 2: 1–134

²² Materiały niepublikowane, sporządzone w wersji roboczej do planu ochrony obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037, udostępnione przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w 2023 r. po prezentacji dla Zespołu Lokalnej Współpracy; Ekspertyza na potrzeby planu ochrony Obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie Plh020037; Złotoryja, 24.01.2023

a ich kompozycja gatunkowa pozwala przyporządkować je do zbiorowisk ze związku *Bromion erecti*. Wyróżniają się one niezwykle bogactwem gatunkowym oraz obecnością cennych i rzadkich gatunków roślin, w szczególności z rodziny storczykowatych *Orchidaceae* i goryczkowatych *Gentianaceae*. Należą do nich m.in.: gółka długoostrogowa *Gymnadenia conopsea*, kruszczyk rdzawoczerwony *Epipactis atrorubens*, kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine*, dwulistnik pszczeli *Ophrys apifera* oraz goryczuszka orzęsiona *Gentianella ciliata*, goryczka krzyżowa *Gentiana cruciata*. Oprócz nich w murawach spotyka się również dziewięciśła bezłodygowego *Carlina acaulis*²³.

Na wymienionych powyżej terenach obecne są również neutrofilne zbiorowiska pionierskie na skałach wapiennych reprezentowane przez dwa zespoły – zespół skalnicy trójpalczastej i wiechliny splecionej *Saxifraga-Poetum compressae* oraz zespół rojownika pospolitego *Sempervivum soboliferi*. Wyróżniają się one udziałem gatunków z rodziny gruboszowatych *Crassulaceae*, w tym gatunku objętego ochroną ścisłą - rojownika pospolitego *Jovibarba sobolifera*. Ostatnią grupę cennych zbiorowisk o charakterze nieleśnym stanowią zbiorowiska naskalnych paproci, wśród których - z uwagi na liczne odsłonięcia skał węglanowych; dominuje zespół zanokcicy murowej i zanokcicy skalnej *Asplenium rutae-murariae-trichomanis*. Zdecydowanie mniejszą liczbę stanowisk ma zespół paprotki pospolitej i zanokcicy skalnej *Asplenium-Polypodium*, związany z wychodniami kwaśnych skał. W gminie spotyka się go np. w szczytowej partii Bożniaka oraz Mesznej²⁴.

Roślinność wodna i szuwarowa na terenie gminy występuje w niewielkiej ilości ze względu na brak odpowiednich warunków siedliskowych. W sztucznych zbiornikach wodnych, np. w sąsiedztwie parku i szkoły, spotkać można zbiorowiska rzęs ze związku *Lemnion minoris* z zespołami *Lemnetum minoris* i *Lemno-Spirodeletum polyrrhizae*. W miejscach zabagnionych doliny rzeki Kaczawy obecne są szuwały trzcinowe (*Phragmitetum communis*) oraz mozgowe (*Phalaridetum arundinaceae*). W południowo-zachodniej części miasta w zabagnieniach można spotkać skupiska turzycy prosowej *Carex paniculata*²⁵.

Znacznym i narastającym problemem wśród zbiorowisk nieleśnych na obszarze gminy Wojcieszów są skupiska silnie inwazyjnych gatunków obcych geograficznie. Tworzą je gatunki z rodzaju rdestowiec *Reynoutria* i nawłóć *Solidago*. Skupiska rdestowców występują m.in. w dolinie Kaczawy, tworząc izolowane kępy lub większe agregacje na brzegach rzeki. Spotyka się je również w innych miejscach, np. przy ulicy Robotniczej. Z kolei zbiorowiska nawłoci opanowują tereny użytków zielonych, na których zaprzestano użytkowania kośnego.

²³ Ekspertyza pn. Rozpoznanie warunków przyrodniczych terenu górniczego „Połom” wraz z oceną wpływu rozszerzenia pola wydobywania kopalni w Wojcieszowie na poszczególne elementy środowiska; wykonana na zlecenie Zakładów Wapienniczych Lhoist S.A. pod kierunkiem Dariusz Rosiński, Anna Wójcicka-Rosińska, Oława, 2020 r.

²⁴ Ibidem

²⁵ Inwentaryzacja przyrodnicza Województwa Jeleniogórskiego - Wojcieszów, dr Wojciech Jankowski, mgr Czesław Narkiewicz, Wrocław 1999

Oba wymienione taksony stanowią istotne zagrożenie dla rodzimych i cennych zbiorowisk nieleśnych na terenie gminy.

5.4.4. Gatunki chronione i rzadkie

Na terenie gminy Wojcieszów istniejące źródła danych wskazują się na obecność 18 gatunków ściśle chronionych roślin, przy czym występowanie 4 spośród nich nie zostało potwierdzone w ostatnich latach. Do taksonów o niepotwierdzonym występowaniu należą: kruszczyk Muellera *Epipactis muelleri*, turzycza pchła *Carex pulicaris*, storczyk męski *Orchis mascula* oraz ozorka zielona *Coeloglossum viride*. Bardzo liczną grupę stanowią gatunki roślin objęte ochroną częściową (27 taksonów). Gatunki niechronione, ale posiadające różną kategorię zagrożenia obejmują grupę 26 taksonów. Pozostałe cenne gatunki flory z zakresu mykobioty, brioflory oraz lichenoflory nie mają tak dokładnego rozpoznania, jak flora roślin naczyniowych. W literaturze informacje o występowaniu cennych gatunków grzybów wielkoowocnikowych wskazują głównie na obszar rezerwatu przyrody „Góra Miłek” i podają dla niego takie gatunki, jak ściśle chronione: koronica ozdobna *Sarcosphaera coronaria*²⁶ i borowik szatański *Boletus satanas*²⁷ oraz nieobjęte ochroną, ale umieszczone na czerwonej liście grzybów wielkoowocnikowych²⁸: muchomor szyszkowaty *Amanita strobiliformis*²⁹, gwiazdosz frędzelkowaty *Geastrum fimbriatum*³⁰, *Geopora arenicola*, *Arrhenia spathulata*, *Crepidotus luteolus*, *Hygrocybe acutoconica*, *Psilocybe pseudocyanea*, *Sistotrema confluens*, *Volvariella hypopithys*³¹. W pozycji „Rezerwaty przyrody województwa dolnośląskiego” z 2017 r. dla masywu Miłka wskazuje się ponadto również gwiazdosza czteropromiennego *Geastrum quadrifidum* (ochrona częściowa) i gwiazdosza długoszyjkowego *Geastrum pectinatum* (niechroniony, ale uznany za zagrożony takson). W opracowaniu Jankowskiego³² dla okolic Wojcieszowa wymieniona jest również soplówka bukowa *Heridium coralloides* (ochrona

²⁶Narkiewicz C. 2002. Nowe stanowiska koronicy ozdobnej *Sarcosphaera coronaria* (Jacq.) Boud. w Górach Kaczawskich. *Przyroda Sudetów Zachodnich* 5: 97–100.

²⁷Narkiewicz C. 2000. Borowik szatański *Boletus satanas* i muchomor szyszkowaty *Amanita strobiliformis* w rezerwacie „Góra Miłek” w Górach Kaczawskich. *Przyroda Sudetów Zachodnich* 3: 69–72.

²⁸Wojewoda W., Ławrynowicz M. 2006. Czerwona lista grzybów wielkoowocnikowych w Polsce. Red list of the macrofungi in Poland. In: Mirek Z., Zarzycki K., Wojewoda W., Szeląg Z. (Eds.). Red list of plants and fungi in Poland. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences. Kraków: 53-70.

²⁹Narkiewicz C. 2000. Borowik szatański *Boletus satanas* i muchomor szyszkowaty *Amanita strobiliformis* w rezerwacie „Góra Miłek” w Górach Kaczawskich. *Przyroda Sudetów Zachodnich* 3: 69–72.

³⁰Narkiewicz C. 1999. Gwiazdosze (*Geastrum*, *Astraeus*) w Sudetach Zachodnich. *Przyroda Sudetów Zachodnich* t. 2(1999): 21-28.

Kujawa A., Gierczyk B. 2011. Rejestr gatunków grzybów chronionych i zagrożonych w Polsce. Część IV. Wykaz gatunków przyjętych do rejestru w roku 2008. *Przegląd Przyrodniczy* XXII, 1 (2011): 17-83.

³¹Kujawa A., Gierczyk B. 2011. Rejestr gatunków grzybów chronionych i zagrożonych w Polsce. Część IV. Wykaz gatunków przyjętych do rejestru w roku 2008. *Przegląd Przyrodniczy* XXII, 1 (2011): 17-83.

³²Inwentaryzacja przyrodnicza Województwa Jeleniogórskiego - Wojcieszów, dr Wojciech Jankowski, mgr Czesław Narkiewicz, Wrocław 1999

częściowa), smardz wyniosły *Morchella elata* (ochrona częściowa), smardz półwolny *Morchella gigas* (ochrona częściowa) i jedyny z terenu gminy cenny gatunek grzyba zlichenizowanego, objęty ochroną częściową – pawężnica psia *Peltigera canina*. Dodatkowo, w opracowaniu dla masywu Połomu z 2020 r., w jego północnej części potwierdza się występowanie gatunku koronika ozdobna *Sarcosphaera coronaria*³³. W ostatnich latach powstało również opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania pod nazwą: „Rozbudowa drogi krajowej nr 3 na odcinku Bolków Jelenia Góra wraz z budową obwodnicy Kaczorowa”³⁴, które wskazuje na występowanie w zasięgu granic gminy Wojcieszów błyskoporka podkorowego *Inonotus obliquus* (ochrona częściowa) i siedzunia dębowego *Sparassis brevipes* (ochrona częściowa). To samo opracowanie³⁵ w grupie gatunków reprezentujących mszaki, potwierdza w granicach gminy występowanie 10 gatunków mchów, objętych ochroną częściową: fałdownik nastroszony *Rhytidiadelphus squarrosus*, fałdownik trzyczłonowy *Rhytidiadelphus triquetrus*, widłoząb miotłowy *Dicranum scoparium*, rokielnik pospolity *Pleurozium schreberi*, bielistka siwa *Leucobryum glaucum*, płaszczec marszczony *Buckiella undulata*, brodawkowiec czysty *Pseudoscleropodium purum*, tujowiec tamaryszkowaty *Thuidium tamariscinum*, dzióbekowiec *Zetterstedtia Eurhynchium angustirete*, drabik drzewokowaty *Climacium dendroides*.

Tabela 3 Wykaz chronionych i zagrożonych gatunków roślin naczyniowych na terenie gminy Wojcieszów

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona	Status zagrożenia w kraju	Status zagrożenia w regionie	gmina Wojcieszów	Źródło danych
Bodziszek porożcinany	<i>Geranium dissectum</i>	brak	-	LC	Brak aktualnych danych o występowaniu.	(5)
Buławnik mieczolistny	<i>Cephalanthera longifolia</i>	ściśła	VU	VU	Występuje licznie w zbiorowiskach ciepłolubnych buczyn, głównie na Miłku i w północnej partii masywu Połomu.	(1) (3) (5)
Buławnik wielkokwiatowy	<i>Cephalanthera damasonium</i>	ściśła	NT	VU	Występuje licznie w zbiorowiskach ciepłolubnych i żyznych buczyn, sporadycznie w liściastych zbiorowiskach leśnych o charakterze	(1) (3) (11)

³³ Ekspertyza pn. Rozpoznanie warunków przyrodniczych terenu górniczego „Połom” wraz z oceną wpływu rozszerzenia pola wydobywania kopalni w Wojcieszowie na poszczególne elementy środowiska; wykonana na zlecenie Zakładów Wapienniczych Lhoist S.A. pod kierunkiem Dariusz Rosiński, Anna Wójcicka-Rosińska, Oława, 2020 r.;

³⁴ Opracowanie Dokumentacji Projektowej dla zadania pod nazwą: "Rozbudowa drogi krajowej nr 3 na odcinku Bolków Jelenia Góra wraz z budową obwodnicy Kaczorowa" – Podsumowanie uzupełniającej inwentaryzacji przyrodniczej. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

³⁵ Ibidem

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona	Status zagrożenia w kraju	Status zagrożenia w regionie	gmina Wojcieszów	Źródło danych
					zastępczym na obszarze gminy.	
Centuria pospolita	<i>Centaurium erythraea</i>	częściowa	-	-	Spotykana często na miedzach, na skrajach dróg polnych, obserwowana pojedynczo na obrzeżach dróg i placów.	(3) (10)
Chaber perukowy	<i>Centaurea pseudophrygia</i>	brak	-	VU	Spotykany pojedynczo w kompleksie łąk świeżych między Kozim Grzbietem a masywem Połomu.	(3) (5)
Cienistka Roberta	<i>Gymnocarpium robertianum</i>	brak	-	LC	Potwierdzona w masywie Połomu, Miłka, w kamieniołomie Silesia i Gruszka.	(3) (7) (8)
Cis pospolity	<i>Taxus baccata</i>	częściowa	-	-	Wskazywany w masywie Miłka.	(1) (25)
Czartawa pośrednia	<i>Circaea intermedia</i>	brak	-	LC	Spotykana rzadko w zbiorowiskach łągowych.	(5)
Czosnek niedźwiedzi	<i>Allium ursinum</i>	częściowa	-	-	Wskazywany dla rejonu Wojcieszowa.	(9)
Cyklamen purpurowy	<i>Cyclamen purpurascens</i>	ściśła	-	-	Obecny w masywie Miłka (populacja pochodzenia antropogenicznego).	(1)
Dwulistnik pszczeli	<i>Ophrys apifera</i>	brak	Gatunek nowy dla polskiej flory!		Na terenie gminy znajduje się jedyne, znane stanowisko gatunku na Dolnym Śląsku.	(3) (12)
Dziewięciornik błotny	<i>Parnassia palustris</i>	brak	-	VU	Wskazywany w rejonie Miłka oraz w masywie Połomu	(5) (7) (10)
Dziewięciśl bezłodygowy	<i>Carlina acaulis</i>	częściowa	-	-	Dość częsty, spotykany w suchych partiach łąk świeżych i w obrębie muraw kserotermicznych	(3) (25)
Dziewięciśl pośredni	<i>Carlina intermedia</i>	brak	NT	DD	Wskazywany w rejonie kamieniołomu Silesia, Połom i Gruszka.	(9)
Dzwonek szerokolistny	<i>Campanula latifolia</i>	częściowa	NT	NT	Brak aktualnych danych o występowaniu.	(5)
Gęsiówka szorstkowłosisista	<i>Arabis hirsuta</i>	brak	-	DD	Wskazywana w rejonie Kamieniołomu	(7)

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona	Status zagrożenia w kraju	Status zagrożenia w regionie	gmina Wojcieszów	Źródło danych
					Silesia oraz w masywie Miłka	
Gnieźnik leśny	<i>Neottia nidus-avis</i>	częściowa	-	VU	Występuje licznie w zbiorowiskach ciepłolubnych i żyznych buczyn, sporadycznie w liściastych zbiorowiskach leśnych o charakterze zastępczym. W żyznych lasach bukowych na całym obszarze gminy.	(1) (3) (5) (25)
Goryczka krzyżowa	<i>Gentiana cruciata</i>	ściśła	VU	VU	Gatunek rzadki związany z murawami kserotermicznymi	(3) (7)
Goryczuszka gorzkawa	<i>Gentianella amarella</i>	ściśła	EN	EN	Jedyne stanowisko w gminie wskazywane w masywie Połomu, na jednym z nieczynnych poziomów eksploatacyjnych kamieniołomu wapienia.	(9)
Goryczuszka orzęsiona	<i>Gentianella ciliata</i>	częściowa	-	NT	Gatunek dość rzadki, choć występujący w bardzo licznych populacjach w obrębie muraw kserotermicznych i w luźnych zadrzewieniach na zarastających użytkach zielonych. Obecna w masywie Połomu i Miłka.	(1) (3) (7) (11)
Gółka długoostrogowa	<i>Gymnadenia conopsea</i>	ściśła	NT	VU	Gatunek rzadki związany z murawami kserotermicznymi na Połomie i Miłku.	(3) (11)
Gruszyczka (gruszkówka) jednostronna	<i>Orthilia secunda</i>	brak	-	LC	Gatunek dość częsty, związany z drzewostanami świerkowymi i mieszanymi. Wskazywany dla okolic kamieniołomu Silesia i Połom.	(7) (11)
Gruszycznik jednokwiatowy	<i>Moneses uniflora</i>	częściowa	NT	EN	Wskazywana w masywie Miłka	(1)
Gruszyczka okrągłolistna	<i>Pyrola rotundifolia</i>	częściowa	-	LC	Gatunek częsty, budujący liczne populacje, w	(3) (11)

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona	Status zagrożenia w kraju	Status zagrożenia w regionie	gmina Wojcieszów	Źródło danych
					ciepłolubnych okrajach, w kamieniołomach (Połom, Miłek, Łomy Winnickiego)	
Gruszyca zielonawa	<i>Pyrola chlorantha</i>	częściowa	-	VU	Brak aktualnych danych o występowaniu.	(5)
Irga zwyczajna	<i>Cotoneaster integerrimus</i>	brak	-	NT	Wskazywana w masywie Miłka.	(1)
Janowiec ciernisty	<i>Genista germanica</i>	brak	-	NT	Brak aktualnych danych o występowaniu.	(5)
Jaskier gajowy	<i>Ranunculus ssp. nemorosus</i>	brak	DD	VU	Wskazywany dla rejonu kamieniołomu Silesia.	(5) (7)
Jodła pospolita	<i>Abies alba</i>	brak	-	NT	Wskazywana w masywie Miłka.	(1)
Kostrzewa blada	<i>Festuca pallens</i>	ściśła	-	VU	Wskazywana w masywie Miłka.	(1) (5)
Kruszczyk Muellera	<i>Epipactis muelleri</i>	ściśła	DD	DD	Brak aktualnych danych o występowaniu.	(5)
Kruszczyk rdzawoczerwony	<i>Epipactis atrorubens</i>	częściowa	NT	EN	Gatunek występuje stosunkowo licznie w zbiorowiskach murawowych w nieczynnych, odsłoniętych częściach kamieniołomów wapienia. Obecny na Połomie, Miłku, w kamieniołomie Gruszka	(3) (11)
Kruszczyk szerokolistny	<i>Epipactis helleborine</i>	częściowa	-	-	Jeden z najczęściej spotykanych gatunków storczykowatych w gminie.	(3) (11)
Kukułka plamista	<i>Dactylorhiza maculata</i>	częściowa	-	VU	Wskazywana w masywie Miłka	(10)
Lilia złotogłów	<i>Lilium martagon</i>	ściśła	-	LC	Gatunek częsty i liczny w dobrze zachowanych zbiorowiskach leśnych lasów liściastych na Połomie, Miłku, Miesznej.	(3) (11) (25)
Listera jajowata	<i>Listera ovata</i>	częściowa	-	-	Gatunek częsty i liczny w zbiorowiskach leśnych lasów liściastych, zadrzewieniach powstałych na drodze naturalnej sukcesji na	(3) (11) (25)

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona	Status zagrożenia w kraju	Status zagrożenia w regionie	gmina Wojcieszów	Źródło danych
					rumowiskach skalnych.	
Łopian gajowy	<i>Arctium nemorosum</i>	brak	DD	LC	Brak aktualnych danych o występowaniu.	(5)
Macierzanka nagolistna	<i>Thymus glabrescens</i>	brak	-	EN	Brak aktualnych danych o występowaniu.	(5)
Naparstnica zwyczajna	<i>Digitalis grandiflora</i>	częściowa	-	-	Gatunek dość rzadko spotykany, pomimo wielu dogodnych siedlisk.	(3) (5)
Nerecznica (zaproć górską)	<i>Oreopteris limbosperma</i>	brak	-	EN	Brak aktualnych danych o występowaniu.	(5)
Obuwik pospolity	<i>Cypripedium calceolus</i>	ściśła	VU II zał. DS	CR	Gatunek priorytetowy na terenie gminy, przedmiot ochrony obszaru Natura 2000. Rzadki, stanowiska gatunku w rejonie Miłka i Połomu.	(1) (3) (4) (5) (11)
Oleśnik górski	<i>Libanotis pyrenaica</i>	brak	-	VU	Brak aktualnych danych o występowaniu.	(5)
Orlik pospolity	<i>Aquilegia vulgaris</i>	częściowa	-	VU	Gatunek częsty na obrzeżach drzewostanów bukowych i w zbiorowiskach leśnych lasów liściastych o słabym zwarcu	(7)
Ozorka zielona	<i>Coeloglossum viride</i>	ściśła	VU	CR	Brak aktualnych danych o występowaniu.	(5)
Ożanka pierzastosieczna	<i>Teucrium botrys</i>	brak	NT	VU	Bardzo liczna w wybranych lokalizacjach gminy, np. w masywie Połomu, w kamieniołomie Gruszka, Silesia.	(3)
Paprotnik kolczysty	<i>Polystichum aculeatum</i>	ściśła	-	VU	Bardzo liczna populacja w masywie Połomu, mniej liczna w rejonie kamieniołomu Silesia.	(3)
Perłówka orzęsiona	<i>Melica ciliata</i>	brak	-	CR	Brak aktualnych danych o występowaniu.	(5)
Perłówka siedmiogrodzka	<i>Melica transsilvanica</i>	ściśła	NT	VU	Wskazywana w masywie Miłka oraz Połomu. W tym ostatnim rejonie nie	(1) (3) (10)

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona	Status zagrożenia w kraju	Status zagrożenia w regionie	gmina Wojcieszów	Źródło danych
					potwierdzona w ostatnich latach.	
Pępawa czarcikęsolistna	<i>Crepis succisifolia</i>	brak	DD	LC	Brak aktualnych danych o występowaniu. Prawdopodobnie w obrębie łąk górskich w rejonie Chmielarza.	(5)
Pierwiosnka wyniosła	<i>Primula elatior</i>	częściowa	-	-	Gatunek częsty w drzewostanach mieszanych na terenie gminy. Potwierdzony na Połomie.	(3) (11) (25)
Podejrzrzon księżycowy	<i>Botrychium lunaria</i>	ściśła	VU	VU	Gatunek rzadki, spotykany w masywie Połomu i Miłka.	(3)
Podkolan biały	<i>Platanthera bifolia</i>	częściowa	-	LC	Gatunek spotykany w zbiorowiskach łąkowych, na murawach oraz w prześwietlonych, żyznych lasach bukowych masywu Miłka i Połomu.	(3)
Podkolan zielonawy	<i>Platanthera chlorantha</i>	częściowa	NT	EN	Brak aktualnych danych o występowaniu.	(5)
Pokrzyk wilcza jagoda	<i>Atropa belladonna</i>	częściowa	NT	VU	Drzewostany świerkowe w rejonie kamieniołomu Silesia i w masywie Miłka.	(1) (7)
Przywrotnik kosmaty	<i>Alchemilla glaucescens</i>	brak	-	VU	Wskazywany w rejonie Miłka i kamieniołomu Silesia.	(7)
Rojownik pospolity	<i>Jovibarba sobolifera</i>	ściśła	VU	VU	Gatunek potwierdzony w masywie Połomu.	(3) (10)
Rogownica drobna	<i>Cerastium pumilum</i>	brak	VU	-	Gatunek wskazywany dla rejonu Połomu i Miłka.	(10)
Skalnica trójpalczysta	<i>Saxifraga tridactylites</i>	brak	-	LC	Gatunek potwierdzony w Łomach Winnickiego, kamieniołomie Silesia, Gruszka i Miłek.	(3) (10)
Stokłosa gałęzista	<i>Bromus ramosus</i>	brak	VU	VU	Wskazywana w masywie Miłka.	(1) (5)
Storczyk męski	<i>Orchis mascula</i>	ściśła	-	VU	Brak aktualnych danych o występowaniu.	(5)

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochrona	Status zagrożenia w kraju	Status zagrożenia w regionie	gmina Wojcieszów	Źródło danych
Śledziennica naprzeciwlistna	<i>Chrysosplenium oppositifolium</i>	brak	NT	NT	Wskazywana w zbiorowiskach łągowych w rejonie Połomu oraz w dolinie Olszanki.	(7) (13)
Śnieżyca wiosenna	<i>Leucoium vernum</i>	częściowa	NT	-	Gatunek wskazywany w lasach łągowych doliny Olszanki.	(13) (25)
Turzyca pchła	<i>Carex pulicaris</i>	ściśła	EN	VU	Brak aktualnych danych o występowaniu.	(5)
Wawrzynek wilczyko	<i>Daphne mezereum</i>	częściowa	-	-	Gatunek częsty w żyznych lasach bukowych i na siedliskach łągowych na terenie całej gminy.	(3) (11) (25)
Wiciokrzew pomorski	<i>Lonicera periclymenum</i>	częściowa	-	-	Gatunek potwierdzony na jednym stanowisku w masywie Połomu.	(3)
Wyka grochowata	<i>Vicia pisiformis</i>	brak	EN	VU	Wskazywana w masywie Miłka.	(1)
Zanokcica północna	<i>Asplenium septentrionale</i>	częściowa	VU	NT	Gatunek potwierdzony w północnej części masywu Połomu.	(3)
Zanokcica zielona	<i>Asplenium viride</i>	brak	-	EN	Gatunek potwierdzony w rejonie kamieniołomu Silesia.	(3)
Zaraza bladokwiatowa	<i>Orobancha pallidiflora</i>	częściowa	EN	EN	Wskazywana w masywie Miłka.	(1) (7) (25)
Zaraza przytuliowa	<i>Orobancha caryophyllacea</i>	częściowa	VU	EN	Wskazywana w masywie Miłka.	(11)
Zimowit jesienny	<i>Colchicum autumnale</i>	częściowa	-	LC	Gatunek potwierdzony w obrębie łąk w dolinie Bełczka.	(3) (25)
Żłobik koralowy	<i>Corallorhiza trifida</i>	ściśła	VU	CR	Gatunek wskazywany dla masywu Połomu i Miłka.	(5) (10)

Objaśnienia: Prawo krajowe – Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409). DS – Dyrektywa Siedliskowa - Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Kategoria zagrożenia w kraju (Kaźmierczakowa (red.), 2016 oraz Kaźmierczakowa, Zarzycki (red.), 2014): EN (Endangered) – zagrożony; VU (Vulnerable) – narażony; NT (Near Threatened) – bliski zagrożenia; DD (Data Deficient) – takson, którego stopień zagrożenia nie może być określony z powodu braku wystarczających informacji. Zagrożone w skali Dolnego Śląska według listy zagrożonych gatunków flory naczyniowej Dolnego Śląska (Kački 2003): EX – gatunek wymarły w Polsce, RE – wymarły w regionie, CR – skrajnie zagrożony, EN – zagrożony, VU – narażony na zagrożenie, NT – bliskie zagrożenie, LC – niskiego ryzyka zagrożenia, DD – niewystarczające dane.

Fauna obszaru gminy Wojcieszów obejmuje szereg pospolitych i rzadkich gatunków zwierząt objętych ochroną prawną oraz kilka taksonów z różnych grup (głównie entomofauny

i malakofauny) niechronionych, jednak uznanych za gatunki rzadkie lub zagrożone w skali kraju. Bardzo dobre rozpoznanie dotyczy teriofauny, a w szczególności fauny nietoperzy. Potwierdzono tu występowanie kilkunastu gatunków nietoperzy, z których cztery stanowią przedmioty ochrony obszaru Natura 2000. W granicach gminy znajdują się jedne z największych zimowisk tej grupy zwierząt, zlokalizowane w jaskiniach Połomu i Miłka. Do przedstawicieli miejscowej chiropterofauny należą³⁶:

- nocek duży *Myotis myotis* (kod: 1324) – przedmiot ochrony OZW Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037;
- nocek Bechsteina *Myotis bechsteini* (kod: 1323) – przedmiot ochrony OZW Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037;
- nocek łydkowłosy *Myotis dasycneme* (kod: 1318) – przedmiot ochrony OZW Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037;
- mopek *Barbastella barbastellus* (kod: 1308) – przedmiot ochrony OZW Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037;
- nocek Natterera *Myotis nattereri*;
- nocek rudy *Myotis daubentonii*;
- nocek wąsatek *Myotis mystacinus*;
- nocek Brandta *Myotis brandtii*;
- mroczek późny *Eptesicus serotinus*;
- gacek brunatny *Plecotus auritus*;
- gacek szary *Plecotus austriacus*;
- mroczek pozłocisty *Eptesicus nilssonii*;
- karlik malutki *Pipistrellus pipistrellus*;
- karlik większy *Pipistrellus nathusii*.

Pozostałe, występujące na tym terenie, gatunki ssaków objęte ochroną to: orzesznica *Muscardinus avellanarius*, popielica *Glis glis*, wiewiórka pospolita *Sciurus vulgaris*, ryjówka malutka *Sorex minutus*, ryjówka aksamitna *Sorex araneus*, kret europejski *Talpa europaea*, gronostaj *Mustela erminea*, mysz zaroślowa *Apodemus sylvaticus*³⁷, rzęsorek rzeczek *Neomys fodiens*, zębielek karliczek *Crocidura suaveolens* oraz jeż zachodni *Erinaceus europaeus*³⁸. Sporadycznie na terenie gminy obserwuje się również wilka *Canis lupus* i wydrę *Lutra lutra* (kod: 1355)³⁹, z czego ta ostatnia znajduje się na liście przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.

³⁶ Ekspertyza pn. Rozpoznanie warunków przyrodniczych terenu górniczego „Połom” wraz z oceną wpływu rozszerzenia pola wydobywania kopalni w Wojcieszowie na poszczególne elementy środowiska; wykonana na zlecenie Zakładów Wapienniczych Lhoist S.A. pod kierunkiem Dariusz Rosiński, Anna Wójcicka-Rosińska, Oława, 2020 r.

³⁷ Ibidem

³⁸ Inwentaryzacja przyrodnicza Województwa Jeleniogórskiego - Wojcieszów, dr Wojciech Jankowski, mgr Czesław Narkiewicz, Wrocław 1999

³⁹ Wójcicka-Rosińska A., 2011. Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Złotoryja. BULiGL w Brzegu;

Kolejną, bardzo liczną grupę chronionych kręgowców stanowią ptaki. W granicach Wojcieszowa potwierdzono występowanie 84 gatunków ptaków, które w zdecydowanej większości wyprowadzają tu lęgi bądź też zalatują w poszukiwaniu pożywienia. Wśród nich 10 gatunków ujętych jest w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, tj. bocian czarny, derkacz, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł czarny, gąsiorek, lerka, puchacz, sokół wędrowny oraz trzmiełod⁴⁰. Dla puchacza *Bubo bubo*, ustanowiono tu strefę ochrony ostoi, miejsca rozrodu i regularnego przebywania. Na terenach leśnych gminy spotyka się gatunki o podwyższonym znaczeniu tj. dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł czarny i siniak, pozostałe gatunki tworzące zespół leśnych ptaków lęgowych są średnioliczne lub pospolite w skali regionu i kraju oraz typowe dla dolnoreglowych lasów sudeckich. Na terenach otwartych, zwłaszcza siedliskach łąkowych z zakrzewieniami śródpolnymi, spotyka się wiele cennych gatunków ptaków, wśród których kilka ma szczególne znaczenie – gąsiorek i derkacz (Załącznik I Dyrektywy Ptasiej) oraz strumieniówka i świerszczak⁴¹. W obrębie terenów zurbanizowanych obecne są zwykle pospolite gatunki, gnieźdzące się w budynkach lub w zieleni wysokiej, towarzyszącej zabudowaniom. Należą do nich m.in.: pustułka, pójdzka, gołąb miejski, jerzyk, wróbel domowy, mazurek, kopciuszek, puszczyk, sikora bogatka, sikora modra, sierpówka, grzywacz, muchołówka szara, szpak, kos, drozd śpiewak, jaskółka oknówka, dymówka, gawron, kawka i płomykówka. Do rzadkich gatunków ptaków, obserwowanych jednostkowo na obszarze gminy należą: pomurnik *Tichodroma murari* oraz błotniak stepowy *Circus macrourus*⁴².

Tabela 4 Gatunki ptaków stwierdzonych w granicach obszaru gminy Wojcieszów⁴³

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status	Ochrona
Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	zalatujący	OŚ, DP I
Bogatka	<i>Parus major</i>	lęgowy	OŚ
Cierniówka	<i>Sylvia communis</i>	lęgowy	OŚ
Czarnogłówka	<i>Poecile montanus</i>	lęgowy	OŚ

Opracowanie Dokumentacji Projektowej dla zadania pod nazwą: "Rozbudowa drogi krajowej nr 3 na odcinku Bolków Jelenia Góra wraz z budową obwodnicy Kaczorowa" – Podsumowanie uzupełniającej inwentaryzacji przyrodniczej. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

⁴⁰ Ekspertyza pn. Rozpoznanie warunków przyrodniczych terenu górniczego „Połom” wraz z oceną wpływu rozszerzenia pola wydobywania kopalni w Wojcieszowie na poszczególne elementy środowiska; wykonana na zlecenie Zakładów Wapienniczych Lhoist S.A. pod kierunkiem Dariusz Rosiński, Anna Wójcicka-Rosińska, Oława, 2020 r.

⁴¹ Ibidem

⁴² Struś K., 2010. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2009. Raport nr 26 Komisji Faunistycznej, Ornithologia 2010, 51: 117–148.

⁴³ Ekspertyza pn. Rozpoznanie warunków przyrodniczych terenu górniczego „Połom” wraz z oceną wpływu rozszerzenia pola wydobywania kopalni w Wojcieszowie na poszczególne elementy środowiska; wykonana na zlecenie Zakładów Wapienniczych Lhoist S.A. pod kierunkiem Dariusz Rosiński, Anna Wójcicka-Rosińska, Oława, 2020 r.

Inwentaryzacja przyrodnicza Województwa Jeleniogórskiego - Wojcieszów, dr Wojciech Jankowski, mgr Czesław Narkiewicz, Wrocław 1999

Opracowanie Dokumentacji Projektowej dla zadania pod nazwą: "Rozbudowa drogi krajowej nr 3 na odcinku Bolków Jelenia Góra wraz z budową obwodnicy Kaczorowa" – Podsumowanie uzupełniającej inwentaryzacji przyrodniczej. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status	Ochrona
Czubatka	<i>Lophophanes cristatus</i>	lęgowy	OŚ
Czyż	<i>Carduelis spinus</i>	lęgowy	OŚ
Derkacz	<i>Crex crex</i>	lęgowy	OŚ, DP I
Dymówka	<i>Hirundo rustica</i>	lęgowy	OŚ
Dzięcioł duży	<i>Dendrocopos major</i>	lęgowy	OŚ
Dzięcioł zielony	<i>Picus viridis</i>	lęgowy	OŚ
Dzięcioł zielonosiwy	<i>Picus canus</i>	lęgowy	OŚ, DP I
Dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	lęgowy	OŚ, DP I
Dzięciołek	<i>Dendrocopos minor</i>	lęgowy	OŚ
Dzwoniec	<i>Carduelis chloris</i>	lęgowy	OŚ
Gajówka	<i>Sylvia borin</i>	lęgowy	OŚ
Gawron	<i>Corvus frugilegus</i>	lęgowy	OŚ
Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>	lęgowy	OŚ, DP I
Gil	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	lęgowy	OŚ
Gołąb miejski	<i>Columba livia forma urbana</i>	lęgowy	OCz
Grubodziób	<i>C. Coccothraustes</i>	lęgowy	OŚ
Grzywacz	<i>Columba palumbus</i>	lęgowy	Łowny
Jastrząb	<i>Accipiter gentilis</i>	lęgowy	OŚ
Jerzyk	<i>Apus apus</i>	lęgowy	OŚ
Kapturka	<i>Sylvia atricapilla</i>	lęgowy	OŚ
Kawka	<i>Corvus monedula</i>	lęgowy	OŚ
Kopciuszek	<i>Phoenicurus ochruros</i>	lęgowy	OŚ
Kos	<i>Turdus merula</i>	lęgowy	OŚ
Kowalik	<i>Sitta europaea</i>	lęgowy	OŚ
Krętogłów	<i>Jynx torquata</i>	lęgowy	OŚ
Krogulec	<i>Accipiter nisus</i>	lęgowy	OŚ
Kruk	<i>Corvus corax</i>	lęgowy	OŚ
Krzyżodziób świerkowy	<i>Loxia curvirostra</i>	lęgowy	OŚ
Kukułka	<i>Cuculus canorus</i>	lęgowy	OŚ
Kulczyk	<i>Serinus serinus</i>	lęgowy	OŚ
Kwiczół	<i>Turdus pilaris</i>	lęgowy	OŚ
Lerka	<i>Lullula arborea</i>	lęgowy	OŚ, DP I
Łozówka	<i>Acrocephalus palustris</i>	lęgowy	OŚ
Makolągwa	<i>Carduelis cannabina</i>	lęgowy	OŚ
Mazurek	<i>Passer montanus</i>	lęgowy	OŚ
Modraszka	<i>Cyanistes caeruleus</i>	lęgowy	OŚ
Mucholówka żałobna	<i>Ficedula hypoleuca</i>	lęgowy	OŚ
Mucholówka szara	<i>Muscicapa striata</i>	lęgowy	OŚ
Mysikrólik	<i>Regullus regullus</i>	lęgowy	OŚ
Myszołów	<i>Buteo buteo</i>	lęgowy	OŚ
Oknówka	<i>Delichon urbica</i>	lęgowy	OŚ
Paszkot	<i>Turdus viscivorus</i>	lęgowy	OŚ
Pelzacz leśny	<i>Certhia familiaris</i>	lęgowy	OŚ
Piecuszek	<i>Phylloscopus trochilus</i>	lęgowy	OŚ

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status	Ochrona
Piegża	<i>Sylvia curruca</i>	lęgowy	OŚ
Pierwiosnek	<i>Phylloscopus colybita</i>	lęgowy	OŚ
Pleszka	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	lęgowy	OŚ
Pliszka siwa	<i>Motacilla alba</i>	lęgowy	OŚ
Pliszka górska	<i>Motacilla cinerea</i>	lęgowy	OŚ
Płomykówka	<i>Tyto alba</i>	lęgowy	OŚ
Pokrzywnica	<i>Prunella modularis</i>	lęgowy	OŚ
Pójdźka	<i>Athene noctua</i>	lęgowy	OŚ
Puchacz	<i>Bubo bubo</i>	lęgowy	OŚ, DP I
Pustułka	<i>Falco tinnunculus</i>	lęgowy	OŚ
Puszczyk	<i>Strix aluco</i>	lęgowy	OŚ
Raniuszek	<i>Aegithalos caudatus</i>	lęgowy	OŚ
Rudzik	<i>Erithacus rubecula</i>	lęgowy	OŚ
Sierpówka	<i>Streptopelia decaocto</i>	lęgowy	OŚ
Sikora bogatka	<i>Parus major</i>	lęgowy	OŚ
Sikora modra	<i>Cyanistes caeruleus</i>	lęgowy	OŚ
Sikora uboga	<i>Poecile palustris</i>	lęgowy	OŚ
Siniak	<i>Columba oenas</i>	lęgowy	OŚ, DP I
Sokół wędrowny	<i>Falco peregrinus</i>	załatujący	OŚ, DP I
Sosnowka	<i>Periparus ater</i>	lęgowy	OŚ
Sójka	<i>Garrulus glandarius</i>	lęgowy	OŚ
Strumieniówka	<i>Luocustella fluviatilis</i>	lęgowy	OŚ
Strzyżyk	<i>Troglodytes troglodytes</i>	lęgowy	OŚ
Szczygieł	<i>Carduelis carduelis</i>	lęgowy	OŚ
Szpak	<i>Sturnus vulgaris</i>	lęgowy	OŚ
Śpiewak	<i>Turdus philomelos</i>	lęgowy	OŚ
Świergotek drzewny	<i>Anthus trivialis</i>	lęgowy	OŚ
Świerszczak	<i>Locustella naevia</i>	lęgowy	OŚ
Świstunka leśna	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	lęgowy	OŚ
Trzmielojad	<i>Pernis apivorus</i>	lęgowy	OŚ, DP I
Trznadel	<i>Emberiza citrinella</i>	lęgowy	OŚ
Wróbel domowy	<i>Passer domesticus</i>	lęgowy	OŚ
Zaganiacz	<i>Hipolais icterina</i>	lęgowy	OŚ
Zięba	<i>Fringilla coelebs</i>	lęgowy	OŚ
Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>	lęgowy	OŚ
Zniczek	<i>Regulus ignicapillus</i>	lęgowy	OŚ

Objaśnienia: Prawo krajowe – Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r. poz. 2183); OŚ – ochrona ścisła; Ocz – ochrona częściowa; DP I – załącznik I Dyrektywy Ptasiej

Szczegółowe badania herpetofauny na terenie gminy Wojcieszów były prowadzone jedynie w wybranych jej fragmentach. Jednym z nich był maszyn Połomu, gdzie potwierdzono występowanie takich gatunków, jak: żaba trawna *Rana temporaria*, ropucha paskówka

Bufo calamita, gniewosz plamisty *Coronella austriaca*⁴⁴, padalec zwyczajny *Anguis fragilis*, jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*, zaskroniec zwyczajny *Natrix natrix*⁴⁵ oraz żmija zygzakowata *Vipera berus*⁴⁶. Z bliskiego sąsiedztwa Połomu podawane są dodatkowo kolejne dwa gatunki – ropucha szara *Bufo bufo* i jaszczurka żyworodna *Zootoca vivipara*⁴⁷. Zgodnie z informacją ustną, uzyskaną w 2008 r. od Zygmunta Kąckiego w masywie Miłka spotyka się również salamandrę plamistą *Salamandra salamandra*⁴⁸. Dane archiwalne⁴⁹ dla obszaru gminy wskazują także na obecność traszki górskiej *Triturus alpestris* oraz traszki zwyczajnej *Triturus vulgaris*. W ostatnich dwóch latach potwierdzono w Wojcieszowie występowanie traszki grzebieniastej *Triturus cristatus* (kod: 1166), stanowiącej przedmiot ochrony obszaru Natura 2000. Jej obecność potwierdzają także wyniki badań prowadzone na potrzeby projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000⁵⁰.

Informacje o cennych gatunkach ichtiofauny, obecnej w ciekach na terenie gminy jest nieprecyzyjna i bardzo ograniczona. W materiałach Lasów Państwowych⁵¹ dla cieków obrębu leśnego Świerzawa, w granicach którego znajduje się Wojcieszów, podaje się obecność takich gatunków, jak: śliz *Barbatula barbatula* (ochrona częściowa), minóg strumieniowy *Lampetra planeri* (ochrona częściowa) oraz minóg rzeczny *Lampetra fluviatilis* (ochrona częściowa). Występowanie śliza w Kaczawie potwierdza również inwentaryzacja przeprowadzona na potrzeby sporządzenia dokumentacji projektowej dla zadania pod nazwą: "Rozbudowa drogi krajowej nr 3 na odcinku Bolków Jelenia Góra wraz z budową obwodnicy Kaczorowa"

Ostatnią, bogatą w cenne gatunki grupą zwierząt są bezkręgowce. Na terenie gminy potwierdzono występowanie 17 gatunków objętych ochroną prawną, w tym 3 gatunki ślimaków i 14 gatunków owadów. Większość cennych taksonów związana jest z siedliskami otwartych łąk i muraw oraz zacienionych rumowisk skalnych na terenach poeksploatacyjnych.

⁴⁴ Kisiel P., Kolanek A., 2023. Raport z weryfikacji występowania gniewosza plamistego *Coronella austriaca* na obszarze kamieniołomu na górze Połom (mat. npbl.)

⁴⁵ Raport oddziaływania na środowisko przyrodnicze dla planowanego rozwoju robót eksploatacyjnych w kopalni wapienia na górze Połom w Wojcieszowie, Via Naturae Agata Kowalska, Wrocław, 2011.

⁴⁶ Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu górniczego „Połom” w Wojcieszowie. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Brzegu, Brzeg, 2015.

⁴⁷ Kowalska A. 2011. Raport oddziaływania przedsięwzięcia „Remont drogi w leśnictwie Wojcieszów Górny” na środowisko przyrodnicze wraz z analizą oddziaływania na przedmioty ochrony Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Góry i Pogórze Kaczawskie”. Via Naturae, Wrocław.

Opracowanie Dokumentacji Projektowej dla zadania pod nazwą: "Rozbudowa drogi krajowej nr 3 na odcinku Bolków Jelenia Góra wraz z budową obwodnicy Kaczorowa" – Podsumowanie uzupełniającej inwentaryzacji przyrodniczej. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

⁴⁸ Ogródowczyk A., Ogińska M., Kierzkowski P., Maślak R., 2010. Występowanie salamandry plamistej *Salamandra s. salamandra* Linnaeus 1758 na Dolnym Śląsku. Przyroda Sudetów t. 13(2010): 179-192

⁴⁹ Inwentaryzacja przyrodnicza Województwa Jeleniogórskiego - Wojcieszów, dr Wojciech Jankowski, mgr Czesław Narkiewicz, Wrocław 1999

⁵⁰ Materiały niepublikowane, sporządzone w wersji roboczej do planu ochrony obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037, udostępnione przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w 2023 r. po prezentacji dla Zespołu Lokalnej Współpracy; Ekspertyza na potrzeby planu ochrony Obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037; Złotoryja, 24.01.2023

⁵¹ Wójcicka-Rosińska A., 2011. Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Złotoryja. BULiGL w Brzegu

Tabela 5 Cenne gatunki bezkręgowców w granicach obszaru gminy Wojcieszów⁵²

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kod Natura 2000 oraz status ochronny	Ochrona
Owady			
Czerwończyk nieparek	<i>Lycaena dispar</i>	kod: 1060; przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 gatunek najmniejszej troski (NT)	ściśła
Czerwończyk fioletek	<i>Lycaena helle</i>	gatunek narażony na wyginięcie (VU)	ściśła
Modraszek nausitous	<i>Phengaris nausithous</i>	kod: 6179; przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 gatunek najmniejszej troski (NT)	ściśła
Modraszek telejus	<i>Phengaris teleius</i>	kod: 6177; przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 gatunek najmniejszej troski (NT)	ściśła
Przerzutka	<i>Machilis helleri</i>	gatunek skrajnie rzadki	brak
Długoskrzydłak sierposz	<i>Phaneroptera falcata</i>	gatunek bliski zagrożenia (NT)	brak
Biegacz skórzasty	<i>Carabus (Procrustes) coriaceus</i>	-	częściowa
Kwietnica okazała	<i>Protaetia aeruginosa</i>	gatunek narażony na wyginięcie (VU)	częściowa
Klecanka rdzaworożna	<i>Polistes dominula</i>	gatunek krytycznie zagrożony (CR)	brak
Trzmielec ogrodowy	<i>Bombus (Psithyrus) barbutellus</i>	gatunek najmniejszej troski (NT)	brak
Trzmielec gajowy	<i>Bombus (Psithyrus) bohemicus</i>	gatunek najmniejszej troski (NT)	brak
Trzmielec żółty	<i>Bombus (Psithyrus) campestris</i>	gatunek najmniejszej troski (NT)	brak
Trzmielec północny	<i>Bombus (Psithyrus) flavidus</i>	gatunek najmniejszej troski (NT)	brak
Trzmielec czarny	<i>Bombus (Psithyrus) rpestris</i>	gatunek najmniejszej troski (NT)	brak
Trzmielec ziemny	<i>Bombus (Psithyrus) vestalis</i>	gatunek najmniejszej troski (NT)	brak
Trzmiel rudy	<i>Bombus (Thoracobombus) pascuorum</i>	gatunek najmniejszej troski (NT)	częściowa
Trzmiel kamiennik	<i>Bombus (Melanobombus) lapidarius</i>	gatunek najmniejszej troski (NT)	częściowa
Trzmiel różnobarwny	<i>Bombus (Kallobombus) soroeensis</i>	gatunek najmniejszej troski (NT)	częściowa
Trzmiel parkowy	<i>Bombus (Pyrobombus) hypnorum</i>	gatunek najmniejszej troski (NT)	częściowa

⁵² Ekspertyza pn. Rozpoznanie warunków przyrodniczych terenu górniczego „Połom” wraz z oceną wpływu rozszerzenia pola wydobywania kopalni w Wojcieszowie na poszczególne elementy środowiska; wykonana na zlecenie Zakładów Wapienniczych Lhoist S.A. pod kierunkiem Dariusz Rosiński, Anna Wójcicka-Rosińska, Oława, 2020 r.

Materiały niepublikowane, sporządzone w wersji roboczej do planu ochrony obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037, udostępnione przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w 2023 r. po prezentacji dla Zespołu Lokalnej Współpracy; Ekspertyza na potrzeby planu ochrony Obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037; Złotoryja, 24.01.2023

Inwentaryzacja przyrodnicza Województwa Jeleniogórskiego - Wojcieszów, dr Wojciech Jankowski, mgr Czesław Narkiewicz, Wrocław 1999

Opracowanie Dokumentacji Projektowej dla zadania pod nazwą: "Rozbudowa drogi krajowej nr 3 na odcinku Bolków Jelenia Góra wraz z budową obwodnicy Kaczorowa" – Podsumowanie uzupełniającej inwentaryzacji przyrodniczej. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kod Natura 2000 oraz status ochronny	Ochrona
Trzmiel leśny	<i>Bombus (Pyrobombus) pratorum</i>	gatunek najmniejszej troski (NT)	częściowa
Trzmiel gajowy	<i>Bombus lucorum</i>	gatunek najmniejszej troski (NT)	częściowa
Trzmiel ziemny	<i>Bombus terrestris</i>	gatunek najmniejszej troski (NT)	częściowa
Trzmiel wschodni	<i>Bombus (Cullumanobombus) semenoviellus</i>	gatunek najmniejszej troski (NT)	częściowa
Przeplatka maturna	<i>Euphydryas maturna</i>	kod: 6169; przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 gatunek najmniejszej troski (NT)	ściśła
Mięczaki			
Ślimak winniczek	<i>Helix pomatia</i>	pospolity	częściowa
Ślimak ostrokrawędzisty	<i>Helicigona lapicida</i>	gatunek bliski zagrożenia (NT)	częściowa
Pomrowiec nakrapiany	<i>Tandonia rustica</i>	gatunek bliski zagrożenia (NT)	częściowa
Świdrzyk mały	<i>Clausilia rugosa parvula</i>	gatunek bliski zagrożenia (NT)	brak
Poczwarówka maczugowata	<i>Orcula (sphyradium) doliolum</i>	gatunek narażony na wyginięcie (VU)	brak

5.4.5. Siedliska przyrodnicze

Zgodnie z definicją Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, siedliskiem przyrodniczym określa się „obszary lądowe lub wodne wyodrębnione w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne, zarówno całkowicie naturalne, jak i półnaturalne”. Typy poszczególnych siedlisk przyrodniczych (nazwy zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 1713)) są przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, przez co dla ich właściwej ochrony wyznacza się specjalne obszary ochrony. Obszar gminy Wojcieszów pokrywa się w większości z jednym z takich obszarów o nazwie Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037. Wśród przedmiotów ochrony tej ostoi jest 26 typów siedlisk przyrodniczych, z czego obecność 15 z nich zostało potwierdzonych na obszarze gminy Wojcieszów. Według stanu aktualnej wiedzy, zajmują one łączną powierzchnię 940 ha i należą do nich⁵³:

- 6110 Skały wapienne i neutrofilne z roślinnością pionierską (*Alyso-Sedion*);
- 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis Festucion pallentis*);

⁵³ Materiały niepublikowane, sporządzone w wersji roboczej do planu ochrony obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037, udostępnione przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w 2023 r. po prezentacji dla Zespołu Lokalnej Współpracy; Ekspertyza na potrzeby planu ochrony Obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037; Złotoryja, 24.01.2023

- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*);
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
- 6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion*);
- 8210 Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami *Potentilletalia caulescentis*;
- 8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii*;
- 8310 Jaskinie nieudostępniowane do zwiedzania;
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*);
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*);
- 9150 Ciepłolubne buczyny storczykowe (*Cephalanthero-Fagenion*);
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*);
- 9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*);
- 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*);
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe.

Informacja na temat rozmieszczenia w przestrzeni gminy Wojcieszów poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych oraz wiedza o ich powierzchni zmieniała się na przestrzeni minionych lat, w miarę postępujących badań środowiskowych na ten temat. Przez długi czas jedynym źródłem informacji na temat ich rozmieszczenia była powszechna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez PGL Lasy Państwowe (2007-2008), jednak obejmowała ona tylko grunty w zarządzie Nadleśnictwa Złotoryja i nie była wystarczająco dobrze zweryfikowana na gruncie. Zgodnie z tymi danymi, w granicach gminy Wojcieszów zlokalizowanych było jedynie 7 typów siedlisk przyrodniczych, wyłącznie o charakterze leśnym, o łącznej powierzchni niemal 500 ha. W 2014 roku dla obszaru Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037, na podstawie ograniczonych badań terenowych, ustanowiono plan zadań ochronnych, którego dokumentacja dostarczyła nowych i dodatkowych informacji o rozmieszczeniu siedlisk przyrodniczych. Według niego w granicach gminy Wojcieszów miało znajdować się 15 typów siedlisk przyrodniczych o łącznej powierzchni ok. 615 ha. Obecnie, na podstawie danych przyrodniczych zebranych w trakcie inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych na potrzeby projektu planu ochrony OZW Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037, w gminie Wojcieszów, nie potwierdza się obecności niektórych wcześniej wymienianych siedlisk przyrodniczych, tj.: 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*), 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) oraz 8150 Śródkowoeuropejskie wyżynne rumowiska krzemianowe. Wykaz wszystkich siedlisk przyrodniczych znajdujących się w zasięgu granic gminy Wojcieszów wraz z zajmowaną przez nie powierzchnią prezentuje poniższa tabela.

Tabela 6 Wykaz siedlisk przyrodniczych w granicach gminy Wojcieszów zgodnie z danymi do projektu planu ochrony OZW Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037

Nazwa siedliska przyrodniczego	Kod	Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym	Powierzchnia (ha)
Skały wapienne i neutrofilne z roślinnością pionierską (<i>Alyso-Sedion</i>)	6110	tak	0,68
Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis Festucion pallentis</i>)	6210	tak, gdy występują na nich ważne stanowiska storczyków	3,52
Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	6410	nie	1,69
Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	6510	nie	513,61
Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)	6520	nie	13,16
Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami <i>Potentilletalia caulescentis</i>	8210	nie	1,12
Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	8220	nie	0,002
Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	8310	nie	bez powierzchni
Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	9110	nie	14,15
Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	9130	nie	193,36
Ciepłolubne buczyny storczykowe (<i>Cephalanthero-Fagenion</i>)	9150	nie	23,34
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	9170	nie	63,34
Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	9180	tak	29,67
Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	9190	nie	35,56
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	91E0	tak	46,53

5.5. Jakość powietrza atmosferycznego

Na terenie województwa dolnośląskiego oraz gminy Wojcieszów głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza są czynniki antropogeniczne pochodzące kolejno z: sektora komunalno – bytowego (emisja powierzchniowa), komunikacji (emisja liniowa), oraz działalności przemysłowej (emisja punktowa). Emisja naturalna pochodząca z naturalnych procesów ma niewielki wpływ na jakość powietrza atmosferycznego w regionie. Substancje zanieczyszczające powietrze pochodzą w przeważającej mierze z zakładów przemysłowych i energetycznych oraz z gospodarki komunalnej w postaci kotłowni, indywidualnych palenisk domowych i mniejszych zakładów. Wraz ze wzrostem natężenia ruchu, substancje zanieczyszczające powietrze pochodzą z terenów komunikacyjnych. Największy udział w ogólnym zanieczyszczeniu atmosfery w strefie dolnośląskiej i gminie ma emisja komunalno-bytowa. Emisja pochodząca z transportu drogowego jest istotna z punktu zanieczyszczeniu

powierza tlenkami azotu. Największą ilość tych zanieczyszczeń obserwuje się w dużych miastach i na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu.

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t. j.: Dz. U. z 2021r. poz. 1973 ze zm.), Główny Inspektor Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio:

- przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji;
- mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji;
- nie przekracza poziomu dopuszczalnego;
- przekracza poziom docelowy;
- nie przekracza poziomu docelowego;
- przekracza poziom celu długoterminowego;
- nie przekracza poziomu celu długoterminowego.

Zgodnie z opublikowaną przez GIOŚ Roczną oceną jakości powietrza w województwie dolnośląskim za 2020 rok, województwo dolnośląskie zostało podzielone na 4 strefy: Aglomerację Wrocławską, miasto Legnica, miasto Wałbrzych i strefę dolnośląską. Gmina Wojcieszów zlokalizowana jest w strefie dolnośląskiej, dla której zbadane zostały poziomy następujących zanieczyszczeń: dwutlenek siarki SO₂, dwutlenek azotu NO₂, tlenek węgla CO, benzen C₆H₆, ozon O₃, pył PM₁₀, pył PM_{2,5}, a także zawarty w pyłe PM₁₀: ołów Pb, arsen As, kadm Cd, nikiel Ni i benzo(a)piren B(a)P, ozon O₃. W ocenie rocznej dokonanej pod kątem spełniania kryteriów określonych w celu ochrony roślin uwzględniono: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x oraz ozon O₃.

Tabela 7 Klasyfikacja strefy dolnośląskiej ze względu na poszczególne zanieczyszczenia za rok 2020⁵⁴

Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń w obszarze strefy		
Zanieczyszczenia	Ochrona zdrowia	Ochrona roślin
Dwutlenek siarki (SO ₂)	A	A
Dwutlenek azotu (NO ₂)	A	-
Tlenek węgla (CO)	A	-
Benzen (C ₆ H ₆)	A	-
Ozon (O ₃)	C	A
Pył zawieszony PM ₁₀	C	-
Ołów (Pb) w pyłe PM ₁₀	A	-
Arsen (As) w pyłe PM ₁₀	C	-
Kadm (Cd) w pyłe PM ₁₀	A	-
Nikiel (Ni) w pyłe PM ₁₀	A	-
Benzo(a)piren (BaP) w pyłe PM ₁₀	C	-

⁵⁴ Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Raport wojewódzki za rok 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Wrocław, kwiecień 2021

Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń w obszarze strefy		
Zanieczyszczenia	Ochrona zdrowia	Ochrona roślin
Pył zawieszony PM _{2,5}	A	-
NO _x	-	A

Pomiary wykazały, podobnie jak w latach wcześniejszych, że głównym problemem w zakresie zanieczyszczenia powietrza w województwie dolnośląskim są obserwowane wysokie stężenia ozonu i benzo(a)piranu występujące w pyłe zawieszonym PM₁₀, które przekraczają poziomy dopuszczalne i docelowe określone w przepisach. Dla całego obszaru gminy Wojcieszów miejscowo również zanotowano przekroczenie tego pierwiastka. W 2020 roku został także przekroczony zarówno w strefie dolnośląskiej jak i na całym obszarze gminy Wojcieszów poziom docelowy dla pyłu zawieszonego PM₁₀.

Zgodnie z Programem ochrony powietrza dla stref w województwie dolnośląskim, w których w 2018 r. zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu wraz z planem działań krótkoterminowych⁵⁵ jakość powietrza na terenie stref województwa dolnośląskiego nie spełnia norm dla wartości dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu. Analizy jakości powietrza oraz wyniki monitoringu jakości powietrza wskazują na występowanie obszarów przekroczeń dla norm stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, benzo(a)pirenu, arsenu i ozonu. Program ochrony powietrza dla stref w województwie dolnośląskim w których w 2018 r. zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu wraz z planem działań krótkoterminowych wskazuje na kierunki działań naprawczych, które muszą być podejmowane w celu poprawy jakości powietrza i uzyskania jakości powietrza nie zagrażającej mieszkańcom województwa. Działania zmierzające do poprawy jakości powietrza wskazane w Programie ochrony powietrza zbieżne są z celami Krajowego Programu Ochrony Powietrza.

Dokumentem wyznaczającym konkretne cele w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gminach jest Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN). Plan powinien być ściśle związany z realizacją zapisów Programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Wojcieszów to strategiczny dokument, który wyznacza kierunki dla gminy na lata 2015 – 2020, w zakresie działań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych w takich obszarach jak: budownictwo publiczne i prywatne, gospodarka przestrzenna, zaopatrzenie w ciepło i energię, transport oraz przemysł.

⁵⁵ Uchwała Nr XXI/505/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia programu ochrony powietrza dla stref w województwie dolnośląskim, w których w 2018 r. zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu wraz z planem działań krótkoterminowych

W Wojewódzkim Programie Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014 – 2017 z perspektywą do 2021 r.⁵⁶ w zakresie zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, jako główny kierunek działań do roku 2021 wskazano trwałą poprawę jakości powietrza atmosferycznego. Wśród celów szczegółowych wskazano spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł powierzchniowych, liniowych i punktowych.

5.6. Jakość klimatu akustycznego

Poziom hałasu wzrasta w ciągu ostatnich lat w związku z rozwojem komunikacji, uprzemysłowieniem i postępującą urbanizacją. Odczuwany jest przez mieszkańców, jako jeden z najbardziej uciążliwych czynników wpływających ujemnie na samopoczucie i środowisko. Długotrwałe występowanie hałasu wywołuje zmęczenie, podatność na stres, bezsenność, choroby serca, a więc jego wpływ na człowieka jest zdecydowanie negatywny.

Wyróżnia się główne rodzaje hałasu, według źródła powstawania:

- hałas przemysłowy powodowany przez urządzenia i maszyny w obiektach przemysłowych i usługowych,
- hałas komunikacyjny pochodzący od środków transportu drogowego, kolejowego i lotniczego,
- hałas komunalny występujący w budynkach mieszkalnych, szczególnie wielorodzinnych i w obiektach użyteczności publicznej.

Prowadzone badania monitoringowe wskazują, że hałas komunikacyjny jest i będzie jednym z największych zagrożeń i uciążliwości. Harmonijny rozwój transportu i komunikacji jest warunkiem decydującym o rozwoju gospodarczym danego obszaru. Z drugiej strony, rozwój motoryzacji, oddziałuje negatywnie na środowisko, zwłaszcza, gdy nie jest związany z modernizacją i rozwojem stanu technicznego dróg. Przyjmuje się, że w ciągu ostatnich kilkunastu lat corocznie przybywa około 10% samochodów. Na poziom hałasu drogowego w pobliżu zabudowy mieszkalnej mają wpływ przede wszystkim:

- natężenie ruchu komunikacyjnego,
- udział transportu ciężkiego w strumieniu ruchu,
- odległość zabudowy mieszkalnej od drogi,
- prędkość ruchu pojazdów (ze wzrostem prędkości hałas rośnie),
- typ i stan techniczny pojazdów,
- nachylenie drogi,
- stan nawierzchni oraz płynność ruchu.

⁵⁶ Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014 – 2017 z perspektywą do roku 2021 r. przyjęty Uchwałą Nr LV/2121/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego.

Wartości progowe poziomów hałasu określają:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (j.t. Dz. U. z 2014 r., poz. 112) w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 maja 2020 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 1018) w sprawie sposobu ustalania wartości wskaźnika hałasu L_{DWN} ,
- wspólnotowe regulacje prawne, w tym Dyrektywa 2002/49/EC z dnia 25.06.2002 w sprawie oceny i zarządzania hałasem środowiskowym.

O klimacie akustycznym występującym na terenie gminy Wojcieszów decyduje przede wszystkim hałas komunikacyjny, który jest wynikiem zwiększenia natężenia ruchu, w tym szczególnie na drodze wojewódzkiej nr 328, średni stan nawierzchni dróg gminnych i powiatowych na niektórych odcinkach, a także hałas związany z wydobywaniem wapieni w zakładzie górniczym Kopalnia Wapienia „Połom”. Dzięki rozbiórce 3 pieców szybowych i wyłączeniu hydratyzowni poziom hałasu na terenie kopalni ulega systematycznemu obniżeniu. Wzmożenie ruchu kołowego i ilości pojazdów samochodowych powoduje wzrost poziomu natężenia dźwięku. Hałas komunikacyjny oddziałuje niekorzystnie również na zwierzęta żyjące w ich pobliżu (głównie zwierzęta leśne, polne), zakłócając ich naturalne procesy życiowe.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu nie prowadził w ostatnich latach pomiarów hałasu komunikacyjnego na obszarze gminy Wojcieszów.

W Wojewódzkim Programie Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014 – 2017 z perspektywą do 2021 r. jako główny kierunek działań do roku 2021 w zakresie zagrożenia hałasem wskazano poprawę klimatu akustycznego na obszarach gdzie zostały przekroczone wartości normatywne oraz zabezpieczanie pozostałych obszarów przed zagrożeniem wystąpienia ponadnormatywnej emisji hałasu.

6. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

6.1. Uwarunkowania prawne

Podstawą prawną ochrony wartości kulturowych są:

- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.),
- Europejska konwencja o ochronie dziedzictwa archeologicznego, La Valetta z dnia 16 stycznia 1992 r. (Dz. U. z 1996 r. nr 120 poz. 564),
- Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, przyjęta w Paryżu dnia 16 listopada 1972 r. przez Konferencję Generalną Organizacji

Narodów Zjednoczonych dla Wychowania, Nauki i Kultury na jej siedemnastej sesji (Dz. U. z 1976 r. nr 32 poz. 190),

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 682 ze zm.),
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 344 ze zm.).

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami określa przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków. Określa także zakres działań administracji publicznej w przedmiocie ochrony zabytków, warunki i zasady opieki nad zabytkami sprawowanymi przez ich właścicieli lub posiadaczy. Precyzuje formy i sposoby ochrony zabytków, w tym problematykę ochronną realizowaną w trybie sporządzania różnego typu opracowań planistycznych, w szczególności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin (art. 18, art. 19, art. 20 ustawy). Ustawa określa obowiązki samorządu terytorialnego, który prowadzi gminną ewidencję zabytków oraz na jej podstawie sporządza gminny program opieki nad zabytkami, a także może ustanowić Park Kulturowy.

Celem ochrony wartości kulturowych jest: ochrona dziedzictwa kulturowego i historycznego, utrzymanie i wyeksponowanie zachowanego zasobu zabytków i struktury krajobrazu kulturowego, w tym:

- układu i reliktyw osadnictwa prahistorycznego,
- średniowiecznej i nowożytnej struktury osadniczej,
- historycznych nawarstwień i przekształceń cywilizacyjno-kulturowych układów urbanistycznych i ruralistycznych.

Zachowanie i kształtowanie wartościowego środowiska antropogenicznego i zapewnienie jego trwałego użytkowania poprzez:

- ochronę prawno-konserwatorską zabytków archeologicznych,
- ochronę prawno-konserwatorską cennych układów urbanistycznych i ruralistycznych,
- ochronę prawno-konserwatorską zabytków budownictwa, techniki, zieleni zabytkowej i nekropolii,
- ochronę prawno-administracyjną tradycyjnych form zagospodarowania terenu i budownictwa regionalnego,

- administracyjne kształtowanie współczesnych form zabudowy i zagospodarowania terenu z poszanowaniem tradycji i wykorzystaniem wzorców regionalnych.

Formy ochrony zabytków to:

- wpis do rejestru zabytków,
- wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa,
- uznanie za pomnik historii,
- utworzenie parku kulturowego,
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Na etapie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się ochronę:

- zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru oraz ich otoczenia,
- zabytków nieruchomych znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków,
- parków kulturowych.

Na etapie studium ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej.

6.2. Uwarunkowania historyczne⁵⁷

Wojcieszów

Historia Wojcieszowa aż do 1973 r. jest ściśle związana z historią wsi, ponieważ wtedy nadano mu prawa miejskie. Trudno określić jasne początki osadnictwa na tych terenach, pierwsza pisemna wzmianka o Wojcieszowie pochodzi z 1268 r. Nazwa Wojcieszów jest słowiańskiego pochodzenia, między X a XII wiekiem tereny wzdłuż rzeki Kaczawy były zasiedlane przez Słowian i to najprawdopodobniej oni założyli pierwszą osadę. Zgodnie z podaniami z 1367 roku w mieście znajdował się dwór obronny otoczony kamiennym murem, z wieżami i bramą z mostem zwodzonym, otoczone fosą. W czasie wojen husycko – niemieckich w 1426 roku Wojcieszów został splądrowany i spalony przez husytów. W 1526 r. Śląsk, a wraz z nim Wojcieszów przechodzą w ręce Habsburgów, a do wsi napływają wyznawcy Lutra. W 1529 r. pojawia się pierwszy dokument świadczący o wydobywaniu wapieni. W 1608 roku wieś nawiedza powódź, w której utonęło 126 ludzi, ponad 1000 sztuk bydła, a 44 domy zostały zniszczone. Na skutek wojny trzydziestoletniej (1618-1648) i związanymi z tym przemarszami wojsk cesarskich, szwedzkich, węgierskich

⁵⁷ Na podstawie informacji zamieszczonych na oficjalnej stronie gminy
<https://www.wojcieszow.pl/wojcieszow/historia-i-legendy/>

i ich ciągły kwaterunek wieś popadła w ruinę, a zamieszkujący ją chłopci uciekli w góry. W 1740 roku Śląsk zostaje przyłączony do Prus. W tym czasie w Wojcieszowie powstaje zbór protestantów i szkoła. W 1753 roku wieś nawiedza pożar, w którym spłonęły folwarki, zbór ewangelicki, browar, gospoda, młyn, rzeźnia, 15 zagród, 68 domów, a 648 ludzi pozostaje bez dachu nad głową. Wiek XIX przynosi wsi gwałtowne uprzemysłowienie. Powstaje przemysł wapienniczy (1893 wraz z powstaniem firmy Tschirnhaus AG), linia kolejowa, elektrownia, wodociąg i sieć kanalizacyjna. Do II wojny światowej rozbudowywany jest dalej przemysł wapienniczy. 1 września 1945 r. otwarto szkołę, następnie ponownie uruchomiono linię kolejową, wznowiono przemysł. W 1950 r. rozpoczęto budowę osiedla mieszkaniowego dla pracowników WZPW. W kolejnych latach rozwój Wojcieszowa był równie intensywny, a w 1973 r. otrzymał prawa miejskie.

6.3. Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (art. 8) rejestr zabytków na terenie województwa prowadzi wojewódzki konserwator zabytków. Ochronie podlega forma i funkcja oraz otoczenie obiektu zabytkowego. Zasady ochrony zabytków wpisanych do rejestru ustalone są przepisami odrębnymi (art. 36 ust. 1 pkt 1-6, pkt 8-11 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami). Wszelkie działania na substancji obiektu zabytkowego, w tym zagospodarowanie na cele użytkowe oraz wszelkie zmiany, w tym zmiana funkcji, wymagają pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków. Pomimo, że ochrona obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków nie jest przedmiotem prawa miejscowego, obowiązuje ich wykazanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Warunkiem ochrony układów i zespołów wpisanych do rejestru zabytków jest utrzymanie historycznej kompozycji układu / zespołu wpisanego do rejestru zabytków, w tym odpowiednio do cech zagospodarowania obszaru:

- istniejących ciągów drogowych z ich przekrojami, szerokościami ulic i chodników, liniami zabudowy frontowej oraz z historycznymi nawierzchniami ciągów komunikacyjnych,
- zasad historycznej parcelacji,
- linii zabudowy wyznaczonej przez zachowaną zabudowę historyczną,
- kompozycji zabudowy,
- gabarytów wysokościowych zabudowy wytyczonych wysokością zachowanej zabudowy historycznej,
- historycznych dominant i ich ekspozycji,
- osi widokowych oraz ekspozycji i otoczenia obiektów zabytkowych,
- istniejącej historycznej zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym: zabudowy, małej architektury, zieleni komponowanej.

Warunki ochrony obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

- trwale zachowanie historycznej formy architektonicznej i substancji budowlanej obiektu wpisanego do rejestru zabytków,
- utrzymanie (ew. rewaloryzacja) otoczenia obiektu zabytkowego zgodnie z historycznym zagospodarowaniem,
- opracowanie rozwiązań inwestycyjnych na podstawie zaleceń konserwatorskich, zgodnie z odpowiednimi przepisami szczególnymi dotyczącymi ochrony zabytków.⁵⁸

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz do ewidencji zabytków zamieszczony został w poniższej tabeli.

Tabela 8 Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków (stan na sierpień 2022 r.)

lp	obiekt	adres	data powstania	nr decyzji o wpisie do rejestru
1	Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP	ul. Bolesława Chrobrego	19-03-1959	A/2563/578
2	Mur cmentarny z bramą przy kościele parafialnym	ul. Bolesława Chrobrego	18.03.2014	A/5906
3	Dawna plebania	ul. Bolesława Chrobrego 203	24-03-2014	A/5914
4	Kościół poewangelicki, ob. Katolicki filialny p.w. Bł. Piotra Frassatiego	ul. Bolesława Chrobrego	08-06-1967	A/2537/579
5	Pałac	ul. Bolesława Chrobrego 48	07-08-1980	A/3431/651/J
6	Park	ul. Bolesława Chrobrego 48	04-04-1980	A/3432/628/J
7	Pałac	ul. Bolesława Chrobrego 167	14-02-2007	A/996
8	Pałac	ul. Bolesława Chrobrego 251	25-09-1996	A/3433/1273/J
9	Park	ul. Bolesława Chrobrego 251	31-03-1980	672/625/J
10	Pałac, obecnie Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy	ul. Miedziana 1	30-09-1996	A/3434/1274/J
11	Park	ul. Miedziana 1	02-04-1980	A/3435/626/J
12	Pałac, obecnie dom dziecka	ul. Targowa 4	21-04-1992	A/3436/1104/J
13	Park	ul. Targowa 4	02-04-1980	A/3437/627/J

Źródło: Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków, <https://wosoz.ibip.wroc.pl/public/?id=92695>, stan na dzień 04.08.2022 r.

⁵⁸ Według „Wnioski w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków do projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego” opracowanych przez zespół w składzie: Jolanta Welc-Jędrzejewska, Ewa Kulesza-Szerniewicz, Beata Makowska, Ewa Stieler, Elżbieta Jagielska, 2011

6.4. Obszary i obiekty w ewidencji zabytków

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ochrona zabytków należy do obowiązków organów administracji publicznej, które zobowiązane są do podejmowania działań mających na celu „zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie” (art. 4 pkt 1 ustawy); w szczególności ochrona zabytków znajdujących się na terenie gminy należy do obowiązków samorządu lokalnego. Zgodnie z art. 22 ust. 4 ustawy Burmistrz Miasta Wojcieszów zobowiązany jest do prowadzenia gminnej ewidencji zabytków.

Ochrona obiektów zabytkowych nie wpisanych do rejestru odbywa się poprzez ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Obiekty i obszary zabytkowe wyznaczone do ochrony ustaleniami planów miejscowych są wskazane w ewidencji zabytków.

Na terenie miasta zlokalizowany jest jeden obszar - nowożytny układ przestrzenny miasta oraz 149 obiektów ujętych w GEZ.

Tabela 9 Wykaz obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków (stan na sierpień 2022 r.)

Lp	Adres	Obiekt	Datowanie
	Wojcieszów	Nowożytny układ przestrzenny miasta	
1.	ul. Bolesława Chrobrego 203	Plebania	
2.	ul. Bolesława Chrobrego	Cmentarz komunalny	
3.	ul. Bolesława Chrobrego	Mur cmentarny z bramą przy kościele parafialnym NMP	
4.	ul. Bolesława Chrobrego 169	Pałac (d. przedszkole)	
5.	ul. Bolesława Chrobrego 243	Oficyna (obecnie dom mieszkalny)	
6.	ul. Targowa 4	Baszta I	I poł. XIX w.
7.	ul. Targowa 4	Baszta II	poł. XIX w.
8.	ul. Bolesława Chrobrego 136	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XX w.
9.	ul. Bolesława Chrobrego 137	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XX w.
10.	ul. Bolesława Chrobrego 140	Dom mieszkalny, mur	pocz. XX w.
11.	ul. Bolesława Chrobrego 141	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
12.	ul. Bolesława Chrobrego 143	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
13.	ul. Bolesława Chrobrego 144	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
14.	ul. Bolesława Chrobrego 145	Dom mieszkalny, mur	pocz. XX w.
15.	ul. Bolesława Chrobrego 149	Dom mieszkalny, mur	pocz. XX w.
16.	ul. Bolesława Chrobrego 151	Dom mieszkalny	1 ćw. XX w.
17.	ul. Bolesława Chrobrego 152	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
18.	ul. Bolesława Chrobrego 154	Dom mieszkalny, mur	pocz. XX w.
19.	ul. Bolesława Chrobrego 157	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
20.	ul. Bolesława Chrobrego 162	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
21.	ul. Bolesława Chrobrego 166	Dom mieszkalny	pocz. XX w.
22.	ul. Bolesława Chrobrego 170	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
23.	ul. Bolesława Chrobrego 171	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
24.	ul. Bolesława Chrobrego 172	Dom mieszkalny	pocz. XX w.
25.	ul. Bolesława Chrobrego 173	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
26.	ul. Bolesława Chrobrego 174	Dom mieszkalny	
27.	ul. Bolesława Chrobrego 178	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.

Lp	Adres	Obiekt	Datowanie
28.	ul. Bolesława Chrobrego 179	Dom mieszkalny	pocz. XX w.
29.	ul. Bolesława Chrobrego 181	Dom mieszkalny	2 i 4 ćw. XIX w.
30.	ul. Bolesława Chrobrego 182	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
31.	ul. Bolesława Chrobrego 184	Dom mieszkalny	pocz. XX w.
32.	ul. Bolesława Chrobrego 185	Dom mieszkalny	3 ćw. XIX w.
33.	ul. Bolesława Chrobrego 186	Dom mieszkalny	
34.	ul. Bolesława Chrobrego 188	Dom mieszkalny	pocz. XX w.
35.	ul. Bolesława Chrobrego 190	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
36.	ul. Bolesława Chrobrego 191	Dom mieszkalny	3 ćw. XIX w.
37.	ul. Bolesława Chrobrego 192	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
38.	ul. Bolesława Chrobrego 205	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
39.	ul. Bolesława Chrobrego 213	Dom mieszkalny	k. XIX w.
40.	ul. Bolesława Chrobrego 215	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
41.	ul. Bolesława Chrobrego 219	Dom mieszkalny	3 ćw. XIX w.
42.	ul. Bolesława Chrobrego 225	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
43.	ul. Bolesława Chrobrego 229	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
44.	ul. Bolesława Chrobrego 231	Dom mieszkalny	pocz. XX w.
45.	ul. Bolesława Chrobrego 255	Dom mieszkalny	3 ćw. XIX w.
46.	ul. Gminna 2	Dom mieszkalny	lata 20. XX w.
47.	ul. Gminna 3	Dom mieszkalny	lata 20. XX w.
48.	ul. Gminna 4	Dom mieszkalny	lata 20. XX w.
49.	ul. Gminna 5	Dom mieszkalny	lata 20. XX w.
50.	ul. Gminna 7	Dom mieszkalny	lata 20. XX w.
51.	ul. Gminna 8	Dom mieszkalny	lata 20. XX w.
52.	ul. Gminna 9	Dom mieszkalny	lata 20. XX w.
53.	ul. Gminna 10	Dom mieszkalny	lata 20. XX w.
54.	ul. Gminna 11	Dom mieszkalny	lata 20. XX w.
55.	ul. Gminna 12	Dom mieszkalny	lata 20. XX w.
56.	ul. Gminna 13	Dom mieszkalny	lata 20. XX w.
57.	ul. Kolejowa 1	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
58.	ul. Kolejowa 3	Dom mieszkalny	kon. XX w.
59.	ul. Kolejowa 5	Dom mieszkalny	pocz. XX w.
60.	ul. Mostowa 6	Dom mieszkalny	pocz. XIX w. 1905 r.
61.	ul. Sadowa 1	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
62.	ul. Sadowa 4	Dom mieszkalny	
63.	ul. Sadowa 10	Dom mieszkalny	pocz. XX w.
64.	ul. Sadowa 14	Dom mieszkalny	3 ćw. XIX w.
65.	ul. Sadowa 22	Dom mieszkalny	kon. XIX w.
66.	ul. Sadowa 28	Dom mieszkalny	pocz. XX w.
67.	ul. Bolesława Chrobrego 5	Budynek mieszkalny - gospodarczy, mur/szach.	4 ćw. XIX w.
68.	ul. Bolesława Chrobrego 5	Budynek gospodarczy, mur	4 ćw. XIX w.
69.	ul. Bolesława Chrobrego 5	Dom mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
70.	ul. Bolesława Chrobrego 8	Budynek mieszkalny, mur	1 ćw. XX w.
71.	ul. Bolesława Chrobrego 15	Budynek mieszkalny, mur	1 ćw. XX w.
72.	ul. Bolesława Chrobrego 20	Budynek mieszkalny, rygiel	4 ćw. XIX w.
73.	ul. Bolesława Chrobrego 22	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
74.	ul. Bolesława Chrobrego 26	Budynek mieszkalny, mur	kon. XIX w.
75.	ul. Bolesława Chrobrego 27	Budynek mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
76.	ul. Bolesława Chrobrego 29	Budynek mieszkalny, przysłup	3 ćw. XIX w.
77.	ul. Bolesława Chrobrego 31	Budynek mieszkalny, rygiel	4 ćw. XIX w.
78.	ul. Bolesława Chrobrego 32	Budynek mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
79.	ul. Bolesława Chrobrego 36	Budynek mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
80.	ul. Bolesława Chrobrego 37	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
81.	ul. Bolesława Chrobrego 40	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
82.	ul. Bolesława Chrobrego 41	Budynek mieszkalny, mur	XIX / XX w.
83.	ul. Bolesława Chrobrego 42	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
84.	ul. Bolesława Chrobrego 44	Budynek mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
85.	ul. Bolesława Chrobrego 45	Budynek mieszkalny, rygiel	4 ćw. XIX w.
86.	ul. Bolesława Chrobrego 49	Budynek mieszkalny, rygiel	4 ćw. XIX w.
87.	ul. Bolesława Chrobrego 50	Budynek przedszkola, mur	pocz. XX w.

Lp	Adres	Obiekt	Datowanie
88.	ul. Bolesława Chrobrego 51	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
89.	ul. Bolesława Chrobrego 53	Budynek mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
90.	ul. Bolesława Chrobrego 54	Budynek mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
91.	ul. Bolesława Chrobrego 58	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
92.	ul. Bolesława Chrobrego 60	Budynek mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
93.	ul. Bolesława Chrobrego 60	Budynek gospodarczy, mur	4 ćw. XIX w.
94.	ul. Bolesława Chrobrego 63	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
95.	ul. Bolesława Chrobrego 64	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
96.	ul. Bolesława Chrobrego 66	Budynek mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
97.	ul. Bolesława Chrobrego 67	szkoła, mur	pocz. XX w.
98.	ul. Bolesława Chrobrego 68	Budynek mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
99.	ul. Bolesława Chrobrego 70	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
100.	ul. Bolesława Chrobrego 72	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
101.	ul. Bolesława Chrobrego 73	Budynek mieszkalny, rygiel	4 ćw. XIX w.
102.	ul. Bolesława Chrobrego 75	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
103.	ul. Bolesława Chrobrego 76	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
104.	ul. Bolesława Chrobrego 77	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
105.	ul. Bolesława Chrobrego 78	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
106.	ul. Bolesława Chrobrego 79	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
107.	ul. Bolesława Chrobrego 80	Budynek mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
108.	ul. Bolesława Chrobrego 81	Budynek mieszkalny, mur, rygiel	lata 20. XX w.
109.	ul. Bolesława Chrobrego 87	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
110.	ul. Bolesława Chrobrego 89	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
111.	ul. Bolesława Chrobrego 92	Budynek mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
112.	ul. Bolesława Chrobrego 94	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
113.	ul. Bolesława Chrobrego 95	Budynek mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
114.	ul. Bolesława Chrobrego 96	Budynek mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
115.	ul. Bolesława Chrobrego 97	Budynek mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
116.	ul. Bolesława Chrobrego 98	Budynek mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
117.	ul. Bolesława Chrobrego 99	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
118.	ul. Bolesława Chrobrego 101	Budynek mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
119.	ul. Bolesława Chrobrego 102	Budynek gospodarczy, mur	XIX / XX w.
120.	ul. Bolesława Chrobrego 104	Budynek mieszkalny, mur	kon. XIX w.
121.	ul. Bolesława Chrobrego 107	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
122.	ul. Bolesława Chrobrego 109	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
123.	ul. Bolesława Chrobrego 111	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
124.	ul. Bolesława Chrobrego 112	Budynek mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
125.	ul. Bolesława Chrobrego 114	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
126.	ul. Bolesława Chrobrego 117	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
127.	ul. Bolesława Chrobrego 118	Budynek mieszkalny, drewno	lata 20. XX w.
128.	ul. Bolesława Chrobrego 121	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
129.	ul. Bolesława Chrobrego 123	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
130.	ul. Bolesława Chrobrego 127	Budynek mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
131.	ul. Dworcowa	Dworzec PKP mur	kon. XIX w.
132.	ul. Dworcowa 4	Budynek mieszkalny, mur	4 ćw. XIX w.
133.	ul. Hutnicza 1	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
134.	ul. Hutnicza 2	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
135.	ul. Hutnicza 3	Budynek mieszkalny, mur	lata 20. XX w.
136.	ul. Hutnicza 4	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
137.	ul. Hutnicza 6	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
138.	ul. Hutnicza 7	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
139.	ul. Hutnicza 8	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
140.	ul. Hutnicza 9	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
141.	ul. Hutnicza 11	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
142.	ul. Hutnicza 13	Budynek mieszkalny, mur	lata 20. XX w.
143.	ul. Hutnicza 15	Budynek mieszkalny, mur	lata 20. XX w.
144.	ul. Jasna 1	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
145.	ul. Robotnicza 3	Budynek mieszkalny, mur	lata 20. XX w.
146.	ul. Skalna 2	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
147.	ul. Skalna 4	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.

Lp	Adres	Obiekt	Datowanie
148.	ul. Słowackiego 2	Budynek mieszkalny, mur	lata 20. XX w.
149.	ul. Wapienna 3	Budynek mieszkalny, mur	pocz. XX w.
150.	ul. Skalna 3	Budynek mieszkalny	pocz. XIX w.
151.	ul. Skalna 5	Budynek mieszkalny	pocz. XIX w.
152.	O numerze ewid. 173 ob.1	Zamek ruiny	XIV w.
153.	Silesia 5	Budynek mieszkalny wielorodzinny	XX w.
154.	Silesia 6	Budynek mieszkalny wielorodzinny	XX w.
155.	Robotnicza 5	Budynek mieszkalny wielorodzinny	XIX w.
156.	Robotnicza 7	Budynek mieszkalny wielorodzinny	XIX w.
157.	Wapienna 1	Budynek mieszkalny wielorodzinny	XX w.
158.	Bolesława Chrobrego 30	Budynek mieszkalny wielorodzinny	XX w.
159.	Górnicza 16	Kompleks wypoczynkowy – basen zlokalizowany na działkach 383/1, 383/2, 392, 141/2 obr.4, przy ulicy Górniczej składający się z niecki basenu z brodzikiem oraz zapleczem sanitarno-gospodarczym i parking	
160.	Obok góry Miłek	Grobowiec rodowy rodziny Bergman najprawdopodobniej powstał na przełomie XIX i XX w., składa się z dwóch obmurowanych miejscowym marmurem tarasów, na których znajdują się nagrobki. Cmentarzyk położony jest na północnym stoku góry Miłek w niewielkim dawnym wyrobisku kamieniołomu łupków na działce 415/326 obr.4	XIX i XX w.

Źródło: Urząd Miasta Wojcieszów

Park przy budynku pałacu zlokalizowanym przy ul. B. Chrobrego 167 zgodnie ze stanem faktycznym jest ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków (WEZ). Zaleca się ujęcie parku w GEZ.

6.5. Ochrona na podstawie obowiązujących planów miejscowych

Obowiązujące na terenie gminy opracowania planistyczne wyróżniają: strefy ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych, strefy ochrony konserwatorskiej krajobrazu kulturowego, strefę zabytkowego układu przestrzennego miasta oraz strefę ścisłej ochrony konserwatorskiej,

6.6. Dobra kultury współczesnej

Na terenie gminy Wojcieszów nie stwierdzono dóbr kultury współczesnej.

6.7. Ochrona zabytków archeologicznych

Zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zabytkiem archeologicznym jest zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem. Na obszarze gminy Wojcieszów zlokalizowane jest jedno stanowisko archeologiczne, dla zachowanych śladów obiektu – XIV-wiecznego zamku – w 1987 r. opracowano dokumentację AZP (nr 1/82-18).

6.8. Parki kulturowe

Na terenie gminy nie ma aktualnie wyznaczonych oraz nie przewiduje się wyznaczania parków kulturowych.

6.9. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Na terenie miasta Wojcieszów głównymi zagrożeniami dla zasobów dziedzictwa kulturowego są:

- degradacja zabudowy,
- działania inwestycyjne bez kontroli służb konserwatorskich związane z rozbudową, przebudową, remontami, wymianą stolarki okiennej, wymianą pokrycia dachów, remonty częściowe, nowe otwory okienne i drzwiowe,
- brak nadzoru,
- brak ustaleń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- lokalizowanie nowych obiektów bez uwzględnienia istniejącej substancji zabytkowej,
- wtórne podziały własnościowe i geodezyjne zespołów rezydencjonalnych,
- ingerencja w krajobraz poprzez zabudowę terenów otaczających obiekt zabytkowy.

6.10. Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

W celu ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków niezbędne jest:

- obejmowanie ochroną prawną obiektów i stanowisk nie wpisanych do rejestru poprzez ustalenie planów miejscowych,
- prowadzenie działalności inwestycyjnej i rolniczej z dbałością o dziedzictwo kulturowe w tym stanowiska archeologiczne,
- zachowanie charakteru zabudowy oraz dostosowania nowej zabudowy do zabudowy historycznej w obrębie całej gminy ze szczególną troską o obszary wpisane do rejestru zabytków,

- zachowanie historycznych układów oraz ich ochrona poprzez ustalenia w planach miejscowych,
- podnoszenie świadomości lokalnej co do wartości spuścizny historycznej oraz jej wpływu na turystykę i agroturystykę,
- zachowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu decydujących o tożsamości gminy.

7. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych

Ze względu na brak obowiązującego audytu krajobrazowego w studium nie zawarto zapisów dotyczących rekomendacji, wniosków oraz ustaleń wynikających z audytu krajobrazowego (art. 10 ust. 1 pkt 4a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

8. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia, oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem

8.1. Ludność⁵⁹

Według danych GUS w 2020 r. w gminie Wojcieszów zamieszkiwało 3572 osób. Średnia gęstość zaludnienia wynosiła ok. 122 osoby/km². Między rokiem 2002 a 2020 zauważalny jest spadek liczby mieszkańców o 505 osób. Wskaźnik średniej gęstości zaludnienia kształtuje się również niżej względem poprzednich lat. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców na terenie miasta Wojcieszów z ostatnich 3 lat był ujemny i wyniósł kolejno w: 2017 r.: -4,30, 2018 r.: -1,90, 2019 r.: -3,00, 2020 r.: -8,27. Struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku wskazuje na starzenie się społeczności lokalnej. Zgodnie z danymi GUS udział osób w wieku przedprodukcyjnym zmniejszył się, w roku 2012 wynosił 17,5%, a w roku 2020 16,3% ludności ogółem. W tym samym czasie udział osób w wieku produkcyjnym również zmniejszył się z 65,5% do 59,7%. Udział osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł z 17,0% do 23,9%.

⁵⁹ Dane GUS, Bank Danych Lokalnych, lata 2002-2020

8.2. Migracje⁶⁰

W mieście Wojcieszów w latach 2012 – 2020 obserwowane jest zróżnicowane saldo migracji. Zasadniczo saldo migracji jest ujemne, za wyjątkiem lat 2012, 2014 i 2015 w których to saldo wyniosło 0 osób. W pozostałych latach wynosiło od - 30 osób w 2016 roku do -12 osób w 2018 roku. Wg danych GUS w ostatnich latach następuje systematyczny odpływ liczby mieszkańców, jednakże bez wyraźnej tendencji wzrostowej. Zauważalny jest charakter wewnętrzny migracji, w ostatnich latach wymeldowania za granicę znacznie się zmniejszyły.

8.3. Struktura gospodarki⁶¹

Zgodnie z danymi GUS z lat 2012 - 2020 w gminie Wojcieszów wzrosła liczba podmiotów gospodarczych. Na koniec roku 2012 w gminie funkcjonowały 329 podmioty, a na koniec 2020 roku liczba ta wzrosła do 369 z czego aż 92% stanowią podmioty gospodarcze sektora prywatnego. Ponad 59% wszystkich podmiotów stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Spośród wszystkich podmiotów gospodarczych blisko po 24% zostało sklasyfikowanych w grupach przemysł i budownictwo, pozostałe podmioty gospodarcze – ok. 75%, nie zostały zakwalifikowane do powyższych branż.

8.4. Bezrobocie⁶²

Zgodnie z danymi GUS liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2020 roku w gminie Wojcieszów wyniosła 184 osób, co stanowiło 8,6% wszystkich mieszkańców w wieku produkcyjnym. Na przestrzeni ostatnich 5 lat obserwowany jest stały spadek liczby bezrobotnych. Najwyższy poziom bezrobocia w badanym okresie wystąpił w 2013 roku, gdy udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym wyniósł 17,9%.

8.5. Edukacja⁶³

Na terenie gminy Wojcieszów znajdują się: Szkoła Podstawowa im. Władysława Broniewskiego, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy, Domy Dziecka "Mały Sobieradzik", "Sobieradzik" oraz "Sobieradzik II" i jedna placówka wychowania przedszkolnego.

Współczynnik skolaryzacji brutto⁶⁴ dla szkolnictwa podstawowego na koniec roku 2019 wyniósł 93,94%.

Dalszą edukację młodzież kontynuuje w szkołach zlokalizowanych na terenie Jeleniej Góry i Bolkowa.

⁶⁰ Dane GUS, Bank Danych Lokalnych, lata 2012-2020

⁶¹ Dane GUS, Bank Danych Lokalnych, lata 2012-2020

⁶² Ibidem

⁶³ Ibidem

⁶⁴ Ibidem

8.6. Opieka medyczna

Na terenie gminy potrzeby związane z ochroną zdrowia zabezpieczają: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Przychodnia Rejonowa, Praktyka Lekarza Rodzinnego w Wojcieszowie, oraz Punkt Apteczny.

W przypadku specjalistycznych usług medycznych mieszkańcy udają się do ośrodków i placówek służby zdrowia w Jeleniej Górze, Bolkowie i Janowicach Wielkich. W przypadku konieczności hospitalizacji mieszkańcy korzystają przede wszystkim z usług szpitala w Jeleniej Górze.

W Wojcieszowie funkcjonuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, zapewniający opiekę doraźną osobom będącym w trudnej sytuacji życiowej.

8.7. Kultura i sport

Głównym organizatorem w zakresie kultury i sportu jest Centrum Biblioteczno – Kulturalne w Wojcieszowie centrum Biblioteczno – Kulturalne realizuje zadania poprzez organizację stałych i cyklicznych imprez takich jak: Dzień Kobiet, Dzień Matki, Dzień Seniora a także spotkania mieszkańców z okazji świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocy oraz większości świąt narodowych. Ponadto organizowane są pokazy, oraz konkursy i zajęcia opiekuńczo - wychowawcze dla najmłodszych mieszkańców Wojcieszowa.

Podstawowymi obiektami sportowo-rekreacyjnymi na obszarze miasta Wojcieszów są boiska sportowe i siłownie zewnętrzne oraz basen miejski.

Zgodnie z danymi GUS na koniec 2020 r. na terenie gminy funkcjonował jeden klub sportowy skupiający łącznie 66 członków⁶⁵: „Klub Sportowy Orzeł Wojcieszów”.

8.8. Turystyka

Zgodnie z danymi GUS na terenie gminy funkcjonują dwa turystyczne obiekty noclegowe, tj. Dom Gościnny „U Barbary”, posiadający 20 miejsc noclegowych oraz „Pensjonat pod Chmielarem, posiadający 16 miejsc noclegowych.

Najważniejszym atutem gminy Wojcieszów w kontekście rozwoju turystyki jest położenie na obszarze atrakcyjnym przyrodniczo i krajobrazowo, w szczególności z uwagi na występujące formy ochrony przyrody wymienione w rozdziale 12. Do innych ważnych pod względem wypoczynkowym i turystycznym cech gminy należy zaliczyć:

- atrakcyjną rzeźbą terenu oraz korzystne cechy klimatu lokalnego, sprzyjającym rekreacji i wypoczynkowi;
- warunki przyrodnicze zapewniające rozwój kwalifikowanych form wypoczynku weekendowego, w tym szczególnie turystyki pieszej i rowerowej;

⁶⁵ Dane GUS, Bank Danych Lokalnych, stan na 31 XII 2020 r.

- wysokie walory krajobrazu kulturowego wsi oraz atrakcje turystyczne w tym np.: zabytkowe zespoły pałacowo-parkowe – Pałac Niemitz, Pałac w Wojcieszowie Górnym, ruiny pałacyku myśliwskiego Rodeland, grobowiec rodziny Bergmannów,
- atrakcje turystyczne - rezerwat przyrody Góra Miłek, wieża widokowa góry Dłużek, szczyt Polanka, Jaskinia Walońska Singeltracki Kaczawskie;
- dobre położenie w sąsiedztwie miast: Jeleniej Góry i Złotoryi – subregionalnych centrów rynkowych;
- położenie miasta w pobliżu szlaków komunikacyjnych zapewniającymi powiązania regionalne;
- położenie w stosunkowo niewielkiej odległości od zachodniej i południowej granicy państwa.

Szlaki turystyczne

Na terenie gminy Wojcieszów wytyczono przyrodniczo - dydaktyczną ścieżkę „Gruszka”. Trasa obejmuje około 25 km odcinek trasy pieszo-rowerowej o charakterze turystyczno-rekreacyjnym i bierze swój początek w Wojcieszowie przy parkingu rowerowym przy ul. Nadrzecznej. Została podzielona na trzy poszczególne etapy, wzdłuż których wyznaczono 14 punktów informacyjnych. Trasa obejmuje poszczególne punkty na swojej drodze: Wojcieszów – ruiny szubienicy – Sztolnia na Chmielarzu – Wzgórze Chmielarz – Lisie Skały - ruiny wapiennika – Park rekreacyjno – wspinaczkowy Gruszka – kamieniołom „Gruszka” - Wojcieszów. Ścieżka została utworzona dzięki współpracy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, oddział w Jeleniej Górze. Ponadto przez gminę przebiegają cztery szlaki rowerowe i dwa szlaki turystyczne: żółty (Wojcieszów – Radzimowice – Mysłów – Płonina Zamek) i niebieski (Wojcieszów – rezerwat „Góra Miłek” – Radzimowice).

9. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Zgodnie z ustawą o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami do zapewniania dostępności architektonicznej zobowiązane są podmioty publiczne, w trakcie projektowania budynków należy w zależności od przeznaczenia projektowanego obiektu określać niezbędne warunki do korzystania z obiektu przez osoby ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie o zapewnianiu dostępności.⁶⁶ w trakcie wykonywania planów

⁶⁶ Ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U 2020 poz. 1062)

miejscowych należy uwzględnić w niezbędnym zakresie konwencję o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku w grudniu 2006 r.

10. Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Zgodnie z art. 163 pkt. 5 ustawy Prawo Wodne z dnia 20 lipca 2017 r. ochronę przed powodzią prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym, w myśl art. 166 pkt 1 w celu zapewnienia ochrony ludności i mienia przed powodzią obszary szczególnego zagrożenia powodzią uwzględnia się w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy.

Położenie geograficzne miasta Wojcieszów w rejonie rzeki Kaczawy wpływa na zagrożenie podtopieniami i powodzią na jego obszarze. Wyznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat i raz na 100 lat oraz obszary zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat. Na obszarze gminy nie ma zlokalizowanych zakładów potencjalnie zagrożonych wystąpieniem poważnych awarii.

Zapewnienie bezpieczeństwa ludności i jej mienia należy do obowiązków policji oraz straży pożarnej. Zagrożenie pożarowe obejmuje kompleksy leśne oraz tereny wiejskie. Nad bezpieczeństwem ludności na terenie gminy sprawuje pieczę Komenda Powiatowa Państwowej Straży pożarnej w Złotoryi, jak również Ochotnicza Straż Pożarna w Wojcieszowie oraz Komenda Powiatowa Policji w Złotoryi z siedzibą na terenie miasta (rewir dzielnicowy II Złotoryja).

11. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

W 2015 roku opracowana została „Strategia Rozwoju Miasta Wojcieszowa na lata 2015-2025”, przyjęta Uchwałą nr XIV.56.2015 Rady Miasta Wojcieszów z dnia 11 grudnia 2015 r., w której przewidziano główne działania przewidziane do realizacji:

Cel strategiczny 1. Maksymalna aktywizacja przedsiębiorczości lokalnej:

- 1.1. Bezwzględny wzrost potencjału gospodarczego Wojcieszowa, czyli zapewnienie w danych warunkach lokalnych oraz zewnętrznych (subregionalnych, regionalnych, krajowych, i międzynarodowych) wzrostu aktywności gospodarczej podmiotów gospodarki lokalnej,
- 1.2. Rozwój potencjału gospodarczego Wojcieszowa poprzez dywersyfikację funkcjonalną.

Cel strategiczny 2. Zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców Wojcieszowa. Cel ten należy traktować jako dążenie do:

- 2.1. Stabilnego, długookresowego, charakteryzującego się wysokim standardem, kompleksu obligatoryjnych i fakultatywnych samorządowych,
- 2.2. Spełnienia szeregu pozostałych warunków autonomicznego wzrostu zamożności i osobistej samorealizacji mieszkańców miasta.

Cel strategiczny 3. Przyjęcie takich zasad osiągania dwóch pierwszych celów strategicznych Wojcieszowa, które zagwarantują, iż najcenniejsze ekosystemy miasta nie będą w istotny, tj. nieodwracalny sposób naruszane.

Przyjęte w Strategii obszary działania i cele operacyjne wskazują, że najistotniejszym elementem polityki miejskiej jest rozwój gospodarczy i poprawa jakości życia mieszkańców Wojcieszowa, przy jednoczesnej ochronie środowiska naturalnego i przestrzeni miejskiej. Wpłynie to bezpośrednio na warunki życia w mieście oraz pośrednio może zahamować negatywnie zjawiska demograficzne opisane w dalszej części opracowania.

11.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne

11.1.1. Analizy ekonomiczne

Budżet Miasta Wojcieszów zasilany jest z następujących źródeł:

- podatków i opłat – od nieruchomości, rolnych, leśnych, od środków transportu, od spadków i darowizn, opłat targowych, opłat skarbowych,
- udziałów w podatkach dochodowych – część podatku dochodowego płaconego przez mieszkańców lub firmy,
- subwencji – środki pochodzące z budżetu państwa, na finansowanie miasta bez wskazania celu, na jaki mają być przeznaczone,
- dotacji – środki pochodzące od innych podmiotów, w tym z budżetu państwa muszą być wykorzystywane na określony cel,
- dochodów pozostałych – najem i dzierżawa budynków i gruntów, sprzedaż nieruchomości, darowizny.

Dochody własne Miasta Wojcieszów, składające się z podatków, opłat, udziałów w podatkach dochodowych oraz dochodów z majątku, na przestrzeni ostatnich lat systematycznie rosną z małymi fluktuacjami w latach 2016 i 2019 kiedy to dochody osiągały wartości niższe niż w poprzedzających je latach. Analizując dane GUS, publikowane w Banku Danych Lokalnych, za lata 2015 – 2020, dochody gminy w 2020 r. były o 33% wyższe w porównaniu do 2015 r. i wyniosły ponad 7 mln zł.

Największe wpływy z tytułu podatków pochodzą z sektorów: górnictwo i wydobywanie - Zakłady Wapiennicze Lhoist S.A Jednostka Produkcyjna w Wojcieszowie, przemysł –

Mega Spółka z o.o., – Wojcieszowianka S.A.. Firmy te wygenerowały dochody do budżetu gminy w roku 2020 odpowiednio na poziomie: górnictwo i wydobywanie - 13,05%, przemysł w przedziale od 1,79% do 1,98% dochodów własnych Gminy Wojcieszów. Ponadto firmy te wspierają Miasto Wojcieszów przekazując darowizny na jednostki podległe Burmistrzowi Miasta Wojcieszów takie jak szkoły, przedszkola oraz wspierają wszystkie stowarzyszenia i imprezy lokalne.

Również subwencje ogólne zasilające budżet gminy na przestrzeni ostatnich lat prezentują systematyczny wzrost. W porównaniu do 2015 roku w 2020 roku wzrost ten wyniósł ponad 41%. Wysokość subwencji w 2020 r. wyniosła ponad 4,5 mln zł.

Wysokości dotacji na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych charakteryzuje duże zróżnicowanie w poszczególnych latach, co wynika m.in. z prowadzonych aktualnie inwestycji i programów. W latach 2015 – 2020 dotacje wynosiły od 23,2 tys. zł do 932,6 tys. zł.

Dochody ogółem Miasta Wojcieszów na przestrzeni lat 2015 – 2020 kształtowały się korzystnie i prezentowały stały wzrost od 14,3 mln zł do 20,5 mln zł.

Z ww. środków finansowane są:

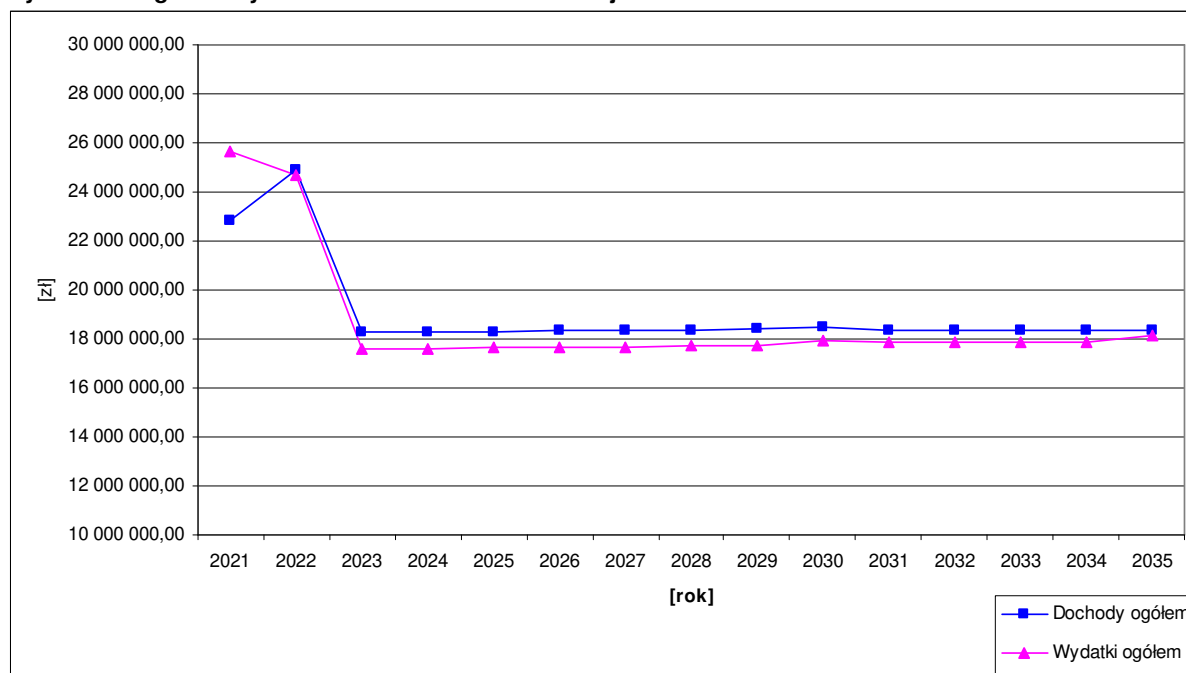
- oświata i wychowanie: przedszkola i szkoły podstawowe,
- administracja: funkcjonowanie rady miasta, funkcjonowanie urzędu miasta, promocja gminy,
- drogi i chodniki: przebudowa dróg, remonty dróg i chodników, odśnieżanie dróg,
- kultura i sport: prowadzenie ośrodka kultury i biblioteki, prowadzenie muzeum, renowacja zabytków miejskich, utrzymanie obiektów sportowych, organizacja imprez kulturalnych i sportowych,
- pomoc społeczna: wypłata świadczeń rodzinnych, wypłata dodatków mieszkaniowych oraz zasiłków, dożywianie uczniów,
- gospodarka komunalna: dostarczanie wody, oczyszczanie ścieków, sprzątanie ulic, oświetlenie ulic, utrzymanie zieleni,
- bezpieczeństwo publiczne: funkcjonowanie ochotniczej straży pożarnej,
- pozostałe wydatki: utrzymanie miejskich budynków, przeciwdziałanie alkoholizmowi, zakup gruntów pod inwestycje miejskie, utrzymanie cmentarza komunalnego.

W badanym okresie od 2015 do 2020 roku wydatki gminy były wyższe niż dochody w latach 2018 i 2019, natomiast w latach 2015, 2016, 2017, 2020 dochody gminy przewyższały wydatki.

Dokumentem prezentującym planowane dochody i wydatki gminy w kolejnych latach jest Wieloletnia Prognoza Finansowa. Uchwałą nr XVII.117.2020 z dnia 30 grudnia 2020 r. Rada Miasta Wojcieszów przyjęła Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Wojcieszów.

Wieloletnia prognoza finansowa obejmuje dochody i wydatki bieżące, dochody i wydatki majątkowe, wynik budżetu, sposób sfinansowania deficytu lub przeznaczenia nadwyżki, przychody i rozchody budżetu, kwotę długu oraz sposób finansowania spłaty długu. Planowane wydatki bieżące uwzględnione w planie nie są wyższe, niż planowane dochody bieżące. Wieloletnia prognoza finansowa zawiera również prognozę kwoty długu, która została sporządzona na lata 2021-2035. Prognoza spłaty długu obejmuje okres, w jakim przewiduje się pełną spłatę zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań. Zgodnie z prognozą dochody w najbliższych latach będą nieco wyższe niż w latach ubiegłych, a od 2023 roku ich wartość spadnie i będzie utrzymywać się na podobnym poziomie. Wydatki gminy początkowo będą zmniejszane, a następnie będą utrzymywać na zbliżonym poziomie, jednakże planowane jest zachowanie dystansu pomiędzy dochodami i wydatkami, co zostało zobrazowane na wykresie nr 1.

Wykres 1 Prognoza wydatków i dochodów Miasta Wojcieszów na lata 2021 – 2035

Wydatki ogółem zobrazowane na powyższym wykresie zawierają wydatki bieżące oraz wydatki majątkowe. Wydatki bieżące na przestrzeni lat objętych prognozą wynoszą od 71% do 99% wszystkich wydatków Miasta Wojcieszów. Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych wydatki bieżące jednostek budżetowych obejmują: wynagrodzenia i uposażenia osób zatrudnionych w państwowych jednostkach budżetowych oraz składki naliczane od tych wynagrodzeń i uposażeń, zakupy towarów i usług, koszty utrzymania oraz inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych i realizacji ich zadań statutowych, jak również koszty zadań zleconych do realizacji jednostkom zaliczanym i niezaliczanym do sektora finansów publicznych, z wyłączeniem organizacji pozarządowych. Natomiast wydatki majątkowe obejmują: wydatki na zakup

i obcięcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego oraz wydatki inwestycyjne państwowych jednostek budżetowych oraz dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowywanie kosztów inwestycji realizowanych przez inne jednostki. Wskaźnik dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży nieruchomości będzie dodatni i wyniesie k.. 2% więcej niż wydatki ogółem rocznie, co pozwala przyjąć, iż istnieją możliwości finansowania zadań własnych na nowych terenach.

11.1.2. Analizy środowiskowe

Stan środowiska na terenie miasta Wojcieszów został opisany szczegółowo w rozdziale 4. Na podstawie informacji zawartych w dokumentach strategicznych dla gminy, przy uwzględnieniu analizy uwarunkowań, na potrzeby niniejszego opracowania została sporządzona analiza SWOT dla obszaru uwarunkowań środowiskowych, która przedstawia się następująco:

Mocne strony to między innymi:

- materialne, ożywione i nieożywione zasoby naturalne (minerały, zasoby wapieni, duże zasoby leśne o walorach turystycznych, rezerwat „Góra Miłek”, bogata fauna leśna i rzeczna, układ geologiczny i cieki wodne stwarzające szczególne możliwości w zakresie budowy małej retencji, zdrowy mikroklimat, niski poziom zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, gleb oraz powietrza, zróżnicowane ukształtowanie terenu, siedliska obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie),
- niematerialne zasoby naturalne (atrakcyjny z punktu widzenia turystycznego krajobraz),
- dostosowanie zasobów pracy do potrzeb rynku pracy (liczne zasoby siły roboczej),
- cechy proturystyczne (sieć szlaków pieszych, tras rowerowych, interesujące tradycje i historia, zagroda edukacyjna, punkty widokowe, baseny kąpielowe, atrakcyjne turystycznie obiekty zabytkowe, zapoczątkowany proces rozwoju bazy noclegowej na terenie miasta, zabytki kultury przemysłowej związane z górnictwem),
- walory logistyczne o charakterze komunikacyjnym i gospodarczym (położenie w sąsiedztwie miast Jelenia Góra i Złotoryja, linia kolejowa użytkowana dla celów transportu towarowego – Marciszów- Wojcieszów, położenie miasta w pobliżu istotnych szlaków komunikacyjnych),
- atuty kulturowe: bogata historia i tradycje,
- wysoki stopień prywatyzacji lokalnej sfery biznesu,
- infrastruktura techniczna (sieć wodociągowa i kanalizacyjna w przeważającej części miasta, oczyszczalnia ścieków, drogi gminne o nawierzchni asfaltowej, oświetlenie uliczne obejmujące wszystkie ulice miasta),
- dostępność terenów pod rozwój funkcji gospodarczych, mieszkaniowych lub innych,
- pokrycie planami miejscowymi większości terenów zurbanizowanych,

- lokalne zakłady pracy,
- występowanie na terenie gminy surowców naturalnych (wapienie).

Słabe strony to między innymi:

- czynniki degradacji środowiska naturalnego (liczne lokalne źródła zanieczyszczenia powietrza – lokalne paleniska, niski poziom edukacji i świadomości ekologicznej społeczności lokalnej, przedostawanie się do środowiska odpadów komunalnych stałych i ciekłych w sposób niekontrolowany, dzikie wysypiska śmieci),
- silna konkurencja turystyczna w regionie.

Szanse to między innymi:

- możliwość zalesienia gleb o najniższej bonitacji oraz nieużytków,
- możliwość turystyczno – rekreacyjnego udostępnienia lokalnych zasobów leśnych oraz możliwość rozbudowy sieci dróg i parkingów leśnych,
- wzrost popytu na energię pochodzącą ze źródeł odnawialnych
- rewitalizacja obiektów i obszarów zdegradowanych,
- pozyskiwanie nowych inwestorów z innowacyjnych branż,
- wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców,
- dostępność funduszy europejskich w ramach programów operacyjnych,
- możliwości pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych ze źródeł pozaunijnych.

Zagrożenia to między innymi:

- aktualność miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- zmniejszenie potencjału ludzkiego miasta poprzez wzmożoną emigrację zarobkową,
- niski przyrost naturalny,
- niska świadomość społeczna i ciche przyzwolenie na dewastację mienia publicznego,
- niedostosowanie struktury lokalnych usług turystycznych do popytu na ponadlokalnym rynku tych usług;
- degradacja terenów cennych pod względem przyrodniczym i turystycznym, przy jednoczesnym rozwoju turystyki w innych ośrodkach regionu.

11.1.3. Analizy społeczne

Warunki i jakość życia mieszkańców na terenie miasta Wojcieszów został opisany szczegółowo w rozdziale 8. Na podstawie informacji zawartych w dokumentach strategicznych gminy Wojcieszów, przy uwzględnieniu analizy uwarunkowań, została sporządzona analiza SWOT dla obszaru uwarunkowań społecznych, która przedstawia się następująco:

Mocne strony to między innymi:

- dostosowywanie zasobów pracy do potrzeb rynku pracy (liczne zasoby siły roboczej, duża liczebność młodzieży studiującej),

- szczególne walory agroturystyczne,
- położenie miasta w pobliżu istotnych szlaków komunikacyjnych,
- bogata infrastruktura społeczna (szkoły, biblioteka, stowarzyszenia itp.),
- wysoki potencjał turystyczny bazujący na wielokulturowości, bogatej historii i dziedzictwie kulturowym,
- dostępność terenów pod rozwój funkcji gospodarczych, mieszkaniowych lub innych,
- wysoka aktywność społeczna części mieszkańców miasta.

Słabe strony to między innymi:

- wysoki poziom bezrobocia,
- wady infrastruktury technicznej z zaokr. u m.in. jakości nawierzchni, niedoboru infrastruktury kanalizacji sanitarnej,
- niska skłonność mieszkańców do przedsiębiorczości,
- niekorzystne trendy demograficzne (utrzymujący się niż demograficzny),
- brak komunikacji miejskiej,
- silna konkurencja turystyczna w regionie,
- niski poziom estetyki miasta.

Szanse to między innymi:

- oferta współpracy i pomocy gmin partnerskich,
- dostępność funduszy europejskich w ramach programów operacyjnych,
- duże zainteresowanie mieszkańców imprezami turystycznymi, sportowymi, kulturalnymi i rozrywkowymi,
- wzrost popytu na rynkach zewnętrznych na dobra i usługi świadczone w oparciu o lokalne zasoby,
- możliwość organizowania powiatowych igrzysk młodzieży szkolnej na terenie miasta,

Zagrożenia to między innymi:

- konkurencyjność gospodarcza innych regionów,
- peryferyjne położenie względem kraju i Unii Europejskiej,
- duża emigracja,
- starzejące się społeczeństwo,
- wzrost bezrobocia jako „sposobu na życie”,
- nasilenie się zjawisk patologicznych w społeczeństwie

11.2. Prognozy demograficzne

Zgodnie z danymi demograficznymi⁶⁷ dla obszaru miasta Wojcieszów, zamieszczonymi w tabeli nr 11, od 2010 roku do 2020 roku zaobserwować można ogólny spadek liczby mieszkańców, który podyktowany jest zarówno ujemnym przyrostem naturalnym jak i saldem migracji w większości lat.

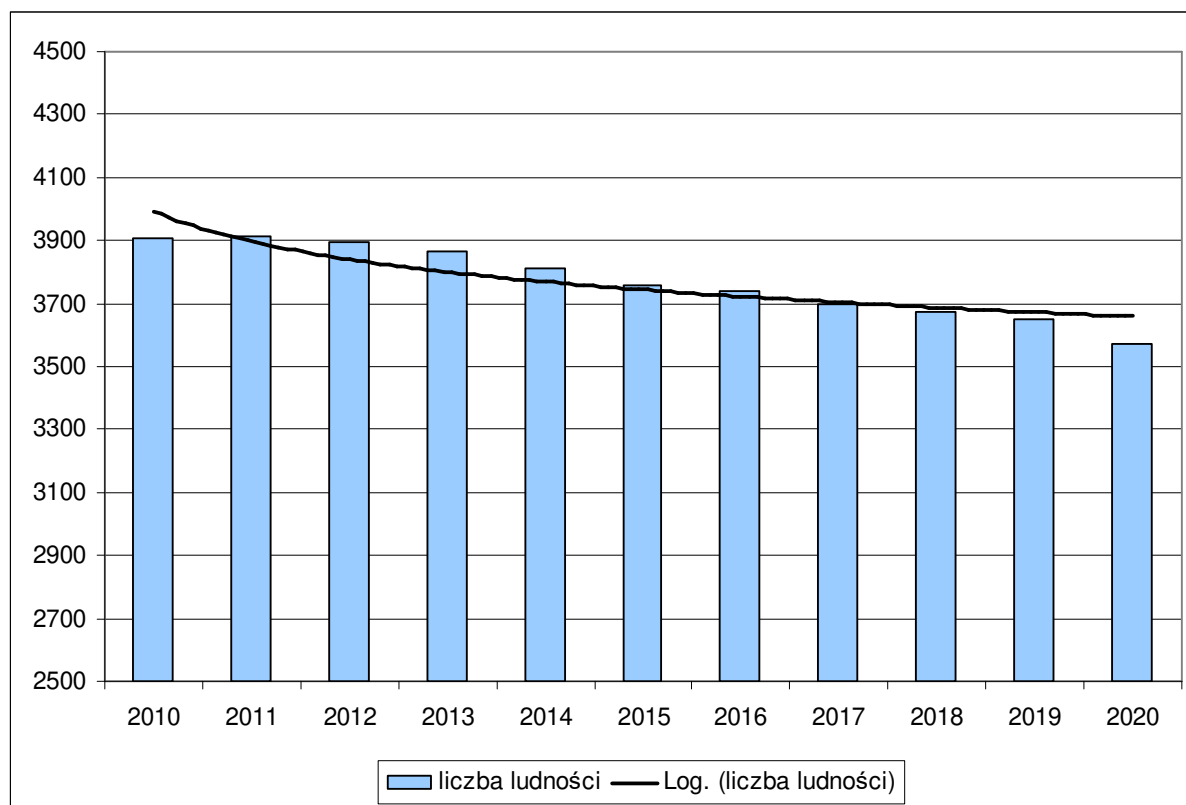
Tabela 10 Zestawienie liczby mieszkańców, przyrostu naturalnego i salda migracji na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS

Rok	Liczba mieszkańców	Przyrost naturalny	Saldo migracji
2010	3906	7	18
2011	3911	9	-4
2012	3895	-25	0
2013	3864	-21	0
2014	3814	-12	-29
2015	3760	-16	0
2016	3742	8	-30
2017	3696	-16	-27
2018	3676	-7	-12
2019	3650	-11	-25
2020	3572	-30	-22

Na podstawie powyższych danych ustalono, że od roku 2010 do 2020 liczba mieszkańców miasta Wojcieszów spadła o ok. 8,6%. Poniższy wykres nr 2 przedstawia zestawienie liczby ludności na przestrzeni lat 2010 - 2020, wraz z wyliczoną linią trendu, która obrazuje spadek liczby ludności w badanym okresie z odchyleniami w poszczególnych latach, w tym nieznacznym wzrostem liczby mieszkańców od 2011r.

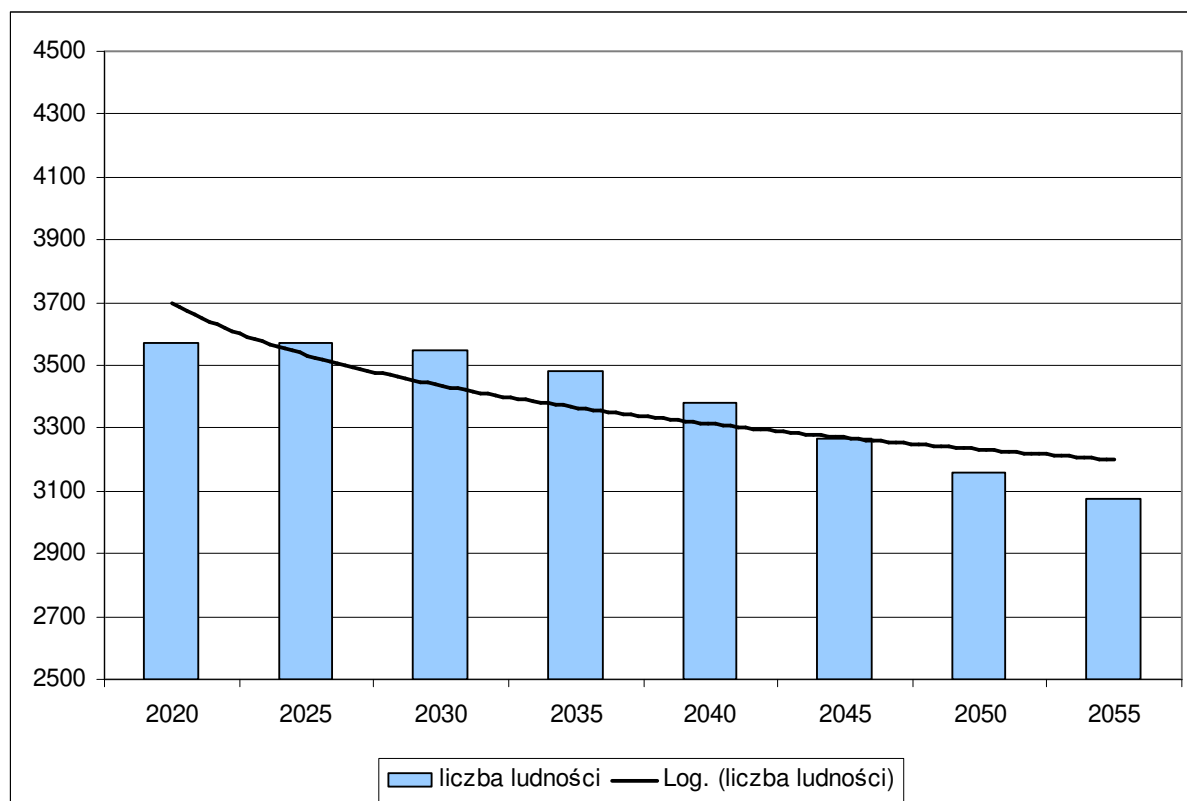
⁶⁷ Dane GUS, Bank Danych Lokalnych, lata 2010-2020

Wykres 2 Liczba ludności Miasta Wojcieszów w latach 2010-2020

Na podstawie danych demograficznych udostępnianych przez Główny Urząd Statystyczny opracowano prognozę demograficzną na lata 2020-2055, którą przedstawia poniższy wykres nr 3. Zgodnie z wyliczeniami przy zachowaniu obecnego trendu we wskaźnikach demograficznych, liczba mieszkańców miasta Wojcieszów może w pierwszym okresie może nieznacznie wzrosnąć jednak finalnie będzie spadać. Poniższy wykres obrazuje szacowane zmiany liczby ludności dla miasta Wojcieszów do 2055 roku. Na podstawie przeprowadzonego prognozowania można uznać, że w roku 2055 przy założeniu dotychczasowego trendu liczba ludności gminy bę. ie wynosić ok. 3073 osób, co daje spadek względk. 2020 roku o ok. 14% ogólnej liczby mieszkańców. Głównym czynnikiem decydującym o tak dużym spadku liczby ludności na terenie miasta Wojcieszów jest stale utrzymujący się na niskim poziomie wskaźnik płodności kobiet, który zgodnie z danymi GUS oscyluje od 2003 roku pomiędzy wartościami 1,1 i 1,5, co w dłuższym horyzoncie czasowym skutkuje tak znaczącym spadkiem liczby mieszkańców.

Wykres 3 Prognoza demograficzna dla Wojcieszów na lata 2020-2055

Powyżej przedstawiona analiza częściowo pokrywa się z Prognozą ludności na lata 2014-2050 opracowanej dla powiatów przez Główny Urząd Statystyczny, zgodnie z którą w latach 2013-2050 liczba ludności powiatu złotoryjskiego spadnie o ok. 25%. Ponieważ prognoza demograficzna GUS została sporządzona dla powiatów, w tym przypadku dla powiatu złotoryjskiego, w skład którego wchodzi 6 gmin cechujących się różnymi uwarunkowaniami rozwojowymi i krajobrazowymi, w tym również 3 miasta – Wojcieszów, Świerzawa i Złotoryja, przyjęto, że analiza zaprezentowana w niniejszym rozdziale jest bardziej dokładna, w związku z czym może stanowić podstawę do dalszych obliczeń, których wyniki zaprezentowane są w dalszej części rozdziału.

11.3. Możliwość finansowania przez gminę inwestycji służących realizacji zadań własnych gminy

Zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminnym każda gmina wykonując zadania i kompetencje działa w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Samorząd gminy realizuje zadania publiczne o znaczeniu lokalnym, ale tylko te, których wykonywanie nie jest zastrzeżone dla innych podmiotów, zgodnie z zasadą domniemania kompetencji. Takie określenie zakresu działania daje władzom lokalnym możliwość podejmowania działań innowacyjnych, stwarzających korzystne warunki rozwoju gminy. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych

gminy. Jedną z kategorii spraw jakie obejmują zadania własne gminy jest infrastruktura techniczna. Szczegółowo zadania własne z zakresu infrastruktury technicznej można podzielić na zadania dotyczące:

- wodociągów i zaopatrzenia w wodę,
- kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych,
- wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- zaopatrzenia w gaz,
- zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą,
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- edukacji publicznej i innych wynikających z ustawy o samorządzie gminnym.

Z powyższego wynika, iż gmina wykonuje zadania publiczne w celu zaspokojenia potrzeb swoich mieszkańców, odpowiadając tym samym za zapewnienie warunków życia miejscowej ludności i podstawową obsługę obywateli. Zadania własne wychodzą naprzeciw wymogom racjonalizacji wydatków publicznych, bowiem władze gminne mają najlepsze rozpoznanie lokalnych potrzeb, mogą ustalać hierarchię celów, na które wydatkowane są środki, oraz mogą nadzorować ich wykorzystywanie.

Dostępne gminom źródła finansowania inwestycji infrastrukturalnych można pogrupować w następujące kategorie:

- dochody własne,
- subwencje,
- dotacje celowe,
- dotacje celowe z funduszy celowych,
- kredyty i pożyczki,
- obligacje komunalne,
- środki ze źródeł pozabudżetowych na zadania własne,
- źródła finansowania ze środków zewnętrznych.

Dochody własne powiększone o subwencje to najbardziej naturalne źródło pozyskiwania przez gminy środków inwestycyjnych. Dochody własne są w granicach prawa kształtowane przez władze gminy natomiast wysokość wpływów z tytułu subwencji zależy przede wszystkim od czynników, na które gmina nie ma wpływu. Nie umniejsza to jednak swobody gminy w decydowaniu o sposobach ich wydatkowania, może jednak utrudniać projektowanie inwestycji w dłuższym okresie.

Infrastruktura techniczna jest finansowana w znacznej mierze z funduszy Unii Europejskiej. W celu zmniejszania różnic w poziomie gospodarczo-społecznym krajów i regionów Unii Europejskiej zostały powołane różnego rodzaju fundusze. Różnice w poziomie

ekonomicznym pojawiły się wraz z przyjmowaniem do Unii kolejnych państw członkowskich, których wyniki gospodarcze odbiegały od państw najbardziej rozwiniętych. W dalszej perspektywie zapewnienie równowagi gospodarczej i społecznej krajów członkowskich wiązało się z planami wprowadzenia unii gospodarczo-walutowej. Fundusz Spójności miał dostarczyć wsparcia finansowego na realizację dużych inwestycji związanych z rozwojem lub modernizacją infrastruktury transportowej i ochrony środowiska.

Regulacje dotyczące udzielania dotacji celowych z budżetu państwa na realizację zadań inwestycyjnych gminy zostały zawarte w ustawie o finansach publicznych. Zgodnie z treścią tych przepisów gminy mogą otrzymać dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji jako zadania własne, z zakresu administracji rządowej, inne zlecone ustawami. Zasady i tryb udzielania dotacji celowych dla gmin określa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

W myśl ustawy o finansach publicznych, gminy mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować pokry wartościowe m.in. na finansowanie wydatków nie znajdujących pokrycia w planowanych dochodach budżetowych.

Ponieważ przedsięwzięcia inwestycyjne z zakresu infrastruktury technicznej, zapisane w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy nie są możliwe do zrealizowania w ciągu jednego roku dlatego też powinny być rozważane w dłuższej perspektywie. Roczny charakter budżetu nie pozwala na prezentację poszczególnych inwestycji w całym okresie ich realizacji, nie gwarantując jednocześnie, iż realizacja inwestycji znajdzie odzwierciedlenie w budżetach kolejnych lat. Ustawa o finansach publicznych zawiera regulacje, które zezwalają na uchwalenie w formie załącznika do uchwały budżetowej wieloletnich programów inwestycyjnych, odpowiadających opisanemu wyżej rozumowaniu. Zaznaczyć jednak należy, iż Wieloletni Plan Inwestycyjny nie obejmuje inwestycji, które są przewidziane w dokumencie, jakim jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, ponieważ są one dopiero planowane w tym dokumencie. Źródła finansowania na najważniejsze inwestycje to środki własne gminy, środki samorządu województwa, środki budżetu państwa, dotacje, partnerstwo publiczno-prywatne, środki WFOŚiGW. Analiza budżetu i WPF pozwala przyjąć, że zaistnieją możliwości finansowania zadań własnych gminy, wstępnie określonych przez dokument jakim jest studium uwarunkowań.

11.4. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

11.4.1. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę

W związku z przeprowadzonymi w rozdziałach od 9.1.1. do 9.1.3 analizami ekonomicznymi, środowiskowymi, społecznymi, prognozami demograficznymi przy uwzględnieniu możliwości finansowania gminy poniżej przedstawiono maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie

na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy wraz z argumentacją.

Dla obszarów rolnych, w tym obszarów produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich, lasów oraz wód powierzchniowych śródlądowych dopuszczono zabudowę na podstawie przepisów odrębnych, dlatego nie zostały one ujęte w poniższych analizach.

Funkcja mieszkalna

Na potrzeby obliczeń związanych z zapotrzebowaniem na nową zabudowę funkcji mieszkalnej nie wprowadzano podziału na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zabudowę mieszkaniową wielorodzinną. Ze względu na charakterystykę Miasta Wojcieszów nie wyodrębniono również zabudowy zagrodowej. Zapotrzebowanie na funkcję mieszkalną należy rozumieć jako całościowe zapotrzebowanie Miasta Wojcieszów na powierzchnię użytkową zabudowy mieszkaniowej, która może być realizowana w formie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: wolno stojącej, szeregowej, czy bliźniaczej, w formie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, która również może przyjąć różną formę, jak również na terenach peryferyjnych miasta w formie zabudowy zagrodowej.

Pod pojęciem⁶⁸ powierzchni użytkowej mieszkania należy rozumieć sumę powierzchni wszystkich pomieszczeń w mieszkaniu lub budynku mieszkalnym, w którym znajduje się tylko jedno mieszkanie, tj. pokoi, kuchni, spiżarni, przedpokoi, alkoi, łazienek, korytarzy, łazienek, ubikacji, obudowanej werandy, ganku, garderoby oraz innych pomieszczeń służących mieszkalnemu i gospodarczym potrzebom mieszkańców bez względu na ich przeznaczenie i sposób użytkowania (m. in. pracownia artystyczna, pomieszczenia rekreacyjne itp.), przy czym:

- do powierzchni użytkowej mieszkania nie zalicza się powierzchni: balkonów, tarasów, loggii, antresoli, pralni, suszarni, wózkowni, strychów, piwnic i komórek przeznaczonych na przechowywanie opału, a także garaży, hydroforni i kotłowni,
- w budynku typu wiejskiego do powierzchni użytkowej mieszkania z reguły wlicza się powierzchnię sieni. Nie uznaje się sieni za część składową mieszkania i nie wlicza się jej powierzchni do powierzchni użytkowej mieszkania tylko wówczas, gdy: - sień łączy część mieszkalną budynku z częścią inwentarską lub gospodarczą, - oprócz sieni znajduje się na tej samej kondygnacji przedpokój, - w budynku znajduje się więcej niż jedno mieszkanie, a sień użytkowana jest wspólnie jako ogólnodostępny korytarz,
- powierzchnię schodów znajdujących się w budynku indywidualnym wlicza się do powierzchni użytkowej mieszkania jeżeli w budynku znajduje się tylko jedno

⁶⁸ Pojęcie stosowane w statystyce publicznej, źródło: GUS

mieszkanie, nie wlicza się zaś, gdy w budynku znajduje się dwoje lub więcej mieszkań; schody i powierzchnie pod nimi uznaje się wówczas za część ogólnokomunikacyjną,

- w budynkach indywidualnych będących w budowie, ale już w części zamieszkanym, w powierzchni użytkowej mieszkania uwzględnia się tylko powierzchnię pokoi i pomieszczeń pomocniczych wykończonych.

W związku z powyższym przyjęto, że powierzchnia użytkowa mieszkania stanowi 58% powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i budynków mieszkalnych w zabudowie zagrodowej.

Uwzględniając przeprowadzone analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne, prognozy demograficzne, jak również przy uwzględnieniu możliwości finansowania, głównymi czynnikami wpływającymi na zapotrzebowanie gminy w zakresie lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej są:

- dostępność dużych ośrodków miejskich (Jelenia Góra),
- dostępność środków z różnych programów operacyjnych,
- położenie na obszarach atrakcyjnych pod względem turystycznym, rekreacyjnym, krajobrazowym,
- położenie w rejonie przygranicznym.

Ponadto przyjęto zasadę, iż polityka gminy zmierza do:

- zwiększania standardów życia mieszkańców poprzez:
 - stopniową likwidację substandardowych zasobów mieszkaniowych,
 - osiągnięcie wskaźnika 50,0 m² powierzchni użytkowej mieszkania/osobę jako docelową wartość przeciętną dla gminy (dane GUS z 2019 r. – 24,0 m² na osobę). Wg danych GUS przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w całej Polsce w 2019 r. wyniosła 28,7 m², co jest wartością nieco wyższą od średniej dla Miasta Wojcieszów i na przestrzeni lat charakteryzuje się systematycznym wzrostem (w ciągu minionych 15 lat wzrosła o ponad 23%). Zgodnie z raportem Eurostatu w 2013 r. w Polsce prawie połowa ludności żyje w przeludnionych mieszkaniach, co plasuje Polskę na niechlubnym trzecim miejscu wśród krajów UE. Gorsze warunki są tylko w Rumunii i na Węgrzech. W czołówce krajów cechujących się najlepszymi warunkami mieszkalnymi są Dania, Austria i Luksemburg, w których przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę wynosi ok. 53,0 m². W Niemczech wskaźnik ten wynosił 43,4 m² na osobę, a w Hiszpanii, zbliżonej do Polski pod względem liczby mieszkańców, 36,4 m². Mając na uwadze powyższe, jak również charakter gminy (miasto z dużym udziałem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) należy uznać, że dotychczasowy wskaźnik jest zdecydowanie za niski. Należy dążyć do systematycznej poprawy warunków życia mieszkańców gminy, poprzez

umożliwienie zwiększenia powierzchni użytkowej mieszkań - 65 -uopiedardów występujących w europie zachodniej. Przyjmuje się, że realnym do osiągnięcia wskaźnikiem powierzchni użytkowej na jednego mieszkańca w Mieście Wojcieszów jest 50,0 m²,

- zwiększenie wskaźnika samodzielności zamieszkania – 95%, tj. 1,05 gospodarstwa domowego na mieszkanie.
- wzrostu udziału budownictwa jednorodzinnego, w tym rezydencjonalnego, jako najbardziej pożądanej przez mieszkańców formy zabudowy.

Funkcja usługowa

Na funkcję usługową składają się usługi publiczne i komercyjne. Grupę usług publicznych reprezentują usługi związane z publiczną nauką i oświatą, kulturą, opieką zdrowotną i społeczną, administracją. Znaczący udział w grupie usług komercyjnych zajmują centra handlowo-usługowe, domy towarowe oraz obiekty kulturalne. Na funkcję usługową składają się również: usługi związane ze sportem i rekreacją, zieleń urządzona, usługi sakralne, cmentarze, obsługa komunikacji, biura, usługi związane z turystyką i jej obsługą, jak również szeroko pojęta działalność gospodarcza prowadzona przez mieszkańców w miejscu zamieszkania, która zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane może być prowadzona na powierzchni nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku mieszkalnego. Wśród usług ważne miejsce zajmują również usługi wyższego rzędu oraz centrotwórcze. Uwzględniając przeprowadzone analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne, prognozy demograficzne, jak również przy uwzględnieniu możliwości finansowania, głównymi czynnikami wpływającymi na zapotrzebowanie gminy w zakresie lokalizacji nowej zabudowy usługowej są:

- zmiana stylu życia mieszkańców - rosnący popyt na dobra i usługi,
- wielofunkcyjny rozwój miasta - zwiększenie udziału zabudowy usługowej w strukturze miasta,
- położenie przy istotnych szlakach komunikacyjnych - drodze krajowej nr 3 i drodze wojewódzkiej nr 328,
- wykorzystanie atrakcyjności turystycznej miasta – unikalny zespół zamkowo-parkowy,
- bliskość ośrodka regionalnego, jakim jest miasto Jelenia Góra– ok. 25 km,
- tworzenie nowych miejsc pracy, zatrzymując tym samym aktualnych mieszkańców, jak również przyciągając nowych,
- bliskość przejść granicznych z Czechami,
- tworzenie zaplecza usługowego dla osób starszych w związku z zachodzącymi procesami demograficznymi.

Funkcja aktywności gospodarczej (obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług)

Do funkcji aktywności gospodarczej można zaliczyć zarówno zabudowę związaną bezpośrednio z produkcją, jak również z szeroko rozumianym przemysłem oraz obiektami składów, magazynów i usług. Do funkcji produkcyjnej zaliczono również obszary eksploatacji powierzchniowej surowców. Uwzględniając przeprowadzone analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne, prognozy demograficzne, jak również przy uwzględnieniu możliwości finansowania, głównymi czynnikami wpływającymi na zapotrzebowanie gminy w zakresie lokalizacji nowej zabudowy produkcyjnej są:

- tworzenie nowych miejsc pracy, zatrzymując tym samym aktualnych mieszkańców, jak również przyciągając nowych,
- wielofunkcyjny rozwój miasta - zwiększenie udziału zabudowy produkcyjnej w strukturze miasta,
- położenie przy istotnych szlakach komunikacyjnych - drodze krajowej nr 3 i drodze wojewódzkiej nr 328,
- bliskość przejść granicznych z Czechami.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę

Przeprowadzone analizy zarówno stanu istniejącego, jak i planowanych przez gminę kierunków rozwoju, pozwalają na określenie maksymalnego w skali miasta Wojcieszów zapotrzebowania na nową zabudowę. Przy obliczeniu maksymalnego zapotrzebowania w skali gminy na nową zabudowę wzięto pod uwagę perspektywę 30 lat, tj. lata 2020 - 2050, jak również niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się w możliwości zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz o 30%.

W związku z powyższym maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, kształtuje się jak w tabeli 13.

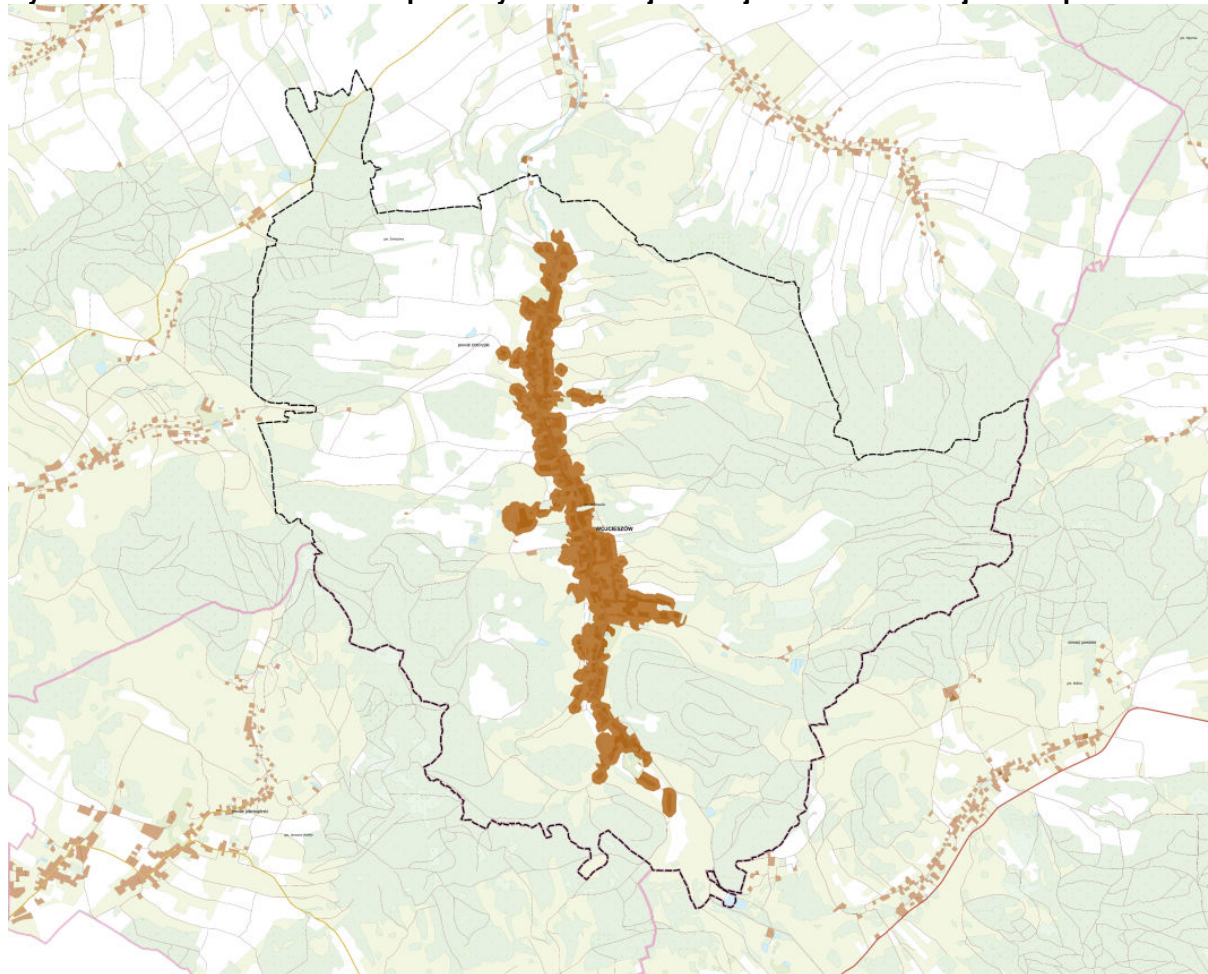
Tabela 11 Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na zabudowę wyrażone w powierzchni użytkowej zabudowy

funkcja zabudowy	maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę w perspektywie 30 lat	maksymalne zapotrzebowanie powiększone o 30%
	[1]	[2]
	powierzchnia użytkowa wyrażona w tys. [m ²]	
mieszkaniowa	68,94	89,62
usługowa	13,91	18,08
aktywność gospodarcza	65,69	85,40

11.4.2. Chłonność, położonych na terenie gminy obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

W granicach gminy Wojcieszów wyznaczono obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej obejmujące wszystkie tereny zabudowane w gminie wraz z przyległymi terenami. Przy wyznaczaniu obszaru o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej brano pod uwagę odległości pomiędzy istniejącą zabudową (przyjęto bufor 50 m od istniejących budynków, analogicznie do art. 7 ust. 2a pkt 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych leśnych, oraz bufor 50 m od istniejącej zabudowy). Przy wyznaczaniu granic obszarów brano pod uwagę również naturalne bariery rozwoju: grunty leśne wskazane zbiorniki i ciek wodne. Granice obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 1 Granice obszaru o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno przestrzennej

Na potrzeby Studium oszacowano chłonność, położonych na terenie miasta Wojcieszów obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w podziale na następujące funkcje zabudowy:

- zabudowa mieszkaniowa, w tym: jednorodzinna, wielorodzinna i zagrodowa,
- zabudowa usługowa, zawierająca wszelkiego rodzaju usługi zarówno publiczne, jak i komercyjne oraz usługi sportu i rekreacji i turystyki,

- zabudowa aktywności gospodarczej, w tym obiektów produkcyjnych składów i magazynów oraz usług,
- zabudowa obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych,
- pozostałe tereny niezabudowane, jak również tereny związane z komunikacją.

Pod pojęciem pozostałe tereny należy rozumieć wszystkie tereny niezaliczone do powyżej wymienionych funkcji. W przeważającej części są to tereny zielone (w tym lasy i obszary dolesień, zieleni), tereny rolnicze (grunty orne, łąki, pastwiska, sady), wody powierzchniowe.

Przy założeniu zachowania dotychczasowych proporcji zachodzących pomiędzy powierzchniami odpowiednich funkcji, jak również ich procentowym udziale w całości terenów zabudowanych, oraz biorąc pod uwagę tereny towarzyszące zabudowie poszczególnych funkcji takie, jak związane z obsługą komunikacyjną oraz zielenią urządzoną, na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, chłonność rozumiana jako możliwość lokalizowana na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażona w powierzchni użytkowej w podziale na funkcje zabudowy, kształtuje się jak w tabeli 14.

Tabela 12 Istniejąca powierzchnia użytkowa terenów położonych w zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej oraz ich chłonność

funkcja zabudowy	istniejąca powierzchnia użytkowa zabudowy	chłonność terenów położonych w zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (wolne działki)
	[1]	[2]
	powierzchnia użytkowa wyrażona w tys. [m ²]	
mieszkaniowa	88,914	160,77
usługowa	17,66	16,29
aktywność gospodarcza	13,23	21,73

11.4.3. Chłonność, położonych na terenie gminy obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w poprzednim punkcie

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące na części terenu miasta Wojcieszów obejmują zarówno tereny zlokalizowane w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, jak i tereny bezpośrednio przylegające do tej struktury, czy też bardziej od niej oderwane. Obowiązujące plany zostały poddane szczegółowej analizie. Tereny zlokalizowane w zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, a jednocześnie objęte ustaleniami obowiązujących planów, zostały zbilansowane w poprzednim punkcie, a tym samym nie zostały uwzględnione w poniższych wyliczeniach. Powierzchnia użytkowa została wyliczona na podstawie powierzchni terenów zlokalizowanych poza zwartą strukturą oraz przeciętnej intensywności zabudowy ustalonej na podstawie zapisanych w planach maksymalnych powierzchni zabudowy, dopuszczalnej wysokości / ilości kondygnacji i lokalnych uwarunkowań.

W związku z powyższym chłonność położonych na terenie miasta Wojcieszów obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż położone w zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, rozumiana jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy w podziale na funkcje, kształtuje się jak w tabeli 15.

Tabela 13 Chłonność terenów wyznaczonych w planach miejscowych innych niż położone w zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej

funkcja zabudowy	chłonność terenów wyznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż położone w zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej (poza zwartą strukturą funkcjonalno - przestrzenną)
	[1]
	powierzchnia użytkowa wyrażona w tys. [m ²]
mieszkaniowa	33,47
usługowa	14,88
aktywność gospodarcza	2,38

11.4.4. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę z sumą powierzchni użytkowych z pkt 10.4.2 i 10.4.3

Maksymalne w skali miasta Wojcieszów zapotrzebowanie na nową zabudowę określone w pkt 10.4.1 nie przewyższa sumy powierzchni użytkowych zabudowy w podziale na funkcje zabudowy wyliczonych w pkt 10.4.2 i 10.4.3 dla funkcji mieszkaniowej, usługowej i aktywności gospodarczej. Ze względu na stwierdzone przewyższanie istniejącej powierzchni zabudowy mieszkaniowej, usługowej i aktywności gospodarczej w stosunku do potrzeb gminy za 30 lat, porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania z chłonnością zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej i obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przedstawia wartości ujemne. Porównanie tych wartości obrazuje poniższa tabela.

Tabela 14 Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę uwzględniające niepewność inwestycyjną, oraz sumy powierzchni użytkowej zabudowy, wynikającej z pkt 10.4.2 i 10.4.3

funkcja zabudowy	maksymalne zapotrzebowanie	chłonność zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej	chłonność terenów z mpzp położonych poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną	[1] - [2] - [3]
	[1]	[2]	[3]	[4]
	powierzchnia użytkowa wyrażona w tys. [m ²]			
mieszkaniowa	89,62	160,76	33,47	-104,61
usługowa	18,08	16,29	14,88	-13,09
aktywność gospodarcza	85,40	21,73	2,38	61,29

Ponieważ maksymalne zapotrzebowanie w skali gminy na zabudowę mieszkaniową i usługową jest zerowe, niemożliwe jest zaplanowanie dodatkowych terenów pod lokalizację

tych funkcji zabudowy. Dane wykazują możliwość lokalizowania jedynie nowych terenów przeznaczonych pod aktywność gospodarczą. Możliwe jest wyłącznie uwzględnienie w kierunkach zagospodarowania przestrzennego gminy istniejącej zabudowy mieszkaniowej wyznaczonej w obowiązujących planach miejscowych oraz ewentualne dogęszczenia w granicach zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej.

11.4.5. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy

Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy zostały określone w rozdziale 10.3.

11.4.6. Potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy

Realizacja nowej zabudowy będzie związana niejednokrotnie z realizacją infrastruktury technicznej, drogowej oraz społecznej. W przypadku terenów położonych w wykształconej już zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej koszty ponoszone przez gminę będą minimalizowane. W pozostałych przypadkach, tj. w przypadku uruchomienia przez gminę terenów pod nowe inwestycje poza zawartą strukturą, koszty mogą być odpowiednio większe. Niniejsze opracowanie zostało sporządzone na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które to jest dokumentem określającym przede wszystkim kierunki rozwoju. Szczegółowa lokalizacja infrastruktury społecznej czy infrastruktury drogowej - publicznej, będzie sankcjonowana dopiero na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, będą sporządzone prognozy skutków finansowych uchwalenia planu miejscowego. W prognozach finansowych w sposób precyzyjny zostaną określone dla budżetu gminy skutki uchwalenia planu miejscowego, zarówno te pozytywne - wyrażające wpływy do budżetu, jak również skutki generujące wydatki.

Na poziom wydatków gminy na realizację inwestycji gminnych wynikających z konieczności realizacji zadań własnych wpływ ma wiele czynników, m.in.:

- szczegółowe zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego m.in. dotyczące realizacji dróg publicznych - im większy udział dróg publicznych w planie, tym większy koszt dla gminy realizacji ustaleń tego planu, dotyczące realizacji infrastruktury technicznej, w tym np. dopuszczenie realizacji indywidualnych sposobów odprowadzania ścieków a co za tym idzie brak konieczności docelowego uzbrojenia

terenu w sieć kanalizacyjną zastrzeżeniem zgodności z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,

- kolejność realizacji planów miejscowych - w przypadku stopniowego oddalania się od terenów o w pełni wykształconej infrastrukturze, koszty będą mniejsze w realizacji poszczególnych zadań,
- wysokość subwencji czy dotacji celowych otrzymanych na realizację zadań własnych, wysokość pozyskanego finansowania ze środków zewnętrznych, a także wykorzystanie możliwości współpracy podmiotu publicznego i partnera prywatnego w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

Miasto Wojcieszów, jak wynika z analizy ekonomicznej, obecnie znajduje się w poprawnej kondycji finansowej, co potwierdza również opinia Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, zespół w Jeleniej Górze, pozytywnie oceniającej projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej oraz prawidłowość planowanej kwoty długu. Zakłada się, iż stopniowa realizacja zadań własnych przewidzianych w Studium na najbliższe 30 lat, przy jednoczesnym ich współfinansowaniu z subwencji, dotacji, środków pozabudżetowych oraz środków zewnętrznych w tym partnerstwa publiczno-prywatnego nie przewyższy możliwości finansowych budżetu gminy Wojcieszów na lata 2018-2035.

12. Stan prawny gruntów⁶⁹

Powierzchnia miasta Wojcieszów w granicach administracyjnych wynosi 3217 ha⁷⁰. Znaczący udział w powierzchni gminy mają grunty leśne, które zajmują ok. 48,3%, tj. powierzchnię 1554,10 ha. W przeważającej części lasy stanowią własność Skarbu Państwa, które zajmują łącznie 1505,07 ha, co stanowi ponad 96% powierzchni wszystkich lasów. Pozostałe 49,03 ha terenów leśnych stanowi własność gminną i prywatną. Grunty komunalne w gminie zajmują powierzchnię 183 ha, z czego całość gruntów wchodzi w skład gminnego zasobu nieruchomości. Powierzchnia gruntów powiatowych wynosi 9 ha. 11 ha gruntów w obszarze

⁶⁹ Na podstawie Gminnego zbiorczego zestawienia danych dotyczących gruntów, stan na dzień 31.12.2020.

⁷⁰ Dane GUS, Bank Danych Lokalnych, 2020 r.

gminy stanowi grunty wojewódzkie. Pozostałe grunty na terenie gminy stanowią własność prywatną, jak również własność Skarbu Państwa w różnych formach zarządu.

13. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

Na terenie miasta Wojcieszów znajdują się obiekty i obszary objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych:

- 1) obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody:
 - obszar rezerwatu przyrody „Góra Miłek”, (rozdz. 13.1)
 - obszary Natura 2000, (rozdz. 13.2)
 - ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów; (rozdz. 5.4)
- 2) obiekty i tereny wpisane do rejestru zabytków; (rozdz. 6.3)
- 3) obszary i tereny górnicze. (rozdz. 14.1)
- 4) grunty rolne i leśne chronione na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (rozdz. 5.1, 5.2).

13.1. Rezerwat przyrody „Góra Miłek”

Obszar Rezerwatu przyrody „Góra Miłek” jest położony w południowej części gminy Wojcieszów. Został utworzony zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 26 stycznia 1994 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1994 r. Nr16, poz. 115). Rezerwat zajmuje powierzchnię ok. 141,35 ha, a jego celem ochrony jest zachowanie charakterystycznego dla Sudetów fragmentu regła dolnego na podłożu wapiennym wraz z występującymi tu naturalnymi zespołami roślinnymi i bogatą fauną bezkręgowców. Dla obszaru nie obowiązują: ochrona na podstawie prawa międzynarodowego oraz plan ochronny, natomiast wyznaczono zadania ochronne.

Na obszarze rezerwatu przyrody zabrania się:

1. pozyskiwania, niszczenia lub uszkodzania drzew i innych roślin, z wyjątkiem przypadków uzasadnionych potrzebami gospodarstwa rezerwatowego, ujętych w planie ochrony,
2. zbioru wszystkich dziko rosnących roślin, a w szczególności owoców, nasion i grzybów, z wyjątkiem nasion na potrzeby hodowli lasu,
3. polowania, chwytania, płoszenia i zabijania dziko żyjących zwierząt, niszczenia nor i legowisk zwierzęcych, gniazd ptasich i wybierania jaj,
4. wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości, innego zanieczyszczania wód i gleby oraz powietrza,
5. wydobywania skał i minerałów,

6. niszczenia gleby lub zmiany sposobu jej użytkowania, w szczególności poprzez pozyskiwanie ściółki leśnej,
7. zakłócanie ciszy,
8. palenia ognisk,
9. stosowania środków chemicznych w gospodarce leśnej,
10. zmiany stosunków wodnych,
11. umieszczania na obszarze rezerwatu przyrody tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków nie związanych z ochroną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną porządku i bezpieczeństwa,
12. wstępu na teren rezerwatu przyrody poza miejscami wyznaczonymi przez Wojewodę, z wyjątkiem służb leśnych oraz służb ochrony przyrody,
13. ruchu pojazdów poza drogami publicznymi, z wyjątkiem pojazdów służb leśnych oraz służb ochrony przyrody.

Rezerwat przyrody obejmuje swym zasięgiem masyw trójwierzchołkowej góry Miłek od wysokości ok. 360 do 573 m n.p.m. (Młyniec), 596 m n.p.m. (Cisowa) i (Wroniec) 569 m n.p.m. Masyw ten budują skały wapienne i dolomitowe, przez co obszar charakteryzuje się dużym udziałem szczególnie cennych zbiorowisk kalcyfilnych. Na terenie rezerwatu obecnych jest szereg wychodni wapieni i łupków metamorficznych pochodzenia antropogenicznego i naturalnego. Od zachodu stoki masywu podcinają łomy dawnego kamieniołomu wapienia. W części północnej Miłka, u podnóża, znajdują się pozostałości wapienników oraz cementarza rodziny von Bergmann, na wierzchołku północnym (Młyniec) zlokalizowany jest nadajnik radiowo-telewizyjny⁷¹.

Obszar rezerwatu w przeważającej mierze zajmują zbiorowiska żyznych lasów bukowych, które reprezentuje górska żyzna buczyna sudecka *Dentario enneaphylli-Fagetum* oraz nawapienna ciepłolubna buczyna z podzwiazku *Cephalanthero-Fagenion*. Obfitują one w występowanie cennych gatunków flory takich, jak np.: buławnik wielokwiatowy, buławnik mieczykolistny, cis pospolity, gnieźnik leśny, kruszczyk szerokolistny, lilia złotogłów, listera jajowata, orlik pospolity, podkolan biały, wawrzynek wilczelyko. Niewielki udział mają tu również zbiorowiska podgórskiego łęgu jesionowego *Carici remotae-Fraxinetum*, z drzewostanem jesionowo-jaworowym. W zachowanych płatach muraw kserotermicznych spotyka się takie gatunki, jak: dziewięciśł bezłodygowy, goryczka gorzkawa, goryczka orzęsiona, goryczka krzyżowa, gółka długoostrogowa, kruszczyk rdzawoczerwony, obuwnik pospolity. Na wychodniach skalnych obecne są płaty naskalnych zbiorowisk paproci (*Asplenium ruta-muraria*, *A. trichomanes* i *Cystopteris fragilis*)⁷². Obszar wyróżnia się dużym bogactwem

⁷¹ Na podstawie Rezerwaty przyrody województwa dolnośląskiego. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu, 2017

⁷² Ibidem

flory i fauny. Potwierdzono tu występowanie, m.in.: ok. 40 gatunków śluzowców i porostów epilitycznych, 83 gatunki mchów, ok. 290 gatunków flory naczyniowej, ponad 30 gatunków mięczaków, ok. 180 gatunków motyli, 10 gatunków chrząszczy z rodzaju biegacz *Carabus*, 50 gatunków skoczogonków (1). Ponadto u stóp góry Miłek samoistnie wypływa naturalne źródło krasowe, które dzięki występującym skałom wapiennym charakteryzuje się niepowtarzalnym na skalę europejską składem i smakiem. Ze wskazanego źródła czerpana jest góraska woda źródłana „Wojcieszowianka”.

13.2.Obszar mający Znaczenie dla Wspólnoty (OZW) Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037

Niemalże cała gmina Wojcieszów wchodzi w skład obszaru Natura 2000 "Góry i Pogórze Kaczawskie" (PLH020037), utworzonego decyzją komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG piętnasty zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny, notyfikowaną jako dokument nr C(2008)8039 (2009/93/WE), za wyjątkiem dwóch terenów zlokalizowanych przy północnej granicy miasta.

Jest to obszar specjalnej ochrony obszarów Sudetów Zachodnich o powierzchni 35 005 ha, obejmujący wschodnią część głównego grzbietu, na wschód od doliny Kaczawy oraz enklawę ze stanowiskami cennych zbiorowisk leśnych. Na obszarze dominującą formą zagospodarowania są lasy, pozostałymi formami są: łąki, pastwiska i grunty orne. Obszar ważny szczególnie dla ochrony ginących gatunków flory: mieczyka błotnego (*gladiolus palustris*), oraz zaknocy serpentykowej (*Asplenium adulterinum*). Ponadto udokumentowano jedno z największych w Polsce zimowisk nietoperzy (ok. 400 osobników z 10 gatunków) oraz największe zimowisko nocka dużego i nocka rudego na Dolnym Śląsku.

Dla obszaru obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 29 września 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037 (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z 2014r. Poz. 4023 ze zm.⁷³).

Tabela 15 Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OZW Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037 wraz z celami działań ochronnych, zawartymi w planie zadań ochronnych (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 29 września 2014 r. w sprawie

⁷³ Obwieszczenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 5 grudnia 2016r.o sprostowaniu błędu w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Przeplatki nad Bystrzycą PLH020055 oraz w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 29 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037 (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z 2014r. Poz. 5192) oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 13 września 2017r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037 (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z 2017r. Poz. 3805)

**ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie
PLH020037 (Dz. Urz. Woj. Dol. poz. 4023 i 5192 ze zm.)**

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych		
1	3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (Ranunculion fluitantis)	Poprawa struktury i funkcji siedliska w obrębie rzeki Kaczawy do stanu co najmniej U1	Zachowanie siedliska w obrębie rzeki Nysy Małej w nie pogorszonym stanie (co najmniej U1)	Uzupełnienie stanu wiedzy o siedlisku, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.
2	6110 Skały wapienne i neutrofile z roślinnością pionierską (Alyssosedion)	Zachowanie części płatów siedliska na terenie ostoi we właściwym stanie ochrony	Poprawa struktury i funkcji części płatów siedliska (głównie w zakresie wskaźników: ekspansja krzewów i podrostów drzew, obce gatunki inwazyjne, rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych) do stanu FV	Uzupełnienie stanu wiedzy dla części płatów siedliska, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.
3	6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae)	Nie określono celów ochrony z powodu planowanego usunięcia z listy przedmiotów ochrony w trakcie weryfikacji SDF		
4	6210 Murawy kserotermiczne (FestucoBrometea i ciepłolubne murawy z Asplenion septentrionalis Festucion pallentis)	Poprawa istniejącego złego (U2) stanu zachowania siedliska do co najmniej stanu niezadowalającego (U1) w zakresie wskaźnika ekspansja krzewów i podrostów drzew, jak również powierzchni siedliska i perspektywy jego ochrony	Uzupełnienie stanu wiedzy dla części płatów siedliska, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych	-
5	6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion- płaty bogate florystycznie)	Poprawa istniejącego złego (U2) stanu zachowania siedliska do co najmniej stanu niezadowalającego (U1) w zakresie wskaźników eutrofizacja, gatunki charakterystyczne, gatunki inwazyjne i ekspansywne w runie, jak również perspektywy jego ochrony	Uzupełnienie stanu wiedzy dla części płatów siedliska, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych	-
6	6410 Zmienne wilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	Zachowanie siedliska we właściwym stanie ochrony	Uzupełnienie stanu wiedzy dla części płatów siedliska, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych	-
7	6430 Ziolorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziolorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium)	Zachowanie części płatów siedliska na terenie ostoi we właściwym stanie ochrony	Poprawa struktury i funkcji części płatów siedliska do stanu FV (głównie w zakresie wskaźników: gatunki synantropijne, obce gatunki inwazyjne)	Uzupełnienie stanu wiedzy dla części płatów siedliska, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych
8	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	Zachowanie części płatów siedliska na terenie ostoi we	Poprawa stanu zachowania części płatów siedliska do stanu FV	Uzupełnienie stanu wiedzy dla części płatów siedliska, identyfikacja zagrożeń,

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych		
		właściwym stanie ochrony		ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych
9	6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (Polygonum-Trisetion)	Uzupełnienie stanu wiedzy na temat siedliska w obszarze, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.		
10	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzeria-Caricetea)	Uzupełnienie stanu wiedzy na temat siedliska w obszarze, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.		
11	7220 Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami Cratoneurion commutati	Uzupełnienie stanu wiedzy na temat siedliska w obszarze, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.		
12	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Uzupełnienie stanu wiedzy na temat siedliska w obszarze, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.		
13	8150 Środkowoeuropejskie wyżynne rumowiska krzemianowe	Zachowanie siedliska w nie pogorszonym stanie (co najmniej U1)	Uzupełnienie stanu wiedzy na temat siedliska w obszarze, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.	-
14	8160 Podgórskie i wyżynne rumowiska wapienne ze zbiorowiskami ze Stipion calamagrostis	Zachowanie siedliska w nie pogorszonym stanie (co najmniej U1)	Uzupełnienie stanu wiedzy na temat siedliska w obszarze, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.	-
15	8210 Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami Potentilletalia caulescentis	Zachowanie siedliska na terenie ostoji we właściwym stanie ochrony.	Uzupełnienie stanu wiedzy dla części płatów siedliska, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.	-
16	8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z Androsacion vandellii	Zachowanie siedliska w nie pogorszonym stanie (co najmniej U1)	Uzupełnienie stanu wiedzy dla części płatów siedliska, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.	-
17	8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	Poprawa struktury i funkcji siedliska do stanu U1 w odniesieniu do Jaskini Północnej Dużej i Jaskini Nowej oraz stanu FV w odniesieniu do Szczeliny Wojcieszowskiej poprzez poprawę wskaźnika stopień zabezpieczenia obiektu przed penetracją ludzką	Uzupełnienie stanu wiedzy dla części płatów siedliska, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych	-
18	9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagetum)	Zachowanie siedliska w nie pogorszonym stanie (co najmniej U1)	Uzupełnienie stanu wiedzy dla części płatów siedliska, identyfikacja	-

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych		
			zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.	
19	9130 Żyzne buczyny (Dentario glandulosae - Fagenion, Galio odorati - Fagenion)	Zachowanie części płatów siedliska w nie pogorszonym stanie (co najmniej U1)	Uzupełnienie stanu wiedzy o stanie i rozmieszczeniu siedliska, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych	-
20	9150 Ciepłolubne buczyny storczykowe (Cephalanthero -Fagenion)	Zachowanie części płatów siedliska na terenie ostoi we właściwym stanie ochrony.	Poprawa stanu zachowania części płatów siedliska głównie w zakresie wskaźników: gatunki obce ekologicznie w drzewostanie, struktura drzewostanu na stanowisku, struktura przestrzenna płatów siedliska do stanu U1	Uzupełnienie stanu wiedzy dla części płatów siedliska, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.
21	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio - Carpinetum, Tilio - Carpinetum)	Zachowanie części płatów siedliska w nie pogorszonym stanie (co najmniej U1)	Uzupełnienie stanu wiedzy dla części płatów siedliska, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych	-
22	9180 Jaworzyny i lasy klonowo -lipowe na stokach i zboczach (Tilio plathyphyllis - Acerion pseudoplatani)	Zachowanie siedliska na terenie ostoi we właściwym stanie ochrony.	Uzupełnienie stanu wiedzy dla części płatów siedliska, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.	-
23	9190 Kwaśne dąbrowy (Quercion robori - petraeae)	Zachowanie części płatów siedliska na terenie ostoi we właściwym stanie ochrony.	Zachowanie części płatów siedliska w nie pogorszonym stanie (co najmniej U1)	Uzupełnienie stanu wiedzy dla części płatów siedliska, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.
24	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albae, Alnetum, Populetum albae, Alnetum glutinosoincanae) i olsy źródliskowe	Zachowanie siedliska w nie pogorszonym stanie (co najmniej U1)	Uzupełnienie stanu wiedzy dla części płatów siedliska, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.	-
25	9110* Ciepłolubne dąbrowy (Quercetalia pubescenti-petraeae)	Zachowanie siedliska w nie pogorszonym stanie (co najmniej U1)	Uzupełnienie stanu wiedzy dla części płatów siedliska, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.	-
26	1421 Włosocień delikatny Trichomanes speciosum	Poprawa istniejącego złego (U2) stanu siedliska gatunku do stanu co najmniej U1 (w zakresie wskaźnika inne przypadki dewastacji siedliska)		
27	1902 Obuwik pospolity Cypripedium calceolus	Poprawa stanu siedliska gatunku do stanu co najmniej U1, głównie w	Uzupełnienie stanu wiedzy o stanie i rozmieszczeniu części stanowisk gatunku i	-

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych		
		zakresie wskaźnika ocienienie	jego siedlisk w obszarze, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych	
28	4066 Zanokcica serpentynowa <i>Asplenium adulterinum</i>	Zachowanie gatunku i jego siedliska we właściwym stanie ochrony.		
29	4096 Mieczyk błotny <i>Gladiolus palustris</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy o występowaniu gatunku, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.		
30	1308 Mopek Barbastella <i>barbastellus</i>	Utrzymanie stanu zimowisk we właściwym stanie ochronyPoprawa stanu zimowiskdo stanu FV poprzez poprawę wskaźnika zabezpieczenie przed niepokojeniemUtrzymanie stanu leśnych siedlisk (żerowisk i kryjówek) Zachowanie istniejących korytarzy ekologicznych wokół kryjówekUzupełnienie stanu wiedzy o rojeniu gatunku oraz jego kryjówek dziennych, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.		
31	1318 Nocek lydkowłosy <i>Myotis dasycneme</i>	Poprawa stanu zimowisk do stanu FV poprzez poprawę wskaźnika zabezpieczenie przed niepokojeniem		
32	1323 Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i>	Utrzymanie stanu leśnych siedlisk (żerowisk i kryjówek) Utrzymanie stanu zimowisk we właściwym stanie ochrony Poprawa stanu zimowisk do stanu FV poprzez poprawę wskaźnika zabezpieczenie przed niepokojeniem. Zachowanie istniejących korytarzy ekologicznych wokół kryjówek Uzupełnienie stanu wiedzy o rojeniu gatunku oraz jego kryjówek dziennych, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych		
33	1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Utrzymanie stanu zimowisk we właściwym stanie ochrony Poprawa stanu zimowisk do stanu FV poprzez poprawę wskaźnika zabezpieczenie przed niepokojeniem. Utrzymanie stanu leśnych żerowisk Utrzymanie stanu schronień kolonii rozrodczych w budynkach Zachowanie istniejących korytarzy ekologicznych wokół kryjówek Uzupełnienie stanu wiedzy o rojeniu gatunku oraz jego kryjówek dziennych, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony orazopracowanie propozycji działań ochronnych		
34	1337 Bóbr <i>castor fiber</i>	Nie analizowano celów działań ochronnych dla gatunku z powodu planowanej aktualizacji Standardowego Formularza Danych w zakresie nadania gatunkowi oceny D - nieznacząca.		
35	1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	Zachowanie siedlisk gatunku w niepogorszonym stanie (co najmniej U1)	Odtwarzanie właściwego dla regionu składu gatunkowego ichtiofauny pod względem zróżnicowania gatunkowego i zagęszczenia.	Zachowanie drożności istniejących korytarzy ekologicznych (ograniczenie lub likwidacja negatywnego wpływu barier).
36	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> (<i>Triturus cristatus cristatus</i>)	Uzupełnienie stanu wiedzy o występowaniu gatunku w obszarze, parametrach jego populacji, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.		
37	1096 Minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy o występowaniu gatunku w obszarze, parametrach jego populacji, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.		
38	1149 Koza <i>Cobitis taenia</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy o występowaniu gatunku w obszarze, parametrach jego populacji, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych		
39	1014 Poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i>	Zachowanie siedliska w niepogorszonym stanie (co najmniej U1) Uzupełnienie stanu wiedzy o występowaniu gatunku w obszarze, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.		
40	1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Zachowanie siedliska gatunku w niepogorszonym stanie (co najmniej U1)		
41	1084 Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremite</i> (<i>Osmoderma barnabita</i>)	Zachowanie siedlisk gatunku w niepogorszonym stanie (co najmniej U1)		

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych		
42	6169 Przeplatka matura Hypodryas matura	Zachowanie siedliska gatunku w niepogorszonym stanie Uzupełnienie stanu wiedzy o występowaniu gatunku w obszarze, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz opracowanie propozycji działań ochronnych.		
43	6177 Modraszek telejus Maculinea (Phengaris) telejus	Poprawa struktury i funkcji części płatów siedliska poprzez poprawę wskaźników struktury roślinności (obecność wiatrochronów) i stopień zarośnięcia stanowiska przez drzewa i krzewy do stanu U1 (ze stanu U2) i FV (ze stanu U1)		
44	6177 Modraszek nausitous Maculinea (Phengaris) nausithous	Zachowanie części siedlisk gatunku we właściwym stanie ochrony	Poprawa struktury i funkcji części płatów siedliska poprzez poprawę wskaźników struktury roślinności (obecność wiatrochronów) i stopień zarośnięcia stanowiska przez drzewa i krzewy do stanu U1 (ze stanu U2) i FV (ze stanu U1)	-

14. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Na obszarze gminy Wojcieszów nie udokumentowano występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych, w tym osuwisk.

Czynnymi procesami geologicznymi, które mogą mieć znaczenie w procesie zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Wojcieszów, są erozja wietrzna, erozja wodna, akumulacja aluwii w dolinach rzecznych, mineralizacja, zanikanie torfowisk.

15. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla

15.1. Udokumentowane złoża kopalin

Na obszarze Miasta Wojcieszów rozpoznane i udokumentowane zostały złoża wapieni i margli przemysłu wapienniczego. Szczegółowe informacje dotyczące złóż zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 16 Udokumentowane złoża⁷⁴

Lp	Nr złoża	Nazwa złoża	Typ pozyskiwanych surowców	Powierzchnia złoża [ha]	Zasoby geologiczne bilansowe / przemysłowe [tys. t / mln m ³]	Wydobycie [tys. t / mln m ³]	Koncesja	Stan zag.
1	WW 1892	Połom	Wapień i margle przem. wapienniczego	32,47	12 630/10 604	197	Ważna do 31.12.2034	E
2	WW 1893	Silesia	Wapień dla przemysłu wapiennego	4,97	1 423 / -	-		Z

⁷⁴ Źródło: "Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2020 r.", Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, 2020; geoportal.pgi.gov.pl.

E – złoża eksploatowane
Z – złoża, z którego wydobywanie zostało zaniechane

15.2. Tereny i obszary górnicze ustalone na podstawie przepisów odrębnych.

Pod pojęciem terenu górniczego rozumie się przestrzeń objętą przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego.

Na terenie miasta zlokalizowany jest teren i obszar górniczy „Połom” ustanowione decyzją Wojewody Dolnośląskiego nr 12/2004 znak: SP.IV.7412-38/2004 z dnia 01.06.2004 dla złoża Połom. Na ww. terenie górniczym wydobywana kopalina może być urabiana przy użyciu materiałów wybuchowych z czym wiążą się szkodliwe oddziaływania w postaci: rozrzutu odłamków skalnych, działania powietrznej fali uderzeniowej i szkodliwych drgań parasejsmicznych.

W przypadku lokalizacji inwestycji na terenie górniczym ustanowionym dla złoża „Połom”, w procesach projektowania, realizacji i użytkowania danej inwestycji, należy wziąć pod uwagę ewentualne wpływy szkodliwego oddziaływania zakładu górniczego - w szczególności możliwość prowadzenia przez zakład górniczy robót strzałowych. Prognozowane parametry wpływów górniczych na dane przedsięwzięcie należy uzyskać od przedsiębiorcy górniczego.

Tereny i obszary górnicze podlegają nadzorowi Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu.

15.3. Wody powierzchniowe

Na układ wód powierzchniowych składają się akweny wód stojących (bezodpływowych zbiorników wodnych) i płynących (rzek, kanałów, strumieni i jezior przepływowych). Na terenie gminy Wojcieszów występują wody powierzchniowe płynące oraz stojące. Główną rzeką gminy jest rzeka Kaczawa, która przecina gminę na osi północ - południe. Obszar gminy Wojcieszów położony jest w zlewni rzeki Kaczawy ze spływem do rzeki Odry. Ponadto sieć rzeczna reprezentują liczne cieki naturalne, kanały i rowy melioracyjne. Wody stojące są to głównie niewielkie stawy, baseny i sadzawki.

15.4. Jednolite Części Wód Powierzchniowych

Gmina Wojcieszów położona jest w granicy rzecznej jednostki planistycznej gospodarowania wodami – jednolitej części wody powierzchniowej (JCWP)⁷⁵:

- Kaczawa od źródła do Kamiennika o kodzie RW6000713819; typ – 7 potok wyżynny węglanowy z substratem gruboziarnistym; silnie zmieniona część wód; ogólny stan zły,

⁷⁵ Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (aPGW), Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967)

cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny; zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, termin osiągnięcia celu do 2027 r.

15.5. Wody podziemne

Gmina Wojcieszów na tle oddziały hydrogeologicznego usytuowana jest w obrębie dwóch regionów: wrocławskiego i sudeckiego.

Na terenie gminy wody podziemne występują w większości w czwartorzędowej formacji geologicznej oraz częściowo w paleogeńsko kredowej formacji geologicznej. Piętro czwartorzędowe związane jest z utworami piaszczystymi ze żwirem, generalnie znajduje się na głębokości od 2 do 40 metrów p.p.t. Zwierciadło wody jest w większości jest swobodne z lokalnymi napięciami. Piętro to zbudowane jest z piasków i żwirów o zróżnicowanej miąższości w przeważającej części gminy wynoszącej 2 – 100 m. Poziom paleogeński związany jest z łupkami, fylitytami, zieleńcami i piaskowcami, a głębokość występowania warstwy wodonośnej wynosi ok. 2-5 m. Paleogeński zbiornik wodonośny charakteryzuje się nieciągłym rozprzestrzenieniem..

Zgodnie z ustawą Prawo Wodne, dla wód podziemnych ustalono następujące cele środowiskowe:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu,
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Gmina Wojcieszów położona jest w granicy jednolitej części wód podziemnych nr 94 o kodzie PLGW600094, dorzecze Odry, region wodny Środkowej Odry, stan słaby; zagrożona niespełnieniem celów środowiskowych, stan chemiczny słaby, stan ilościowy dobry, stan ogólny słaby.

Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych. Natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizykochemicznych wód podziemnych (zarówno traktowanych jako zanieczyszczenia, jak i skażenie).

Monitoring, jakości wód podziemnych jest częścią Państwowego Monitoringu Środowiska, koordynowanego przez GIOŚ.

Ponadto na terenie miasta zlokalizowane są trzy czynne i jedno zamknięte ujęcie wód mineralnych:

- 7960050 – Rozlewnia wody „Źródło Miłek” – 1 – z 1975 r., położone na głębokości 0,7 m o rzędnej 361,6 m n.p.m., na skałach z okresu kambru, przeznaczone do eksploatacji;

- 7960201 – Rozlewnia „Wojcieszowianka” – 2 – z 2011 r., położone na głębokości 51,5 m o rzędnej 371,1 m n.p.m., na skałach z okresu kambru, przeznaczone do monitoringu;
- 7960202 – Rozlewnia „Wojcieszowianka” – 2A – z 2011 r., położone na głębokości 131 m o rzędnej 371,1 m n.p.m., na skałach z okresu kambru, przeznaczone do eksploatacji;
- 7960170 – Zlikwidowany wodociąg Wojcieszowa – S1 – z 2003 r. położone na głębokości 42 m o rzędnej 360 m n.p.m., na skałach z okresu dewonu i syluru, przeznaczone do eksploatacji.

15.6. Udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla

Na obszarze gminy Wojcieszów nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

16. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

16.1. Stan systemu komunikacji

Sieć drogowa

Głównym elementem sieci drogowej na terenie gminy Wojcieszów jest droga wojewódzka nr 328 relacji Nowe Miasteczko – Marciszów przebiegająca na kierunku północ – południe. Kolejna droga wojewódzka przebiegająca przez granice gminy to droga nr 365 relacji Jelenia Góra – Jawor. Ponadto ruch samochodowy rozprowadzany jest po terenie gminy drogą powiatową nr 2607 D relacji Podgórkę – Wojcieszów.

Uzupełnieniem sieci dróg są drogi gminne zapewniające obsługę komunikacyjną terenów zabudowanych. Sieć dróg powiatowych jest wystarczająca, sieć dróg gminnych może zostać uzupełniana o nowe drogi w miejscach rozwoju zabudowy. Stan większości dróg gminnych i powiatowych jest dobry lub dostateczny, wymagający remontów lub całkowitej przebudowy oraz wyposażenia w ciągi piesze i rowerowe.

Kolej

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa nr 776 relacji Marciszów – Złotoryja. Aktualnie linia kolejowa jest czynna tylko dla ruchu towarowego, jednak planowane jest wznowienie ruchu pasażerskiego.

Tereny zamknięte kolejowe

W gminie Wojcieszów na działkach o nr ewidencyjnych: 59, 238/6, 238/7, 238/13, 238/14, 474, znajdują się zamknięte tereny kolejowe, wymienione w decyzji nr 14 Ministra Infrastruktury z

dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe (Dz. Urz. Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. poz. 38 z późniejszymi zmianami).

16.2.Zaopatrzenie w wodę

Na terenie gminy długość czynnej sieci wodociągowej na 100 km² wynosi ok. 63,4 km, z której korzysta ok. 76,7% mieszkańców gminy. Podstawowym źródłem wody dla gminy jest ujęcie powierzchniowe na potoku Bełczak. Ponadto na terenie gminy zlokalizowanych jest 6 lokalnych ujęć podziemnych, które zaopatrują małe grupy budynków. Zaopatrzenie w wodę dla terenów ogrodów działkowych i basenu kąpielowego pochodzi z 2 ujęć powierzchniowych na potoku Olszanka.

Na terenie gminy dopuszcza się zaopatrzenie w wodę ujęć własnych.

16.3.Odprowadzanie ścieków

Na terenie gminy Wojcieszów sieć kanalizacji sanitarnej ma łączną długość ok. 22,0 km. Według stanu na 2019 rok, do sieci podłączonych jest 377 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.

Oczyszczalnia ścieków zlokalizowana jest przy ul. Kościelnej w Wojcieszowie. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej lub powierzchniowo oraz istniejącymi rowami i ciekami do wód lub do ziemi.

16.4.System elektroenergetyczny

W zakresie infrastruktury technicznej powiązania zewnętrzne są uwarunkowane przebiegiem linii średniego i niskiego napięcia o mocy 20 kV i 0,4 kV. Przez gminę przebiegają 3 napowietrzne linie średniego napięcia (20kV) dostarczające energię elektryczną z rozdzielni R-351, zlokalizowane w rejonie zakładów „POLKAT”. Ponadto na terenie gminy, energia dostarczana jest bezpośrednio do odbiorców z 19 stacji transformatorowych 20/0,4kV.

16.5.Gospodarowanie odpadami

W związku ze zmianami ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach i ustawy o odpadach, system gospodarowania odpadami na terenie gminy Wojcieszów został określony w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Wojcieszów, przyjętym zgodnie z uchwałą Rady Miasta Wojcieszów z dnia 8 października 2020 r. Zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku na terenie nieruchomości poprzez:

- 1) Prowadzenie selektywnego zbierania i przekazywanie operatorowi/ przedsiębiorcy odpadów komunalnych;

- 2) zbieranie odpadów nie podlegających selektywnemu zbieraniu do pojemników o wielkości i liczbie uzależnionej od liczby mieszkańców nieruchomości;
- 3) przekazywanie zebranych odpadów komunalnych operatorowi/przedsiębiorcy w terminach wyznaczonych harmonogramem dostarczany właścicielom nieruchomości;
- 4) przekazywanie odpadów zebranych selektywnie do najbliższego punktu selektywnego zbierania odpadów w przypadkach, gdy ich przekazanie w terminie wyznaczonym harmonogramem jest niemożliwe;
- 5) zbieranie odpadów do pojemników lub worków o wielkości i liczbie uzależnionej od liczby mieszkańców nieruchomości;
- 6) stosowanie się właścicieli zwierząt domowych i gospodarskich do przepisów Regulaminu.

Właściwa gospodarka odpadami stała się bardzo istotna w obliczu narastającego problemu wzrostu ilości odpadów przeznaczanych do składowania i spadku ilości będących do dyspozycji składowisk. Zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego 2016-2022 uchwalonym uchwałą nr XXIX/934/16 w dniu 22 grudnia 2016 r. miasto Wojcieszów wchodzi w skład regionu środkowosudeckiego. Na terenie regionu środkowosudeckiego funkcjonuje Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „SANIKOM” Sp. z o.o., które jest podmiotem prowadzącym RIPOK w Lubawce, którego współnikami są gmina Wojcieszów oraz gminy: Boguszów – Gorce, Bolków, Czarny Bór, Jawor, Kamienna Góra (m.), Kamienna Góra, Lubawka, Lwówek Śląski, Marciszów, Męcinka, Mieroszów, Paszowice, Pielgrzymka, Stare Bogaczowice, Świerzawa, Wądroże Wielkie.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) na terenie gminy zlokalizowany jest przy Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Wojcieszowie na terenie oczyszczalni ścieków.

16.6.System gazowniczy

Na terenie gminy Wojcieszów brak dystrybucyjnej sieci gazowej. W północnej części gminy przebiega gazociąg przesyłowy wysokiego ciśnienia relacji Taczalin – Dziwiszów o średnicy nominalnej DN 400, ciśnienie 6,3 MPa.

16.7.System ciepłowniczy

Najpowszechniejszym na terenie gminy sposobem zaopatrywania w ciepło są kotłownie indywidualne opalane drzewem, węglem, ekogroszkiem oraz peletem.

16.8. Energia odnawialna

W gminie obecnie brak jest obiektów produkujących energię elektryczną i ciepłą ze źródeł odnawialnych (tzn. elektrowni wodnych, elektrowni wiatrowych, słonecznych ogniw fotowoltaicznych oraz produkujących energię z biogazu lub biomasy).

Gospodarstwa domowe korzystają z indywidualnych instalacji fotowoltaicznych. Na obszarze gminy Wojcieszów, obowiązują dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, jednak ich ustalenia nie przewidują lokalizacji ww. obiektów. W rysunku uwarunkowań nie wyznacza się miejsc na ich lokalizację.

16.9. Gospodarka niskoemisyjna

Gmina Wojcieszów posiada Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wojcieszów który został przyjęty uchwałą nr XI.42.2015 Rady Miasta Wojcieszów z dnia 23 września 2015 r. w sprawie uchwalenia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wojcieszów, zmienioną uchwałą nr XVIII.79.2016. PGN jest dokumentem niezbędnym do pozyskania funduszy unijnych w latach 2015 – 2021 m.in. na termomodernizację budynków, modernizację istniejących urządzeń sieciowych czy wdrażania odnawialnych źródeł energii.

17. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego (Uchwała nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r.) dla gminy Wojcieszów określa następujące inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wynikające z dokumentów rządowych i samorządowych:

- Opracowanie projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020027 (zrealizowane);
- Budowa sieci kanalizacyjnej etap VB w Wojcieszowie;
- Budowa oczyszczalni ścieków w Wojcieszowie, (bez wskazania konkretnej lokalizacji w planie zagospodarowania przestrzennego województwa);
- Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w Wojcieszowie.

18. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

Zagrożenia naturalne na terenie gminy Wojcieszów wynikają z budowy geologicznej, rzeźby terenu, warunków hydrogeologicznych i hydrologicznych. Z uwagi na położenie gminy w obrębie doliny rzecznej Kaczawy występują tu zagrożenia powodziowe związane z katastrofalnymi stanami wód w rzekach.

Zgodnie z art. 163 pkt. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne ochronę przed powodzią prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego

oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym, w myśl art. 166 pkt 1 w celu zapewnienia ochrony ludności i mienia przed powodzią obszary szczególnego zagrożenia powodzią uwzględnia się w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy.

Zgodnie z ww. mapami zagrożenia powodziowego na obszarze gminy Wojcieszów występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią:

- a. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- b. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują przepisy odrębne wynikające z ustawy Prawo wodne.

Dodatkowo na terenie gminy występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi: obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują przepisy odrębne wynikające z ustawy Prawo wodne oraz ustalenia Studium zawarte w części Kierunki w rozdziale 11.1. Obszary zagrożenia powodzią.

Część III

Kierunki zagospodarowania przestrzennego

Spis treści:

1. Cele polityki przestrzennej gminy	- 5 -
2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę	- 6 -
3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy	- 9 -
3.1. <i>M – obszary zabudowy wielofunkcyjnej mieszkaniowo- usługowej</i>	<i>- 28 -</i>
3.2. <i>UP – obszary zabudowy usług publicznych</i>	<i>- 29 -</i>
3.3. <i>US – obszary usług sportu i rekreacji.....</i>	<i>- 30 -</i>
3.4. <i>P/U – obszary aktywności gospodarczej (obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług).....</i>	<i>- 31 -</i>
3.5. <i>PE – obszary eksploatacji powierzchniowej złóż</i>	<i>- 31 -</i>
3.6. <i>PE1 – obszary działalności zakładu górniczego</i>	<i>- 32 -</i>
3.7. <i>R – obszary rolnicze</i>	<i>- 32 -</i>
3.8. <i>RU – obszary obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybactwach.....</i>	<i>- 33 -</i>
3.9. <i>R-Ł – obszary łąk ekstensywnych</i>	<i>- 34 -</i>
3.10. <i>ZD – obszary ogrodów działkowych.....</i>	<i>- 34 -</i>
3.11. <i>ZL – lasy</i>	<i>- 34 -</i>
3.12. <i>ZC – obszary cmentarzy.....</i>	<i>- 34 -</i>
3.13. <i>ZP – obszary zieleni urządzonej</i>	<i>- 35 -</i>
3.14. <i>ZE – zieleń ekologiczno - krajobrazowa.....</i>	<i>- 35 -</i>
3.15. <i>WS – obszary wód powierzchniowych śródlądowych</i>	<i>- 36 -</i>
3.16. <i>WSP – obszar suchego zbiornika przeciwpowodziowego</i>	<i>- 36 -</i>
3.17. <i>IT-W – obszary infrastruktury technicznej - wodociągi.....</i>	<i>- 36 -</i>
3.18. <i>IT-K – obszary infrastruktury technicznej - kanalizacja</i>	<i>- 37 -</i>
3.19. <i>IT-E – obszary infrastruktury technicznej – elektroenergetyka</i>	<i>- 37 -</i>
3.20. <i>KK – obszary kolei.....</i>	<i>- 37 -</i>
3.21. <i>POF – obszary produkcji energii ze źródeł odnawialnych - elektrownie słoneczne.....</i>	<i>- 37 -</i>
3.22. <i>KS – obszary komunikacji samochodowej</i>	<i>- 38 -</i>
3.23. <i>G – drogi klasy głównej</i>	<i>- 38 -</i>
3.24. <i>Z – drogi klasy zbiorczej.....</i>	<i>- 38 -</i>
4. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego	- 39 -
4.1. <i>Podstawowe kierunki ochrony środowiska przyrodniczego</i>	<i>- 39 -</i>
4.2. <i>Obszary objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych.....</i>	<i>- 40 -</i>
4.2.1. <i>Lasy ochronne</i>	<i>- 40 -</i>
4.2.2. <i>Stanowiska roślin i zwierząt chronionych.....</i>	<i>- 40 -</i>
4.2.3. <i>Rezerwat przyrody „Góra Mitek”.....</i>	<i>- 41 -</i>
4.2.4. <i>Obszar mający Znaczenie dla Wspólnoty Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037-</i>	<i>- 41 -</i>
4.2.5. <i>Udokumentowane złoża kopalin.....</i>	<i>- 42 -</i>
4.3. <i>Obszary powiązań systemu ekologicznego</i>	<i>- 42 -</i>
4.4. <i>Strefa ekotonowa.....</i>	<i>- 42 -</i>
4.5. <i>Zasady ochrony środowiska i jego zasobów.....</i>	<i>- 43 -</i>
4.6. <i>Zasady ochrony krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego</i>	<i>- 44 -</i>
5. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	- 44 -
5.1. <i>Obszary i obiekty objęte ochroną konserwatorską.....</i>	<i>- 44 -</i>

5.2. Wytyczne konserwatorskie:.....	- 45 -
5.2.1. Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków	- 45 -
5.2.2. Obiekty w ewidencji zabytków	- 45 -
5.2.3. Strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej tożsama z obszarami wpisanymi do rejestru zabytków	- 46 -
5.2.4. Strefa „B” ochrony konserwatorskiej	- 48 -
5.2.5. Strefa ochrony konserwatorskiej nowożytnego układu przestrzennego miasta	- 49 -
5.2.6. Strefa „K” ochrony krajobrazu kulturowego	- 49 -
5.2.7. Ochrona parków, cmentarzy i innych zabytkowych form zieleni	- 50 -
5.2.8. Strefa „OW” obserwacji archeologicznej	- 50 -
5.2.9. Stanowiska archeologiczne	- 51 -
5.2.10. Strefa ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego	- 51 -
5.2.11. Za zgodne ze Studium uznaje się:	- 51 -
6. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej	- 51 -
6.1. Kierunki rozwoju systemów komunikacji	- 51 -
6.1.1. Podstawowy układ drogowy	- 52 -
6.1.2. Uzupełniający układ drogowy	- 52 -
6.1.3. Parkowanie i miejsca postojowe	- 53 -
6.1.4. Ruch pieszny i rowerowy	- 53 -
6.1.5. Komunikacja kolejowa	- 54 -
6.2. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	- 54 -
6.2.1. Gospodarka wodno-ściekowa	- 55 -
6.2.2. Zaopatrzenie w energię elektryczną	- 55 -
6.2.3. Zaopatrzenie w gaz	- 56 -
6.2.4. Telekomunikacja	- 56 -
6.2.5. Gospodarka odpadami	- 57 -
6.2.6. Zaopatrzenie w ciepło	- 57 -
7. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym	- 57 -
7.1. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	- 57 -
7.2. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa	- 58 -
8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej	- 58 -
8.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych	- 58 -
8.2. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości	- 59 -
8.3. Obszary rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych	- 59 -
8.4. Obszary przestrzeni publicznej	- 59 -
9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne	- 59 -
10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	- 60 -
11. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych	- 61 -
11.1. Obszary zagrożenia powodzią	- 61 -
11.2. Obszary osuwania się mas ziemnych	- 62 -
12. Obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	- 62 -
13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej	- 62 -
14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji ..	- 62 -

15. Obszary zdegradowane..... - 63 -
16. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych - 63 -
17. Granice obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu
- 63 -

Spis tabel:

- Tabela 1 Minimalna liczba miejsc postojowych w zależności od funkcji terenu - 53 -

Klauzule generalne „Kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów”.

- 1. Określony na rysunku STUDIUM – KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO zasięg terenów o różnych funkcjach jest orientacyjny. Dokładny przebieg linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu winien zostać ustalony na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub innych opracowań szczegółowych (dopuszcza się korektę zasięgów terenów do granic własności nieruchomości max. o 20 m w terenie).**
- 2. Przebieg dróg oznaczonych na rysunku STUDIUM – KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO należy traktować, jako obowiązujący w zakresie parametrów, dopuszcza się korekty przebiegu wynikające z warunków technicznych.**
- 3. Podane parametry techniczne dróg i ulic należy traktować, jako docelowe, dopuszcza się uwzględnienie istniejącego zainwestowania, jako powodu nie zachowania parametrów na całym ciągu drogi, dopuszcza się obniżenie lub podwyższenie klasy technicznej.**
- 4. Każdy teren przeznaczony pod zabudowę należy traktować, jako wielofunkcyjny.**
- 5. Za zgodne z ustaleniami Studium uważa się ponadto:**
 - zalesienie terenów rolnych niewskazanych w Studium do zalesienia;
 - wprowadzenie zieleni przydrożnej i śródpolnej na terenach rolnych;
 - wprowadzenie zieleni w każdym terenie, pod warunkiem braku znaczącego negatywnego wpływu na warunki przepływu wód powodziowych;
 - uzupełnienie układu drogowego o drogi niewskazane na rysunku studium (publiczne i wewnętrzne),
 - realizację urządzeń służących zapobieganiu klęsce powodzi i urządzeń melioracyjnych, prowadzących do nawodnienia lub odwodnienia gruntów rolnych i odprowadzania wód deszczowych z terenów zainwestowania;
 - realizację urządzeń i sieci infrastruktury technicznej w każdym terenie pod warunkiem braku kolizji z istniejącym lub projektowanym zagospodarowaniem oraz przepisami odrębnymi;
 - realizację usług agroturystycznych na terenach zabudowy związanej z działalnością rolniczą;
 - istniejące zagospodarowanie i dotychczasowe przeznaczenie lub przeznaczenie oraz sposób zagospodarowania i zabudowy wynikające z obowiązującego mpzp;
 - zwiększenie ustalonej maksymalnej wysokości i intensywności zabudowy w przypadku działek zabudowanych istniejącą zabudową o wskaźniku powyżej 70% powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki – dopuszcza się, w takim przypadku, zwiększenie maksymalnego wskaźnika intensywności zabudowy o nie więcej niż 100% a wysokości o nie więcej niż 3 metry, dopuszcza się także, w takim przypadku, zmniejszenie minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej.
- 6. Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy oraz parametry i wskaźniki urbanistyczne określone w rozdziale 3 dla poszczególnych funkcji nie dotyczą urządzeń infrastruktury technicznej (z wyłączeniem obszarów infrastruktury technicznej).**

1. Cele polityki przestrzennej gminy

Wizją rozwoju gminy Wojcieszów, zgodnie ze Strategią Rozwoju Miasta Wojcieszów na lata 2015 – 2025¹ są aspiracje społeczne i twórcze wyobrażeniem przyszłości określające rangę i atrakcyjność miasta, a także efekty wykorzystania jego atutów i szans rozwojowych oraz efekty eliminacji lub znaczącego ograniczenia zakresu problemów i siły zagrożeń. Celami strategicznymi zmierzającymi do realizacji założonej wizji rozwoju są:

1) maksymalna aktywizacja przedsiębiorczości lokalnej:

- bezwzględny wzrost potencjału gospodarczego Wojcieszowa, czyli zapewnienie w danych warunkach lokalnych oraz zewnętrznych (subregionalnych, regionalnych, krajowych i międzynarodowych) wzrostu aktywności gospodarczej podmiotów gospodarki lokalnej,
- rozwój potencjału gospodarczego Wojcieszowa poprzez dywersyfikację funkcjonalną,

2) zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców Wojcieszowa. Cel ten należy traktować jako dążenie do:

- stabilnego, długookresowego, charakteryzującego się wysokim standardem, kompleksu obligatoryjnych i fakultatywnych samorządowych usług publicznych,
- spełnienia szeregu pozostałych warunków autonomicznego wzrostu zamożności i osobistej samorealizacji mieszkańców miasta,

3) przyjęcie takich zasad osiągania dwóch pierwszych celów strategicznych Wojcieszowa, które zagwarantują, iż najcenniejsze ekosystemy miasta nie będą w istotny, tj. nieodwracalny sposób naruszane.

Osiągnięcie tego celu oznacza wyznaczenie i respektowanie granic środowiskowych, których nie można przekraczać dążąc do maksymalizacji tempa rozwoju gospodarczego i społecznego. Jego osiągnięcie oznaczać będzie zrównoważoność, a zatem długotrwałość i stabilność programowanej niniejszą strategią ewolucji Wojcieszowa.²

Przy sporządzaniu Studium uwzględniono w szczególności:

- Zasady określone w "Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030",
- Ustalenia wynikające z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- Ustalenia wynikające z obowiązującego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wojcieszów,
- Ustaleń obowiązującego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego,

¹ Uchwała nr XIV.56.2015 Rady Miasta Wojcieszów z dnia 11 grudnia 2015 r.

² Strategia Rozwoju Miasta Wojcieszów na lata 2015 - 2025

- Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030,
- Strategii Rozwoju Sudety 2030,
- Strategii rozwoju Miasta Wojcieszów na lata 2015 - 2025.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest podstawowym dokumentem dla władz samorządowych gminy, na podstawie, którego powinna być prowadzona polityka i strategia działań, przede wszystkim w sferze zagospodarowania przestrzennego, a także w sferze społeczno-gospodarczej i ekologicznej, które bezpośrednio lub pośrednio wpływają na kształtowanie struktury przestrzennej i układu funkcjonalno-przestrzennego. W przypadku istotnych zmian uwarunkowań lub dokonania znaczących odstępstw od ustaleń niniejszego Studium, należy przystąpić do kolejnych jego aktualizacji.

2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Kierunki rozwoju przestrzennego gminy wskazano w oparciu o:

- aktualny stan zagospodarowania;
- obowiązujące Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego;
- warunki fizjograficzne;
- warunki dostępności komunikacyjnej;
- konieczność ochrony wartości środowiska przyrodniczego;
- konieczność ochrony wartości środowiska kulturowego oraz ochrony krajobrazu;
- rejony występowania gleb najsłabszych oraz zdegradowanych (ograniczenie inwestowania na glebach o wysokich klasach bonitacyjnych);
- rejony największego zainteresowania inwestorów.

Z uwagi na uwarunkowania środowiska, uwarunkowania społeczno – demograficzne i pełnione przez nie funkcje, jak również przeprowadzone analizy (ekonomiczne, środowiskowe, społeczne, demograficzne), przy uwzględnieniu możliwości budżetowych gminy Wojcieszów, proponowane zmiany koncentrują się przede wszystkim w następujących kierunkach:

- wielofunkcyjny rozwój miasta, ze szczególnym uwzględnieniem zmian jakościowych i możliwości wprowadzenia funkcji związanych zarówno z aktywnością gospodarczą jak i rekreacją i turystyką,
- rozwój ośrodków usługowych, zapewniając tym samym lepszy dostęp mieszkańców do podstawowych usług, poprzez skrócenie dystansu,

- polepszenie standardu życia mieszkańców gminy, m.in. poprzez systematyczne polepszanie warunków mieszkaniowych, zapewnienie większej ilości miejsc pracy, stopniowe podnoszenie jakości i zakresu usług, w tym usług związanych z rekreacją i wypoczynkiem,
- rozwój terenów inwestycyjnych,
- ochrona obszarów cennych przyrodniczo i otwartych przed zainwestowaniem,
- ochrona dziedzictwa kulturowego, w tym układów ruralistycznych i charakterystycznych cech zabudowy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem kierunkowym, określającym kierunki rozwoju gminy na kolejne 30 lat, tj. na lata 2022 - 2052. Wyznaczone obszary lokalizowania poszczególnych funkcji w tymże dokumencie określają kierunek rozwoju, a w swoich granicach mieszczą nie tylko wskazaną funkcję zabudowy, ale również elementy niezbędne do funkcjonowania takiego terenu, tj. przede wszystkim obszary związane z komunikacją (drogi, parkingi i garaże, ciągi piesze, miejsca postojowe stałe i czasowe itp.), jak również różnego rodzaju tereny zielone (skwery, parki, place zabaw dla dzieci, ogrody dziecięce, tereny wypoczynku osiedlowego, zieleń niska i wysoka) oraz infrastrukturę techniczną niezbędną do funkcjonowania tego terenu.

Dla każdego obszaru wyznaczonego w studium został określony katalog przeznaczeń. Należy zatem przyjąć, że obszary oznaczone na rysunku "kierunków" stanowią tzw. "tereny brutto" danej jednostki wraz z elementami towarzyszącymi, o których mowa powyżej. Szczegółowy podział w ramach danego obszaru na poszczególne przeznaczenia następuje w drodze miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Obszary wskazane w studium, uwzględniają bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w części dotyczącej uwarunkowań, przy jednoczesnym uwzględnieniu:

- lokalizacji urządzeń, obiektów i terenów towarzyszących danej funkcji (tzw. teren brutto),
- przeciętnych wskaźników urbanistycznych przyjętych dla poszczególnych terenów,
- kierunków rozwoju miasta opisanych w początkowej części niniejszego rozdziału,
- perspektywy 30 lat, dla których został przewidziany rozwój gminy w niniejszym studium, tj. okres od 2022 r. do 2052 r.,
- niepewności procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania do wyników analizy nie więcej niż o 30%.

Kierunki oraz wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów zostały opracowane przy uwzględnieniu bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w części dotyczącej uwarunkowań. Na potrzeby bilansowania przyjęto, iż wskaźniki określone w studium mają charakter wartości granicznych, które powinny być ustalane w skrajnych przypadkach. Posługiwano się wartością przeciętną, a przeciętne wartości

poszczególnych wskaźników powinny być niższe/wyższe, w zależności od charakteru danego wskaźnika, tj. jeżeli wskaźnik określa wartość maksymalną, to przeciętna wartość tego wskaźnika będzie niższa, a jeżeli wskaźnik określa wartość minimalną, to przeciętna wartość tego wskaźnika będzie wyższa. Nie przyjmowano do obliczeń bilansowych granicznych wartości wskaźników urbanistycznych, ustalonych w części "kierunki".

Ponieważ zgodnie ze sporządzonym bilansem terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, funkcji usługowych i aktywności gospodarczej w perspektywie 30 lat na terenie gminy Wojcieszów maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową, funkcji usługowej i aktywności gospodarczej (brak takiego zapotrzebowania) jest mniejsze od powierzchni użytkowej zabudowy, ma zastosowanie art. 10 ust. 5 pkt 4 lit. a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W kierunkach zagospodarowania przestrzennego nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej, funkcji usługowych i aktywności gospodarczej za wyjątkiem obszarów położonych w zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta, jak również przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę.

Pozostałe funkcje terenu, na których możliwa jest zabudowa, zgodnie z ustaleniami studium pełnią funkcję uzupełniającą w stosunku do wyżej wymienionych. Zostały wyznaczone na podstawie przepisów prawa, innych istotnych dokumentów stanowiących o zasadach funkcjonowania danego terenu oraz w oparciu o dodatkowe analizy wykonywane w indywidualnych przypadkach.

W Studium określono rejony lokalizowania poszczególnych funkcji:

- **M** – obszary zabudowy wielofunkcyjnej mieszkaniowo - usługowej,
- **UP** – obszary zabudowy usług publicznych,
- **US** – obszary usług sportu i rekreacji,
- **P/U** – obszary aktywności gospodarczej (obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług),
- **PE** – obszary eksploatacji powierzchniowej złóż,
- **PE1** – obszary działalności zakładu górniczego,
- **R** – obszary rolnicze,
- **RU** - obszary obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodnich oraz gospodarstwach leśnych i rybackich,
- **R-Ł** - obszary łąk ekstensywnych,
- **ZD** – obszary ogrodów działkowych,
- **ZL** – lasy,
- **ZC** – obszary cmentarzy,

- **ZP** – obszary zieleni urządzonej,
- **ZE** – zieleń ekologiczno – krajobrazowa,
- **WS** – obszary wód powierzchniowych śródlądowych,
- **WSP** – obszary suchego zbiornika przeciwpowodziowego,
- **IT - W** – obszary infrastruktury technicznej - wodociągi,
- **IT-K** - obszary infrastruktury technicznej – kanalizacja,
- **IT-E** - obszary infrastruktury technicznej – elektroenergetyka,
- **KK** – obszary kolei,
- **POF** – obszary produkcji energii ze źródeł odnawialnych - elektrownie słoneczne
- **KS** – obszary komunikacji samochodowej,
- **G** – drogi klasy głównej,
- **Z** – drogi klasy zbiorczej.

W studium nie zawarto ustaleń wynikających z audytu krajobrazowego (art. 10 ust. 2 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - w części dot. audytu) ze względu na brak obowiązującego audytu krajobrazowego.

3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy

Przyjęte w Studium kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym wiążą się z określonymi standardami urbanistycznymi, stanowiącymi miarę jakości przestrzeni otwartej i zurbanizowanej. Określone w Studium parametry i wskaźniki urbanistyczne stanowią wartości nieprzekraczalne. Zaleca się, aby jako wytyczną dla sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przyjmować parametry i wskaźniki urbanistyczne większe w zakresie wielkości działek budowlanych oraz powierzchni biologicznie czynnej i mniejsze w zakresie intensywności wykorzystania terenu.

Użyte w niniejszym Studium określenia i pojęcia, na potrzeby niniejszego dokumentu należy rozumieć w następujący sposób:

- 1) obiekty i urządzenia towarzyszące – należy przez to rozumieć: dojazdy, dojścia, ciągi piesze, miejsca postojowe stałe i czasowe, parkingi, urządzenia budowlane, budynki gospodarcze, higieniczno-sanitarne, garażowe, garażowo-gospodarcze, wiaty zadaszenia i inne obiekty i urządzenia towarzyszące funkcji oraz obiekty małej architektury;

- 2) zieleń - należy przez to rozumieć skwery, parki, place zabaw dla dzieci, boiska, ogrody dziecięce, tereny wypoczynku osiedlowego, zieleń niska i wysoka;
- 3) powierzchnia zabudowy – zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu Prawa Budowlanego;
- 4) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej - należy przez to rozumieć zlokalizowane pod ziemią, na ziemi albo nad ziemią przewody, urządzenia i obiekty wodociągowe, kanalizacyjne, ciepłownicze, elektryczne, gazowe, telekomunikacyjne i inne niezbędne do obsługi terenu;
- 5) usługi komercyjne – należy przez to rozumieć wszystkie usługi służące zaspokojeniu potrzeb ludności, nastawione na zysk;
- 6) usługi publiczne - należy przez to rozumieć usługi administracji, bezpieczeństwa publicznego, sakralne, oświaty, zdrowia, kultury, sportu, nauki, opiekuńczo-wychowawcze, opieki społecznej oraz domów pomocy społecznej i inne;
- 7) usługi turystyki - hotele, pensjonaty, domy wypoczynkowe, apartamenty na wynajem, campingi, budynki rekreacji indywidualnej oraz wszystkie inne formy obiektów gdzie świadczone są usługi turystyczne.

Ze względu na skalę opracowania rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego, dopuszcza się na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego korektę zasięgu poszczególnych funkcji do granic własności nieruchomości oraz ze względu na uwarunkowania lokalne, jak również dopuszczalna jest korekta parametrów i wskaźników urbanistycznych, zgodnie z klauzulami generalnymi zawartymi na **stronie 4** niniejszego opracowania. Dla terenów, dla których uchwalone są akty prawa miejscowego dopuszcza się zachowanie wszelkich parametrów określonych w ww. aktach oraz dopuszcza się zachowanie istniejącego zagospodarowania i przeznaczenia o parametrach wyznaczonych w dokumentach planistycznych.

Należy jednak zaznaczyć, iż zainwestowanie powinno uwzględniać wszelkie zasady i ograniczenia wynikające z aktualnych przepisów prawa, a w szczególności z zakresu:

- ochrony środowiska i przyrody,
- ochrony zabytków, dziedzictwa kulturowego,
- ochrony przeciwpowodziowej,
- infrastruktury technicznej,
- systemów komunikacji drogowej, kolejowej,
- przeszkód lotniczych.

Główne kierunki polityki przestrzennej zagospodarowania województwa wynikające z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego (PZPWD), uchwalonego

uchwałą nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r., które podzielone zostały na postulaty kierowane do gmin oraz ustalenia obowiązujące dla gmin.

Dla miasta Wojcieszów w PZPWD wyznaczone zostały następujące postulaty:

1) Kierunek 1.1 Wzmocnienie potencjału ośrodka wojewódzkiego oraz ośrodków regionalnych poprzez integrację z ich obszarami funkcjonalnymi – Jeleniogórski Obszar Funkcjonalny:

- uwzględnienie powiązań funkcjonalnych w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych i spójne oraz zintegrowane planowanie przestrzenne w ramach tych obszarów,
- uwzględnienie w polityce przestrzennej zielonej infrastruktury jako elementu struktury przestrzennej i kierunku przeznaczenia terenu,
- planowanie elementów zielonej infrastruktury z zachowaniem ciągłości na styku z innymi gminami,
- uwzględnienie w polityce przestrzennej możliwości odbudowy, modernizacji i rozbudowy linii kolejowych dla zaspokojenia potrzeb kolejowych przewozów aglomeracyjnych,
- opracowanie, zgodnie z rekomendacjami Dolnośląskiej Polityki Rowerowej, miejskich koncepcji rozwoju tras rowerowych w granicach administracyjnych miast i uwzględnienie tych tras w studiach gmin,
- uwzględnienie infrastruktury transportu rowerowego przy planowaniu zintegrowanego systemu transportu, obejmującego różne środki transportu i elementy infrastruktury w miejskich obszarach funkcjonalnych,
- planowanie tras rowerowych z zachowaniem ciągłości na styku z innymi gminami,
- planowanie infrastruktury rowerowej zgodnie ze *Standardami projektowymi i wykonawczymi dla infrastruktury rowerowej województwa dolnośląskiego*;

2) Kierunek 1.2 Zapobieganie peryferyzacji ośrodków i obszarów zagrożonych marginalizacją:

- uwzględnienie w dokumentach gminnych polityki rozwoju zawartej w Strategii Rozwoju Sudety 2030;

3) Kierunek 1.4. Zwiększenie dostępności przestrzeni i usług publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami:

- kształtowanie polityki przestrzennej na terenie gmin w sposób zapewniający wysoką jakość życia mieszkańcom poprzez:

- planowanie zabudowy mieszkaniowej, przestrzeni publicznych, oraz infrastruktury usług publicznych, spełniających wymogi dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami,
 - określenie wskaźnika udziału mieszkań przeznaczonych dla osób ze szczególnymi potrzebami w nowo budowanych mieszkaniach,
 - uwzględnienie w studiach gmin konieczności przeprowadzenia inwentaryzacji i audytów dotyczących występowania w przestrzeni publicznej barier ograniczających dostępność obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami;
- 4) Kierunek 2.1. Stworzenie spójnego regionalnego systemu ochrony przyrody, funkcjonującego w ramach struktur krajowych i europejskich:
- uwzględnianie w polityce przestrzennej gminy konieczności ochrony zasobów środowiska przyrodniczego zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju (w tym zapisów zawartych w obowiązujących planach ochrony obszarów chronionych),
 - ograniczenie lokalizowania elementów i obiektów infrastruktury technicznej w miejscach eksponowanych widokowo, ochrona i zagospodarowanie punktów widokowych, ochrona i kształtowanie ciągów i osi widokowych,
 - uwzględnianie studiów i ocen zmian krajobrazu w pracach nad lokalnymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi,
 - obszary korytarzy ekologicznych zidentyfikowanych w Planie oraz w lokalnych opracowaniach planistycznych należy w miarę możliwości chronić przed zabudową ciągłą i lokalizowaniem infrastruktury, planować zalesienia i zadrzewienia pomiędzy istniejącą zabudową i obszarami przyległymi,
 - ograniczenie zabudowy dolin rzecznych (ochrona brzegów rzek przed zabudową, grodzeniem, osuszaniem i niszczeniem szaty roślinnej) w celu zachowania drożności korytarzy ekologicznych i minimalizowania skutków powodzi;
- 5) Kierunek 2.2. Wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu:
- uwzględnianie założeń „Programu opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego” w gminnych programach opieki nad zabytkami w celu skoordynowania działań w sferze ochrony zabytków,
 - wskazywanie w dokumentach planistycznych obiektów i obszarów, które powinny uzyskać ustawową formę ochrony zabytków (wpis do rejestru zabytków lub ujęcie w wojewódzkiej ewidencji zabytków),
 - realizacja regionalnych szlaków turystycznych oraz powiązanie ich z zasobami przyrodniczymi i kulturowymi gmin z wykorzystaniem systemów lokalnych szlaków turystycznych,
 - realizacja funkcji turystycznych w ramach rewitalizacji obszarów zdegradowanych,

- dostosowanie rozwoju zaplecza turystyki i rekreacji do zmian klimatu poprzez:
 - realizację transportu zbiorowego w obszarach i ośrodkach o atrakcyjnych turystycznie zasobach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, jako standardu ich komunikacyjnej obsługi,
 - wykluczenie z realizacji infrastruktury sportów zimowych obszarów o niewystarczających zasobach wód, których eksploatacja dla wytwarzania sztucznego śniegu zagraża lokalnemu środowisku naturalnemu,
 - wyłączenie z zabudowy, w tym z zabudowy turystycznej i rekreacyjnej:
 - terenów otwartych o największych walorach widokowych predysponowane do rozwoju szlaków turystycznych,
 - obszarów o ekspozycji północnej, obszarów osuwiskowych, zalewowych, inwersyjnych,
 - wyeliminowanie lokalizacji zwartych kompleksów zabudowy produkcyjnej o powierzchni większej niż 1,0 ha oraz usługowej o powierzchni większej niż 2,0 ha na terenach o nachyleniu powyżej 5,0%,
 - ustalenie minimalnego wskaźnika powierzchni terenów biologicznie czynnych na poziomie 75,0% na terenach o nachyleniu powyżej 5,0% dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, letniskowej, zamieszkania zbiorowego, usług zdrowia (lecznictwa uzdrowiskowego), usług sportu i rekreacji oraz usług turystycznych;
- 6) Kierunek 2.3. Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska:
- uwzględnienie ochrony udokumentowanych złóż o znaczeniu ogólnokrajowym i regionalnym, i planowanie przeznaczenia terenów w sposób niewywołujący potencjalnych konfliktów związanych z ich eksploatacją,
 - ograniczanie przeznaczania zwartych kompleksów gruntów rolnych na zabudowę mieszkaniową i usługową,
 - uwzględnienie w planowaniu przestrzennym występowania wpływów eksploatacji górniczej w zasięgu terenów górniczych;
- 7) Kierunek 3.1. Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury energetycznej oraz racjonalnego rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii przy wykorzystaniu naturalnych uwarunkowań regionu:
- uwzględnienie możliwości realizacji inwestycji wynikających z planów rozwoju przedsiębiorstw energetycznych w lokalnych opracowaniach planistycznych,
 - zastosowanie zapisów w lokalnych opracowaniach planistycznych wskazujących realizację sieci energetycznych jako podziemnych na terenach zabudowanych

oraz przeznaczonych pod rozwój zabudowy. Realizację napowietrznych sieci proponuje się dopuszczać jedynie w uzasadnionych przypadkach, na obszarach regionalnych stref aktywności gospodarczej oraz innych kompleksów zabudowy produkcyjnej lub usługowej o łącznej powierzchni powyżej 10 ha,

- wykonanie i uwzględnienie bilansu energetycznego, zawierającego analizę potrzeb transportowych użytkowników terenów oraz lokalnych warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii, przy planowaniu rozwoju przestrzennego gmin,
- zastosowanie zapisów w lokalnych opracowaniach planistycznych wskazujących wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz gazu ziemnego jako podstawowego paliwa do zasilania urządzeń wytwarzających energię ciepłą, szczególnie w zakresie rozwiązań indywidualnych i grupowych,
- dążenie do wyposażenia w sieć gazową, umożliwiającą wykorzystanie gazu ziemnego do celów grzewczych, wszystkich terenów zabudowanych, w szczególności w jednostkach osadniczych liczących powyżej 0,5 tys. mieszkańców. W przypadku braku:
 - możliwości technicznych lub warunków ekonomicznych dla rozwoju sieci gazowej w oparciu o system gazu ziemnego, należy dążyć do dostarczenia gazu przez lokalizację lokalnych systemów dystrybucyjnych opartych na stacjach skroplonego gazu ziemnego,
 - dostępu do dystrybucyjnej sieci gazowej na terenach o rozproszonej zabudowie oraz w jednostkach osadniczych liczących poniżej 0,5 tys. mieszkańców należy preferować zasilanie gazem płynnym,
- dążenie do transformacji systemów zaopatrzenia w ciepło, poprzez:
 - wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz urządzeń zasilanych paliwem gazowym lub ciekłym w przypadku rozwiązań indywidualnych,
 - sukcesywne podłączenia zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wyposażonej w indywidualne źródła ciepła do scentralizowanych lub grupowych systemów grzewczych,
- wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii, w szczególności na obszarach przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza,
- uwzględnienie ograniczeń dla rozwoju energetyki wiatrowej wynikających z dokumentu wspomagającego politykę Zarządu Województwa Dolnośląskiego w zakresie energetyki ze źródeł odnawialnych - „Studium przestrzennych uwarunkowań rozwoju energetyki wiatrowej w województwie dolnośląskim”,

- uwzględnienie preferencji dla lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych na obszarach:
 - położonych w sąsiedztwie dróg i linii elektroenergetycznych,
 - o niskim nachyleniu terenu – obszary nizinne,
 - o wysokim nasłonecznieniu,
 - nieużytków i gleb nieprzydatnych rolniczo, oraz na dachach obiektów wielkopowierzchniowych,
 - umożliwienie wykorzystania cieków i zbiorników wodnych do produkcji energii, w szczególności w miejscach lokalizacji urządzeń piętrzących,
 - wsparcie dla technologii wytwarzania energii w układach skojarzonych: kogeneracyjnych, trigeneracyjnych oraz poligeneracyjnych;
- 8) Kierunek 3.2. Zapewnienie warunków dla wyposażenia terenów zurbanizowanych w urządzenia i systemy umożliwiające dostarczanie wody i odbiór ścieków oraz zagospodarowanie odpadów:
- uwzględnienie możliwości realizacji instalacji do termicznego przekształcania odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami,
 - rozbudowa systemów umożliwiających dostarczanie wody i odbiór ścieków, w szczególności na wrażliwych obszarach ochrony zbiorników wód podziemnych,
 - w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków komunalnych, na terenach zabudowanych oraz przeznaczonych na rozwój zabudowy należy stosować rozwiązania zbiorcze lub grupowe,
 - stosowanie indywidualnych rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w wodę:
 - powinno być możliwe wyłącznie na terenach o niskiej koncentracji osadnictwa (jednostek osadniczych posiadających poniżej 0,5 tys. mieszkańców) oraz niskiej intensywności zabudowy (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca lub bliźniacza oraz zabudowa zagrodowa),
 - poza terenami o niskiej koncentracji osadnictwa i intensywności zabudowy, powinno być ograniczone do celów gospodarczych i produkcyjnych oraz przeciwpożarowych,
 - stosowanie indywidualnych rozwiązań w zakresie odprowadzenia ścieków komunalnych:
 - na terenach aglomeracji ściekowych, zgodnie z warunkami określonymi w AKPOŚK 2017,

- poza aglomeracjami ściekowymi:
 - powinno być możliwe wyłącznie na terenach o niskiej koncentracji osadnictwa (jednostek osadniczych posiadających poniżej 0,5 tys. mieszkańców) oraz niskiej intensywności zabudowy (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca lub bliźniacza oraz zabudowa zagrodowa),
 - powinno być ograniczone na terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz jednorodzinnej szeregowej i grupowej;
- 9) Kierunek 3.3. Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej:
 - wspieranie rozwoju systemów łączności bezprzewodowej oraz uwzględnianie stref ochronnych wokół obiektów radiowo-telewizyjnych oraz pasów ochronnych linii radiowych,
 - budowa miejskich sieci szerokopasmowych,
 - zapewnienie zintegrowanego rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej z infrastrukturą energetyczną, wodnokanalizacyjną i transportową;
- 10) Kierunek 3.5. Ograniczanie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych – powodzi i suszy:
 - uwzględnienie w lokalnych dokumentach planistycznych ustaleń przestrzennych z zakresu małej retencji, wynikających z opracowanego programu małej retencji dla województwa dolnośląskiego,
 - uwzględnienie w lokalnych dokumentach planistycznych granic i funkcji polderów,
 - uwzględnienie komponentu adaptacyjnego (do zmian klimatu) w dokumentach planistycznych, strategicznych i operacyjnych gminy, w tym m.in. odtwarzanie starorzeczy i obszarów bagiennych jako naturalnych terenów retencyjnych,
 - wyznaczenie w opracowaniach ekofizjograficznych obszarów o dużej zdolności retencyjnej i terenów o obniżonej pojemności retencyjnej, które wymagają kompensacji oraz uwzględnianie tych obszarów i terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach lokalizacyjnych i w decyzjach o warunkach zabudowy;
- 11) Kierunek 3.6. Ograniczanie negatywnych skutków działalności człowieka zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu mieszkańców:
 - planowanie nowych odcinków dróg w sposób minimalizujący negatywne oddziaływanie hałasu na istniejące i planowane obszary podlegające ochronie akustycznej,

- planowanie terenów nowej zabudowy mieszkaniowej na obszarach znajdujących się poza zasięgiem ponadnormatywnego oddziaływania hałasu,
- uwzględnienie strefowego rozmieszczenia terenów, polegającego na lokalizacji terenów niepodlegających ochronie akustycznej w sąsiedztwie terenów, na których usytuowane są ponadnormatywne źródła dźwięku,
- ograniczenie planowania terenów nowej zabudowy mieszkaniowej na obszarach, które nie posiadają:
 - możliwości zaopatrzenia w ciepło sieciowe lub nie przewiduje się rozwoju systemów ciepłowniczych,
 - dostępu do sieci gazowej lub nie planuje się wyposażenia w sieć gazową;
 - z wyjątkiem terenów zabudowy mieszkaniowej, gdzie do zaopatrzenia w ciepło wykorzystywane będą odnawialne źródła energii,
- zachowanie bezpiecznej odległości od zakładów o dużym i o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Dla miasta Wojcieszów w PZPWD wyznaczone zostały następujące obowiązujące ustalenia:

- 1) Kierunek 1.1. Wzmocnienie potencjału ośrodka wojewódzkiego oraz ośrodków regionalnych poprzez integrację z ich obszarami funkcjonalnymi:
 - prowadzenie współpracy w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych w celu zarządzania przestrzenią w taki sposób, aby następowała integracja oraz łączenie funkcji komplementarnych w przestrzeni w celu zmniejszenia kosztów funkcjonowania infrastruktury komunalnej i podniesienia jakości życia mieszkańców, z uwzględnieniem:
 - zrównoważonej mobilności, w tym zwiększenia udziału ruchu rowerowego w transporcie, m.in. poprzez:
 - wskazanie w studiach gmin przebiegu planowanych głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego o przebiegu w korytarzach określonych na rysunku PZPWD nr 2 System ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych zgodnie z Koncepcją sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego,
 - planowanie i realizowanie wzdłuż dróg gminnych pozostałych tras rowerowych pozwalających na powiązanie jednostek osadniczych bezpośrednio z celami codziennych dojazdów do szkoły, pracy i usług lub przystanków i węzłów transportu zbiorowego, mogących stanowić jeden z etapów tych podróży (z zachowaniem odpowiednich rozwiązań zapewniających bezpieczeństwo,

adekwatnych, w szczególności do natężenia ruchu na poszczególnych odcinkach tych dróg),

- wspólnego planowania rozwoju zabudowy mieszkaniowej w formie kompleksowych zespołów zabudowy, z zapewnieniem w miejscu zamieszkania dostępu do podstawowych usług publicznych, infrastruktury technicznej oraz transportu zbiorowego,
 - potrzeb ochrony obszarów cennych przyrodniczo i ochrony krajobrazu kulturowego oraz tożsamości miejsca,
 - potrzeb kształtowania struktur przestrzennych umożliwiających zachowanie i funkcjonowanie terenów otwartych i zieleni w obszarach zurbanizowanych, powiązanych z miejskimi systemami zieleni,
 - potrzeb ograniczania zagospodarowania terenów dotychczas niezurbanizowanych i zapobieganiu temu zagospodarowaniu,
 - potrzeb zachowania obszarów dostępnych publicznie w ramach struktury zagospodarowania przestrzeni miejskich,
 - kształtowania wysokiej jakości przestrzeni publicznych, w tym rewitalizacji obszarów zdegradowanych,
- wzmacnianie funkcjonalno-przestrzennej spójności obszaru funkcjonalnego oraz jego powiązań zewnętrznych,
 - wzmacnianie potencjałów wewnętrznych wynikających z renty położenia i charakteru miejskiego obszaru funkcjonalnego, stanowiących o jego konkurencyjności,
 - określenie na terenie gminy co najmniej jednego dużego, zwartego kompleksu publicznie dostępnego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego, zapewniającego mieszkańcom możliwość wspólnego spędzania czasu wolnego w otwartej przestrzeni, a przy tym sprzyjającego nawiązywaniu i pogłębianiu relacji oraz kontaktów społecznych;
 - określenie, dla jednostek osadniczych o wielkości powyżej 250 mieszkańców, publicznie dostępnego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego w zasięgu pieszego dojścia i dojazdu rowerem. Zaleca się, aby dla jednostek osadniczych o wielkości powyżej 250 mieszkańców, określić lokalizację wydzielonego funkcjonalnie i zwartego przestrzennie, publicznie dostępnego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego, o następujących parametrach:
 - o powierzchni co najmniej 0,2 ha w odległości do 800 m od granic terenów zabudowy mieszkaniowej,
 - o powierzchni co najmniej 2,0 ha w odległości do 2500 m od granic terenów zabudowy mieszkaniowej,

- określenie odpowiednich proporcji pomiędzy terenami zabudowy mieszkaniowej a publicznie dostępnymi terenami rekreacyjno-wypoczynkowymi poprzez ustalenie dla osiedli, jednostek osadniczych lub jednostek bilansowych wytycznych do planów miejscowych w zakresie wskaźnika minimalnej powierzchni publicznie dostępnych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych przypadającej na jednostkę powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowej. Zaleca się aby wskaźnik ten był wyrażony poprzez ustalenie proporcji powierzchni wydzielonych funkcjonalnie publicznie dostępnych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych do powierzchni wydzielonych funkcjonalnie terenów zabudowy mieszkaniowej wyrażonych w formie ilorazu, a wartość jego wynosiła co najmniej 0,1,
- ograniczenie przeznaczania pod zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem terenów narażonych na ponadnormatywne oddziaływanie infrastruktury transportowej. Zaleca się aby poza terenami miast pod zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem przeznaczać tereny położone w odległościach co najmniej:
 - 100 m od linii kolejowych zaliczanych do sieci TEN-T,
 - 100 m od autostrad, dróg ekspresowych oraz głównych ruchu przyspieszonego,
 - 50 m od dróg głównych,
- separowanie terenów zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem od dużych zwartych kompleksów terenów zabudowy produkcyjnej, usługowej lub produkcyjno-usługowej poprzez ustalenie minimalnych odległości między tymi terenami i kompleksami. Zaleca się aby poza terenami miast zachowywać parametr odległości co najmniej 150 m między terenami zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem a zwartymi kompleksami zabudowy produkcyjnej, usługowej lub produkcyjno-usługowej o powierzchni przekraczającej 10,0 ha, za wyjątkiem zabudowy przemysłu miedziowego, dla której przyjmuje się parametry określone w ustaleniach dla gmin ujętych w pkt. 1 ustaleń obowiązujących dla gmin, w zakresie zasad zagospodarowania przestrzennego LGOF,
- określenie minimalnych odległości pomiędzy terenami zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem a najbliższymi terenami zabudowy związanej z potencjalną emisją fetoru. zaleca się zachowanie odległości do terenów zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem co najmniej:
 - 400 m od najbliższych terenów zabudowy związanej z wielkotowarową produkcją zwierzęcą, stanowiącą przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (powyżej 210 DJP),

- 300 m od najbliższych terenów istniejącej lub projektowanej zabudowy związanej z wielkotowarową produkcją zwierzęcą, stanowiącą przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (od 60 do 210 DJP),
- 300 m od najbliższych terenów zabudowy istniejącej lub projektowanej związanej z przetwarzaniem i składowaniem odpadów,
- planowanie rozwoju struktur przestrzennych w oparciu o metodę Transit Oriented Development (TOD). Zaleca się:
 - lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej wraz ze związanymi z nią usługami w pierwszej kolejności na terenach położonych w odległościach do:
 - 800 m od stacji i przystanków kolejowych,
 - 400 m od przystanków autobusowych,
 przy czym odległość ta powinna uwzględniać zasięg oddziaływania akustycznego linii kolejowych oraz w pierwszej linii zabudowy od strony stacji i przystanków kolejowych należy sytuować zabudowę usługową,
 - wprowadzenie wytycznych zapewniających mieszkańcom jednostki osadniczej pieszy dostęp o zasięgu do 800 m:
 - do usług podstawowych z zakresu oświaty, handlu, gastronomii, zdrowia, sportu i rekreacji – pozwalających na zaspokojenie większości codziennych potrzeb mieszkańców jednostki,
 - lub do przystanku komunikacji zbiorowej, szczególnie komunikacji kolejowej,
 - wprowadzenie wytycznych pozwalających na ograniczenie zasięgu rozwoju przestrzennego jednostek osadniczych nieposiadających dostępu do stacji i przystanków kolejowych lub przystanków autobusowych lub niewyposażonych w szkołę podstawową. Przeznaczanie pod rozwój zabudowy w ww. jednostkach w pierwszej kolejności terenów niezabudowanych zlokalizowanych pomiędzy istniejącą zabudową w granicach jednostki osadniczej, a w przypadku braku takich terenów – terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy, lecz w odległości nie większej niż 100 m od granic obszarów jednostki osadniczej o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej,
- wprowadzenie wytycznych pozwalających na ograniczenie, poza terenami miast, lokalizacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej do zabudowy niskiej. Zaleca się lokalizowanie jej w odległości do 800 m od stacji i przystanków kolejowych, 400 metrów od przystanków autobusowych lub szkół podstawowych,

- uwzględnienie lokalnych warunków nasłoneczniania terenu przy ustalaniu wytycznych dla kształtowania terenów mieszkaniowych pod kątem optymalnego wykorzystania energii solarnej do wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej oraz minimalizacji zjawiska kumulacji ciepłej poprzez określenie zasad:
 - kształtowania układu drogowego w sposób determinujący kierunki sytuowania zabudowy,
 - kształtowania wysokości zabudowy na terenach sąsiednich,
 - dopasowania rodzajów dachu i ich kąta nachylenia do lokalnych warunków,
 - nasycania terenów zabudowy zielenią – w szczególności wysoką,
 - ograniczania powstawania dużych połąci terenu o utwardzonej nawierzchni, cechujących się wysokim poziomem akumulacji ciepłej,
 - defragmentacji dużych połąci terenu o utwardzonej nawierzchni elementami wprowadzającymi zacienienie,
- ustalenie wytycznych kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu oraz jego wyposażenia uwzględniające warunki przewietrzania terenów poprzez określenie zasad:
 - kształtowania układu przestrzennego zabudowy i zagospodarowania terenu zapewniających odpowiednie warunki przewietrzania na terenach zabudowanych i przeznaczanych pod zabudowę,
 - uwzględniania systemu terenów zieleni jako elementu wpływającego na warunki przewietrzania,
 - określania udziału terenów biologicznie czynnych oraz zieleni wysokiej, w tym na terenach komunikacyjnych,
 - wprowadzania szpalerów lub alei drzew w obszarach dróg lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie,
 - stosowania podcieni lub arkad umożliwiających, poza ruchem powietrza, swobodne przemieszczanie się osób w tej przestrzeni, w przypadku braku możliwości wprowadzenia szpalerów lub alei w pasach drogowych wzdłuż zabudowy kwartałowej lub pierzejowej, w ścisłej zabudowie śródmiejskiej,
- zachowywanie pomiędzy jednostkami osadniczymi wolnych od zabudowy i zagospodarowania (z wyłączeniem dróg i sieci uzbrojenia terenu) terenów otwartych lub zalesionych. Zaleca się, aby wolne od zabudowy i zagospodarowania przestrzenie otwarte lub zalesione miały szerokość co najmniej 500 m, a w przypadku gdy odległość ta jest mniejsza niż 500 m zaleca się ograniczenie rozwoju zabudowy na kierunkach, w których mógłby

on doprowadzić do dalszego zmniejszenia przestrzeni wolnej od zabudowy pomiędzy jednostkami osadniczymi,

- integrowanie transportu poprzez wyznaczanie w studiach gmin oraz budowę gminnych i aglomeracyjnych zintegrowanych węzłów przesiadkowych,
- zachowanie terenów otwartych, zagrożonych powodzią i podmokłych, jak również lasów, parków, alei drzew, obszarów tworzących korytarze ekologiczne, jako potencjału do budowy systemu zielonej infrastruktury,
- w przypadku opracowania koncepcji zielonej infrastruktury uwzględnienie ustaleń tej koncepcji w studium uwarunkowań i kierunków,
- zagospodarowania przestrzennego gminy w celu zagwarantowania spójnego wdrażania,
- wskazanie w studiach gmin korytarzy ekologicznych, w tym korytarzy rzecznych. pozostawienie wzdłuż rzek, mniejszych cieków i urządzeń melioracji podstawowych pasów terenów zielonych, wolnych od zabudowy,
- wskazanie w studiach gmin powiązań (ciągłości) terenów zielonych (otwartych), klasyfikowanych ze względu na sposób użytkowania jako obszary leśne, rolnicze, zadrzewione, parkowe, ogrody działkowe oraz związane z wodami powierzchniowymi – w tym mokradłowe;

2) Kierunek 2.1. Stworzenie spójnego regionalnego systemu ochrony przyrody, funkcjonującego w ramach struktur krajowych i europejskich:

- uwzględnienie przebiegu i funkcji korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym w lokalnych dokumentach planistycznych oraz działaniach należących do kompetencji gminy. Wyznaczone na rysunkach PZPWD nr 2 i 3 korytarze ekologiczne mają przebieg orientacyjny – szczegółowy przebieg i szczegółowe zasady zagospodarowania korytarzy ekologicznych należy wyznaczać w lokalnych opracowaniach planistycznych w oparciu o aktualne opracowania ekofizjograficzne i inwentaryzacje przyrodnicze, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań przestrzennych,
- zwiększanie lesistości lądowych korytarzy ekologicznych w celu odzyskania ich drożności (docelowa odległość między płatami lasów, zadrzewień lub zakrzaczeń nie powinna przekraczać kilkuset metrów do 1 km i nie powinna być przecięta innymi barierami dla zwierząt); nie należy zalesiać cennych przyrodniczo obszarów otwartych, takich jak turzycowiska, bogate zespoły łąkowe, obszary podmokłe oraz osi i ciągów widokowych,

3) Kierunek 2.2. Wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu:

- uwzględnianie istniejących analiz krajobrazowych i wytycznych zawartych w planach ochrony dla parków krajobrazowych,
- wprowadzenie zakazu lokalizacji wysokościowych urządzeń infrastruktury technicznej, takich jak maszty telewizyjne i wieże telefonii komórkowej w strefach ekspozycji widokowej wyznaczonych w studiach gmin,
- wskazanie w studiach gmin obiektów regionalnej architektury drewnianej wraz z otoczeniem do objęcia ochroną konserwatorską (wpis do rejestru zabytków lub ujęcie w gminnej ewidencji zabytków). Wprowadzenie do studium gminy zapisów w zakresie zasad ochrony obiektów regionalnej architektury drewnianej,
- wskazanie w studiach gmin obszarów planowanych do rozwoju turystyki i rekreacji, które należy wyznaczyć na podstawie szczegółowych analiz przyrodniczych, krajobrazowych, fizjograficznych i kulturowych przyjmując następujące zasady ich turystycznego udostępniania,
 - w obszarach chronionych realizacja infrastruktury turystycznej zgodnie z zasadami prawnej ochrony tworzących je zasobów,
 - w terenach zurbanizowanych realizacja zagospodarowania turystycznego przez uzupełnianie luk w istniejącej zabudowie, jej kontynuację, adaptację lub proturystyczną rewitalizację zdegradowanych obszarów,
 - w obszarach otwartych pod warunkiem zachowania walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych terenu oraz zapewnienia indywidualnych rozwiązań w zakresie infrastruktury technicznej na terenach położonych poza zasięgiem istniejących mediów,
- wskazanie w studiach gmin obszarów, które wymagają opracowania, we współpracy z sąsiednimi gminami, planów rozwoju ponadlokalnej infrastruktury turystycznej, udostępniającej wskazane obszary jako całość,
- wskazanie w studiach gmin przebiegu regionalnych szlaków turystycznych, w tym planowanych głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego o przebiegu w korytarzach określonych na rysunku PZPWD nr 2 System ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych zgodnie z „Koncepcją sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego” przyjętą Uchwałą nr 5425/V/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 maja 2018 roku,
- wskazanie w studiach gmin węzłów przesiadkowych komunikacji zbiorowej zintegrowanych ze szlakami turystycznymi prowadzącymi w obszarze gminy,
- zintegrowanie systemu szlaków turystycznych w obszarze pogranicza i wskazanie powiązań z systemami tras turystycznych po stronie czeskiej i niemieckiej,

- wskazanie w studiach gmin przebiegu planowanych głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego o przebiegu w korytarzach określonych na rysunku PZPWD nr 2 System ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych zgodnie z Koncepcją sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego;
- 4) Kierunek 3.1. Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury energetycznej oraz racjonalnego rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii przy wykorzystaniu naturalnych uwarunkowań regionu:
- określenie warunków i wskaźników lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii na dachach i zadaszeniach obiektów przy określaniu wytycznych dla terenów przeznaczanych pod zabudowę usługową i produkcyjną, w szczególności wyznaczanych na obszarach optymalnej lokalizacji nowych inwestycji,
 - zaleca się wskazanie kompleksów zabudowy usługowej lub produkcyjnej o łącznej powierzchni przekraczającej 10 ha, a w szczególności zlokalizowanych na obszarach optymalnej lokalizacji nowych inwestycji, jako obszarów, na których na dachach i zadaszeniach obiektów mogą zostać rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu,
 - uwzględnienie inwestycji wskazanych w aneksie nr 1 w pozycjach od K150 do K162 i na rysunku PZPWD nr 9, ustalonych w następujących dokumentach:
 - w ustawie o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych,
 - w ustawie o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu,
 - na liście Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,
 - w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030;
- 5) Kierunek 3.2. Zapewnienie warunków dla wyposażenia terenów zurbanizowanych w urządzenia i systemy umożliwiające dostarczanie wody i odbiór ścieków oraz zagospodarowanie odpadów:
- uwzględnienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, ustalonych w następujących dokumentach:
 - Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022 331,

- Planie gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym 342,
 - Aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2017;
- 6) Kierunek 3.5. Ograniczanie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych – powodzi i suszy:
- stosowanie w studiach gmin zasad ochrony środowiska i jego zasobów uwzględniających ograniczanie odpływu wód opadowych i roztopowych (np. doły chłonne, studnie chłonne, zbiorniki retencyjne),
 - ustalanie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów oraz wytycznych umożliwiających:
 - a. lokalizowanie w bezpośrednim sąsiedztwie cieków, w lokalnych obniżeniach, zbiorników małej retencji,
 - b. stosowanie rozwiązań renaturalizacyjnych koryt cieków i ich brzegów oraz spowalniających spływ wody w cieku (zakola, meandry),
 - c. utrzymanie w użytkowaniu rolniczym terenów podmokłych,
 - d. odtwarzanie starorzeczy i obszarów bagiennych jako naturalnych terenów retencyjnych,
 - e. ograniczanie i kontrolowanie spływu powierzchniowego (retencja skokowa) poprzez przeznaczanie terenów o spadkach powyżej 15% na zalesianie.

Miasto Wojcieszów położone jest w granicach Jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego, Sudeckiego Obszaru Funkcjonalnego, Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego oraz obszaru funkcjonalnego cennego przyrodniczo zgodnie z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, przyjętego Uchwałą nr XIX/482/2020 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. i opublikowanym w Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 30 czerwca 2020 r. poz. 4036.

W granicach obszarów funkcjonalnych, w nawiązaniu do ustaleń Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, przyjętego Uchwałą nr XIX/482/2020 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. i opublikowanym w Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 30 czerwca 2020 r. poz. 4036 uwzględnia się następujące zasady zagospodarowania:

- ustala się wskaźnik minimalnej powierzchni publicznie dostępnych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych przypadających na jednostkę powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowej na co najmniej 0,01, przy czym zaleca się aby wskaźnik ten, wyrażony jako proporcja terenów rekreacyjno-wypoczynkowych do terenów zabudowy mieszkaniowej w formie ilorazu wynosił co najmniej 0,1,

- w zakresie optymalnego wykorzystania energii solarnej do wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej ustala się:
 - kształtowanie układu drogowego, zgodnie z ustaleniami studium zaś zaleca się kształtowanie układu drogowego w sposób determinujący kierunki sytuowania zabudowy,
 - kształtowanie wysokości zabudowy, zgodnie z ustaleniami studium zaś zaleca się kształtowanie wysokości zabudowy, w nawiązaniu do zabudowy na terenach sąsiednich,
 - dopasowanie rodzajów dachu i ich kąta nachylenia do lokalnych warunków,
 - nasycanie terenów zabudowy zielenią – w szczególności wysoką,
 - ograniczanie powstawania dużych połaci terenu o utwardzonej nawierzchni, cechujących się wysokim poziomem akumulacji ciepłej oraz zaleca się jej defragmentację elementami wprowadzającymi zacienienie
- w zakresie uwzględnienia warunków przewietrzania terenów ustala się:
 - kształtowanie układu przestrzennego zabudowy i zagospodarowania terenu zapewniających odpowiednie warunki przewietrzania na terenach zabudowanych i przeznaczanych pod zabudowę,
 - uwzględnianie systemu terenów zieleni jako elementu wpływającego na warunki przewietrzania,
 - określanie udziału terenów biologicznie czynnych wskazano w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych obszarów, w tym zaleca się ustalanie udziału zieleni wysokiej oraz zieleni na terenach komunikacyjnych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
 - w miarę możliwości wprowadzanie szpalerów lub alei drzew w obszarach dróg lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie,
 - stosowanie podcieni lub arkad umożliwiających, poza ruchem powietrza, swobodne przemieszczanie się osób w tej przestrzeni, w przypadku braku możliwości wprowadzenia szpalerów lub alei w pasach drogowych wzdłuż zabudowy kwartałowej lub pierzejowej, w ścisłej zabudowie śródmiejskiej;
- wzdłuż dróg gminnych, jeżeli uwarunkowania lokalne na to pozwalają, należy lokalizować trasy rowerowe pozwalające na powiązanie jednostek osadniczych bezpośrednio z celami codziennych dojazdów do szkoły, pracy i usług lub przystanków i węzłów transportu zbiorowego,
- określony został (zgodnie z rysunkiem studium) zwarty kompleks publicznie dostępnego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego, zapewniającego mieszkańcom możliwość wspólnego spędzania czasu wolnego w otwartej przestrzeni, a przy tym sprzyjającego nawiązywaniu i pogłębianiu relacji oraz kontaktów społecznych,

- ograniczono przeznaczenie pod nową zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem terenów narażonych na ponadnormatywne oddziaływanie infrastruktury transportowej, zgodnie z rysunkiem studium. Ustalenia te nie dotyczą istniejącej zabudowy i zabudowy wynikającej z obowiązujących dokumentów planistycznych,
- obowiązuje zachowanie odległości co najmniej 30 metrów od terenów przeznaczonych pod zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem* od dużych zwartych kompleksów zabudowy produkcyjnej, usługowej lub produkcyjno-usługowej. Za zgodne z tym ustaleniem uznaje się zaprojektowanie pasa zieleni izolacyjnej na terenach zwartego kompleksu zabudowy produkcyjnej, usługowej lub usługowo-produkcyjnej. W istniejącej zabudowie lub wynikającej z obowiązujących planów miejscowych dopuszcza się zmniejszenie tej odległości do 10 m,
- obowiązuje zachowanie odległości terenów przeznaczonych pod zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem* co najmniej:
 - 200 m od najbliższych terenów zabudowy związanej z wielkotowarową produkcją zwierzęcą, stanowiącą przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (powyżej 210 DJP), przy czym dopuszcza się zmniejszenie tej odległości pod warunkiem: zachowania minimalnej odległości 100 m zabudowy związanej z produkcją zwierzęcą od terenów przeznaczonych pod zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem oraz zastosowania pasa zieleni izolacyjnej o szerokości min. 10 m od strony terenów przeznaczonych pod zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem;
- uwzględnia się przebieg i funkcję korytarzy ekologicznych o znaczeniu krajowym oraz ponadlokalnym, które zostały oznaczone na rysunku Studium,
- zwiększa się lesistość lądowych korytarzy ekologicznych poprzez dopuszczenie zalesienia gruntów o niskiej klasie bonitacyjnej w celu odzyskania ich drożności. Docelowa odległość między płatami lasów, zadrzewień lub zakrzaczeń nie powinna przekraczać kilkuset metrów do 1 km i nie powinna być przecięta innymi barierami dla zwierząt. Nie zaleca się zalesiać cennych przyrodniczo obszarów otwartych, takich jak turzycowiska, bogate zespoły łąkowe, obszary podmokłe oraz osi i ciągów widokowych, oraz nie dopuszcza się zalesiania obszarów siedlisk przyrodniczych,

*zabudowa na terenie przeznaczonym: pod zabudowę mieszkaniową, pod szpitale i domy opieki społecznej, pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, na cele uzdrowiskowe, na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, na cele mieszkaniowo-usługowe, o którym mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska, dla której określone zostały dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określone wskaźnikami hałasu LDWN, L N, LAeq D i LAeq N

*zabudowa na terenie przeznaczonym: pod zabudowę mieszkaniową, pod szpitale i domy opieki społecznej, pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, na cele uzdrowiskowe, na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, na cele mieszkaniowo-usługowe, o którym mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska, dla której określone zostały dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określone wskaźnikami hałasu LDWN, L N, LAeq D i LAeq N

- wskazuje się na rysunku studium proponowany zintegrowany węzeł przesiadkowy,
- zachowuje się istniejące cieki i zbiorniki wodne utrzymując migracje i bioróżnorodność oraz pozwalając na zachowanie ich pierwotnych parametrów retencyjnych w zakresie pojemności i zdolności przepływowych,
- należy zapewnić odpowiednie stosunki wodne poprzez dostosowanie systemu melioracyjnego do nowych warunków zagospodarowania oraz zachowanie naturalnego poziomu retencji przy zmianie przeznaczenia terenu.

Studium przyjmuje następujące kierunki i wskaźniki zagospodarowania terenów oraz użytkowania terenów dla poszczególnych funkcji:

3.1. M – obszary zabudowy wielofunkcyjnej mieszkaniowo- usługowej

Obszary istniejącej oraz projektowanej zabudowy wielofunkcyjnej mieszkaniowo-usługowej w tym: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, zabudowa zagrodowa, usługi w tym o charakterze centrotwórczym w szczególności: handlu, gastronomii, rozrywki, obsługi finansowej, usługi turystyki i sportu, drobne usługi bytowe, kultury, zdrowia, opieki społecznej, administracji i inne wraz z niezbędnymi obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, drogami i zielenią.

Za zgodne ze studium uznaje się istniejącą nieuciążliwą produkcję z wykluczeniem nowych lokalizacji. Poszczególne funkcje terenu mogą być realizowane na poszczególnych działkach i terenach niezależnie od siebie.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) budowa lub rozbudowa istniejących obiektów powinna nawiązywać skalą i gabarytami do lokalnej tradycji budownictwa;
- 2) zaleca się sytuowanie usług w parterach budynków;
- 3) nie dopuszcza się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą;
- 4) zaleca się eliminację substandardowej zabudowy gospodarczej i garażowej;
- 5) zakazuje się lokalizacji stacji paliw;
- 6) wszystkie przyszłe inwestycje muszą uznać priorytet ochrony terenów mieszkaniowo-usługowych; uciążliwość obiektów i urządzeń (hałas, emisja spalin itp.) nie może przekraczać dopuszczalnych norm na granicy działki zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 7) w przypadku lokalizacji funkcji usługowych zaleca się wydzielenie w obrębie własności miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo, dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych poza granicami własności;

- 8) w przypadku remontu lub modernizacji istniejących budynków zlokalizowanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zaleca się ich zabezpieczenie przed skutkami powodzi;
- 9) na terenach objętych ochroną na podstawie przepisów odrębnych obowiązuje prowadzenie działań inwestycyjnych, zgodnie z tymi przepisami.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) intensywność zabudowy od 0,01 do 1,0;
- 2) powierzchnia zabudowy nie większa niż 25% powierzchni działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej;
- 3) powierzchnia zabudowy nie większa niż 50% powierzchni działki dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej, wielorodzinnej i usługowej;
- 4) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 25% powierzchni działki budowlanej;
- 5) wysokość zabudowy nie większa niż 12 m dla budynków w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usługowej z wyłączeniem dominant architektonicznych np. wież kościelnych oraz za wyjątkiem obiektów i urzędzeń, których wysokość wynika z wymagań technicznych (technologicznych);
- 6) wysokość zabudowy nie większa niż 14 m dla budynków w zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej.
- 7) dla istniejącej zabudowy posiadającej inne niż wymienione wskaźniki, dopuszcza się ich zachowanie bez możliwości zwiększenia powierzchni zabudowy i zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, przy czym dopuszcza się zwiększenie intensywności zabudowy i wysokości zabudowy na zasadach określonych w klauzulach generalnych.

Dla obszarów położonych w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują ustalenia zawarte w pkt 11.1. Obszary zagrożenia powodzią.

3.2. UP – obszary zabudowy usług publicznych

Obszary istniejących i projektowanych ważniejszych podstawowych i ponadpodstawowych usług publicznych na wydzielonych działkach związanych z: administracją, szkolnictwem, oświatą i wychowaniem, sportem i rekreacją, porządkiem publicznym, kulturą i sztuką, opieką zdrowotną i ratownictwem medycznym, opieką społeczną, obiekty związane z zaspokajaniem potrzeb religijnych, takie jak świątynie, domy parafialne i klasztory, kaplice oraz siedziby wspólnot wyznaniowych i inne wraz z towarzyszącą zabudową mieszkaniową (z zastrzeżeniem, iż zabudowa mieszkaniowa nie może występować samodzielnie) oraz niezbędnymi obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, drogami, zielenią.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) budowa lub rozbudowa istniejących obiektów powinna nawiązywać skalą i gabarytami do lokalnej tradycji budownictwa;

- 2) dopuszcza się lokalizację usług komercyjnych związanych bezpośrednio lub pośrednio z rodzajem usług publicznych oraz parkingów;
- 3) obowiązuje wydzielenie w obrębie własności miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne dla nowej zabudowy:

- 1) intensywność zabudowy od 0,01 do 2,0;
- 2) wysokość zabudowy nie większa niż 16 m;
- 3) dopuszcza się dominanty przestrzenne (wieże kościelne i widokowe) o wysokości nie większej niż 30 m;
- 4) powierzchnia zabudowy nie większa niż 50% powierzchni działki;
- 5) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 30% powierzchni działki budowlanej;
- 6) powierzchnia nowej działki budowlanej nie mniejsza niż 1000 m².

3.3. US – obszary usług sportu i rekreacji

Obszary istniejących oraz projektowanych usług sportu i rekreacji wraz z niezbędnymi obiektami administracyjnymi i gospodarczymi, obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, drogami i zielenią.

Jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się usługi nieuciążliwe.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) budowa lub rozbudowa istniejących obiektów powinna nawiązywać skalą i gabarytami do lokalnej tradycji budownictwa;
- 2) w przypadku lokalizacji funkcji towarzyszących obowiązuje wydzielenie w obrębie własności miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo;
- 3) w przypadku remontu lub modernizacji istniejących budynków zlokalizowanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zaleca się ich zabezpieczenie przed skutkami powodzi;
- 4) zakazuje się lokalizacji nowej zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) intensywność zabudowy od 0,01 do 0,6;
- 2) wysokość zabudowy nie większa niż 12 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń, których wysokość wynika z wymagań technicznych (technologicznych);
- 3) powierzchnia zabudowy nie większa niż 30% powierzchni działki;
- 4) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 30% powierzchni działki budowlanej;
- 5) powierzchnia nowej działki budowlanej nie mniejsza niż 2000 m².

3.4. P/U – obszary aktywności gospodarczej (obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług)

Obszary istniejącej i projektowanej aktywności gospodarczej – obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług komercyjnych wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, drogami, zielenią.

Dopuszcza się istniejącą zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i jednorodzinną. Dopuszcza się lokalizację ogniw fotowoltaicznych, w tym o mocy powyżej 500 kW, zarówno pojedynczych jak i w formie farm fotowoltaicznych w granicach obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tożsame z granicami stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) obowiązuje wydzielenie w obrębie własności miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo;
- 2) dopuszcza się lokalizację parkingów;
- 3) dopuszcza się lokalizację stacji paliw;
- 4) dopuszcza się wyznaczenie pasa zieleni izolacyjnej, który minimalizowałby negatywne oddziaływanie wzdłuż granic terenu.;
- 5) w przypadku lokalizacji funkcji towarzyszących obowiązuje wydzielenie w obrębie własności miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo;
- 6) w przypadku remontu lub modernizacji istniejących budynków zlokalizowanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zaleca się ich zabezpieczenie przed skutkami powodzi;
- 7) zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych;

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) intensywność zabudowy od 0,01 do 2,0;
- 2) wysokość zabudowy nie większa niż 25 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń, których wysokość wynika z wymagań technicznych (technologicznych);
- 3) powierzchnia zabudowy nie większa niż 50% powierzchni działki lub terenu;
- 4) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 30% powierzchni działki budowlanej;
- 5) powierzchnia działki budowlanej nie mniejsza niż 2500 m².

3.5. PE – obszary eksploatacji powierzchniowej złóż

Obszary eksploatacji powierzchniowej złóż, istniejących i projektowanych terenów i obszarów górniczych wraz z obiektami budowlanymi zakładu górniczego oraz niezbędnymi obiektami, w tym biurowymi i administracyjnymi, urządzeniami infrastruktury technicznej, drogami, bocznkami kolejowymi i zielenią. Realizacja zamierzonej działalności możliwa jest wyłącznie na zasadach określonych w wydanej koncesji.

Przy sporządzeniu planu miejscowego zaleca się aby:

- uwzględnić siedliska przyrodnicze,
- ograniczyć ryzyko wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania planu na obszar Natura 2000.

Po zakończeniu procesu eksploatacyjnego należy zrekultywować teren, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na terenach, na których nie ma możliwości prowadzenia eksploatacji powierzchniowej złóż za zgodne z ustaleniami studium uznaje się funkcje dotychczasowe. W szczególnych przypadkach możliwe wprowadzenie terenów leśnych lub zbiorników wodnych.

Dopuszcza się wyznaczenie pasa zieleni izolacyjnej, który minimalizowałby negatywne oddziaływanie wzdłuż granic terenu.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne: wysokość zabudowy nie większa niż 25 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń, których wysokość wynika z wymagań technicznych (technologicznych).

3.6. PE1 – obszary działalności zakładu górniczego

Obszary istniejącego zakładu górniczego wraz z niezbędnymi obiektami, w tym biurowymi i administracyjnymi, urządzeniami infrastruktury technicznej, drogami, bocznkami kolejowymi i zielenią. Po zakończeniu działalności zakładu górniczego należy zrekultywować teren, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dopuszcza się wyznaczenie pasa zieleni izolacyjnej, który minimalizowałby negatywne oddziaływanie wzdłuż granic terenu.

Przy sporządzeniu planu miejscowego zaleca się aby:

- uwzględnić siedliska przyrodnicze,
- ograniczyć ryzyko wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania planu na obszar Natura 2000.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne: wysokość zabudowy nie większa niż 25 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń, których wysokość wynika z wymagań technicznych (technologicznych).

3.7. R – obszary rolnicze

Istniejące obszary rolnicze rozumiane zgodnie z przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z wyłączeniem ogrodów działkowych.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) tereny wyłączone z nowej zabudowy za wyjątkiem urządzeń infrastruktury technicznej i dróg;
- 2) dopuszcza się:
 - zachowanie istniejącego zagospodarowania, w tym przebudowy, rozbudowy, nadbudowy i odbudowy istniejących obiektów budowlanych, z zastrzeżeniem pkt 3,
 - lokalizację budynków i budowli w zabudowie zagrodowej w odległości nie większej niż 150 metrów od istniejących siedlisk na obszarach rolniczych z dopuszczeniem lokalizacji budynków i budowli w zabudowie zagrodowej, parametry i wskaźniki urbanistyczne jak dla obszarów zabudowy mieszkaniowej M – z zastrzeżeniem pkt 3,
 - zalesianie gruntów rolnych, w szczególności na gruntach o niskiej przydatności rolniczej, tj. na glebach o niskiej bonitacji oraz w wąwozach, za wyjątkiem obszarów siedlisk przyrodniczych i innych obszarów cennych przyrodniczo,
 - budowę zbiorników wodnych, z wyłączeniem terenów, na których zlokalizowane są obszary siedlisk przyrodniczych i inne obszary cenne przyrodniczo.
- 3) zakazuje się lokalizacji nowej zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, obszarach siedlisk przyrodniczych i innych obszarach cennych przyrodniczo;
- 4) obowiązuje zakaz lokalizowania ferm zwierząt futerkowych.

Zaleca się utrzymanie w użytkowaniu rolniczym terenów podmokłych.

3.8. RU – obszary obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich

Obszary istniejącej i projektowanej obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, drogami, zielenią.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) obowiązuje zakaz lokalizowania ferm zwierząt futerkowych;
- 2) obowiązuje wydzielenie w obrębie własności miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo;
- 3) dopuszcza się wyznaczenie pasa zieleni izolacyjnej, który minimalizowałby negatywne oddziaływanie wzdłuż granic terenu.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) intensywność zabudowy od 0,01 do 1,0;
- 2) wysokość zabudowy nie większa niż 16 m w tym wysokość budynków do 12 m;
- 3) powierzchnia zabudowy nie większa niż 40% powierzchni działki;
- 4) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 20% powierzchni działki.

3.9. R-Ł – obszary łąk ekstensywnych

Obszary gruntów rolnych pokrytych zwartą wieloletnią roślinnością, złożoną z licznych gatunków traw, roślin motylkowych i ziół, tworzących ruń łąkową, będące miejscem siedlisk przyrodniczych, użytkowane ekstensywnie.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy: obowiązuje zakaz zabudowy;

3.10. ZD – obszary ogrodów działkowych

Obszary ogrodów działkowych, rozumianych zgodnie z przepisami ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) wysokość zabudowy do 10 m z zastrzeżeniem pkt. 2;
- 2) wysokość altan i obiektów gospodarczych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 3) pozostałe zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.11. ZL – lasy

Obszary istniejących lasów, rozumianych zgodnie z przepisami ustawy o lasach, oraz obszary istniejących zadrzewień.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) tereny wyłączone z zabudowy kubaturowej z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń służących gospodarce leśnej, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 3) dopuszcza się na drogach leśnych trasy rowerowe.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) wysokość zabudowy nie większa niż 12 m;
- 2) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 75% powierzchni działki lub terenu.

3.12. ZC – obszary cmentarzy

Istniejące cmentarze, rozumiane zgodnie z przepisami odrębnymi, dla których nie przewiduje się zmiany funkcji.

W strefie sanitarnej 50 i 150 metrów od cmentarzy obowiązują przepisy odrębne. Na terenie cmentarzy dopuszcza się lokalizację obiektów towarzyszących funkcji podstawowej takich jak: kaplice, domy pogrzebowe, kolumbaria oraz obiekty w postaci usług handlu detalicznego pod warunkiem nie występowania tych usług samodzielnie na działce budowlanej.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) wysokość zabudowy nie większa niż 8 m;
- 3) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 10% powierzchni działki budowlanej.

3.13. ZP – obszary zieleni urządzonej

Obszary istniejących i projektowanych obszarów zieleni urządzonej oraz zespołów zieleni o charakterze reprezentacyjnym i rekreacyjnym takie jak: parki, zieleńce, skwery.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) nie dopuszcza się zabudowy kubaturowej za wyjątkiem terenowych urządzeń sportu i rekreacji, placów zabaw, wiat, altan i boisk sportowych wraz z urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, drogami, z zastrzeżeniem pkt 2 i pkt 4,
- 2) sposób zagospodarowania i kształtowania obiektów i obszarów zabytkowych powinien zostać ustalony na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub innych opracowań szczegółowych;
- 3) dopuszcza się lokalizację małej architektury, z zastrzeżeniem pkt 4;
- 4) na obszarach siedlisk przyrodniczych i innych obszarów cennych przyrodniczo nie dopuszcza się terenowych urządzeń sportu i rekreacji, placów zabaw, wiat, altan i boisk sportowych wraz z urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, drogami oraz lokalizacji małej architektury.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 60% powierzchni działki lub terenu;
- 2) powierzchnia zabudowy nie większa niż 30% powierzchni działki.

3.14. ZE – zieleń ekologiczno - krajobrazowa

Tereny zieleni niskiej i wysokiej na obszarach przekształconych przez górnictwo odkrywkowe (odsłonięcia skalne, piargi, hałdy, usypiska, półki dawnych poziomów eksploatacyjnych, powierzchnie dawnych dróg technologicznych, spągi nieczynnych kamieniołomów) przeznaczone do utrzymania i rozwoju struktur przyrodniczych w nieczynnych kamieniołomach oraz do wspierania naturalnych procesów przyrodniczych w czynnym kamieniołomie na górze Połom. Na terenach tych zachodzą naturalne procesy sukcesji roślinności, które w sprzyjających warunkach pozwalają na kształtowanie się cennych ekosystemów – w szczególności zbiorowisk roślinnych będących identyfikatorami siedlisk przyrodniczych: 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9150 Ciepłolubne buczyny storczykowe (*Cephalanthero-Fagenion*), 8210 Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami *Potentilletalia caulescentis*, 6110 Skały wapienne i neutrofilne z roślinnością pionierską (*Alysso-Sedion*), 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis Festucion pallentis*). Są one również siedliskami cennych gatunków flory i fauny.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) dopuszcza się lokalizację małej architektury o charakterze edukacyjnym, jednak nie powinna być ona lokalizowana w odległości mniejszej niż 50 m od krawędzi płatów siedlisk przyrodniczych lub siedlisk cennych gatunków fauny i flory;
- 2) dopuszcza się istniejące drogi technologiczne i działania utrzymaniowe w ich obrębie w zasięgu działającego kamieniołomu na górze Połom.

3.15. WS – obszary wód powierzchniowych śródlądowych

Obszary wód powierzchniowych śródlądowych rozumianych zgodnie z przepisami Prawa wodnego wraz z niezbędnymi urządzeniami infrastruktury technicznej i drogami.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) dopuszcza się lokalizację i przebudowę urządzeń hydrotechnicznych, melioracyjnych, zgodnie z przepisami Prawa wodnego;
- 2) dopuszcza się usługi związane z rekreacją i turystyką (bez zabudowy kubaturowej);
- 3) ustala się dla terenów przylegających do wód prowadzonych otwartymi korytami konieczność zachowania po obu stronach brzegów stref o szerokości min. 1,5 m umożliwiających przeprowadzenie prac konserwacyjnych i przebudowy.

Ponadto na terenach bezpośrednio sąsiadującymi z ciekami wodnymi zaleca się stosowanie zbiorników małej retencji oraz rozwiązań renaturalizacyjnych koryt cieków i ich brzegów, a także rozwiązań spowalniających spływ wody w cieku.

3.16. WSP – obszar suchego zbiornika przeciwpowodziowego

Obszar istniejącego suchego zbiornika przeciwpowodziowego wraz z niezbędnymi urządzeniami hydrotechnicznymi, infrastrukturą techniczną, urządzeniami towarzyszącymi i obiektami budowlanymi.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy: zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.17. IT-W – obszary infrastruktury technicznej - wodociągi

Obszary istniejących i projektowanych obiektów i urządzeń zaopatrzenia w wodę wraz z niezbędnymi obiektami administracyjnymi i gospodarczymi, obiettami i urządzeniami towarzyszącymi i urządzeniami infrastruktury technicznej, drogami i zielenią.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) wysokość zabudowy nie większa niż 8 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń, których wysokość wynika z wymagań technicznych (technologicznych);
- 2) pozostałe zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi i normami branżowymi.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne: powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 0,1% powierzchni działki lub terenu.

3.18. IT-K – obszary infrastruktury technicznej - kanalizacja

Obszary istniejących i projektowanych obiektów i urządzeń kanalizacyjnych wraz z niezbędnymi obiektami administracyjnymi i gospodarczymi, obiektami i urządzeniami towarzyszącymi i urządzeniami infrastruktury technicznej, drogami i zielenią.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) wysokość zabudowy nie większa niż 8 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń, których wysokość wynika z wymagań technicznych (technologicznych);
- 2) pozostałe zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi i normami branżowymi.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne: powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 0,1% powierzchni działki lub terenu.

3.19. IT-E – obszary infrastruktury technicznej – elektroenergetyka

Obszary istniejącej i projektowanych obiektów i urządzeń elektroenergetycznych. Dopuszcza się jako funkcje uzupełniające: obiekty administracyjne i gospodarcze, obiekty i urządzenia towarzyszące, urządzenia infrastruktury technicznej, drogi.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy: zgodnie z przepisami odrębnymi i normami branżowymi.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne: powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 0,1% powierzchni działki lub terenu.

3.20. KK – obszary kolei

Istniejące obszary komunikacji kolejowej, na których zlokalizowano infrastrukturę kolejową, budynki, budowle i urządzenia przeznaczone do zarządzania, eksploatacji i utrzymanie linii kolejowej oraz przewozu osób i rzeczy.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) wysokość zabudowy nie większa niż 16 m,
- 2) dopuszcza się budowę obiektów radiotelekomunikacyjnych do wysokości 50 m,
- 3) zaleca się wyznaczenie pasa zieleni izolacyjnej, który minimalizowałby negatywne oddziaływanie wzdłuż granic terenu kolejowego.

3.21. POF – obszary produkcji energii ze źródeł odnawialnych - elektrownie słoneczne

Obszary projektowanych obszarów obszary produkcji energii ze źródeł odnawialnych, na których dopuszcza się lokalizację ogniw fotowoltaicznych, w tym, o których mowa w art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zarówno pojedynczych jak i w formie farm fotowoltaicznych.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy: tereny wyłączone z nowej zabudowy kubaturowej za wyjątkiem budynków niezbędnych do obsługi ogniw fotowoltaicznych i urządzeń infrastruktury technicznej i dróg.

Granica projektowanego obszaru tożsama jest z granicą strefy ochronnej związanej z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniu znaczącego oddziaływania na środowisko.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) intensywność zabudowy od 0,01 do 1,0;
- 2) powierzchnia zabudowy nie większa niż 50% powierzchni działki;
- 3) powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 20% powierzchni działki;
- 4) wysokość zabudowy nie większa niż 15 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń, których wysokość wynika z wymagań technicznych (technologicznych).

3.22. KS – obszary komunikacji samochodowej

Obszary istniejących i projektowanych obszarów komunikacji samochodowej związanych z postojem pojazdów wraz z niezbędnymi obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, drogami, zielenią.

Parametry i wskaźniki urbanistyczne dla nowej zabudowy: powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 20% powierzchni działki budowlanej.

3.23. G – drogi klasy głównej

Istniejące i projektowane drogi klasy głównej.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) parametry techniczne zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) dopuszcza się na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego korektę przebiegu wyznaczonych na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego dróg zgodnie z warunkami technicznymi oraz do granic własności nieruchomości jak również ze względu na uwarunkowania lokalne oraz wydane decyzje lokalizacyjne;
- 3) dla ruchu rowerowego wzdłuż dróg klasy głównej zaleca się wydzielenie ruchu rowerowego poza pas drogowy, zwłaszcza poza obszarami zabudowy, z uwagi na głównie tranzytową funkcję tych dróg, ich znaczne obciążenie ruchem i zapewnienie bezpieczeństwa ruchu. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się wyznaczanie tras ruchu rowerowego w obrębie pasa drogowego, za zgodą zarządcy drogi.

3.24. Z – drogi klasy zbiorczej

Istniejące i projektowane drogi klasy zbiorczej.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- 1) parametry techniczne zgodnie z przepisami odrębnymi
- 2) dopuszcza się na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego korektę przebiegu wyznaczonych na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego dróg zgodnie z warunkami technicznymi oraz do granic własności nieruchomości jak również ze względu na uwarunkowania lokalne oraz wydane decyzje lokalizacyjne;
- 3) dla ruchu rowerowego wzdłuż dróg klasy głównej zaleca się wydzielenie ruchu rowerowego poza pas drogowy, zwłaszcza poza obszarami zabudowy, z uwagi na głównie tranzytową funkcję tych dróg, ich znaczne obciążenie ruchem i zapewnienie bezpieczeństwa ruchu. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się wyznaczanie tras ruchu rowerowego w obrębie pasa drogowego, za zgodą zarządcy drogi.

4. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

4.1. Podstawowe kierunki ochrony środowiska przyrodniczego

Zgodnie z ustawą prawo ochrony środowiska oraz ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w politykach, planach, strategiach lub programach dotyczących gospodarki przestrzennej należy uwzględniać zasady ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Zgodnie z powyższą zasadą zakłada się, że rozwój społeczno-gospodarczy gminy odbywać się będzie z poszanowaniem zasobów środowiska. Oznacza to, że na każdym etapie rozwoju gminy równoważone będą potrzeby gospodarcze, społeczne i ekologiczne, a podejmowane działania będą umożliwiały zachowanie lub przywracanie równowagi przyrodniczej, w szczególności:

- racjonalne kształtowanie środowiska i gospodarowanie jego zasobami,
- przeciwdziałanie zanieczyszczeniom,
- przywracanie elementów przyrodniczych do stanu zgodnie z Planem Zadań Ochronnych Natura 2000 (PLH020037) „Góry i Pogórze Kaczawskie”,
- zachowanie różnorodności biologicznej.

Ze względu na istniejące uwarunkowania oraz biorąc pod uwagę powyższe zasady, Studium określa następujące podstawowe kierunki polityki przestrzennej prowadzące do zachowania, ochrony i rozwoju środowiska przyrodniczego gminy:

- sprawny monitoring zanieczyszczeń wraz z wyposażeniem gminy w proekologiczne media,
- waloryzacja wytypowanych obiektów i obszarów oraz użytkowanie zasobów lokalnych zgodnie z zasadami ekorozwoju,
- ograniczenie emisji substancji szkodliwych dla środowiska, stosowanie najlepszych dostępnych technologii i urządzeń, minimalizacja istniejących uciążliwości związanych

głównie z zanieczyszczeniem wód powierzchniowych, emisją niską i komunikacją drogową,

- wykorzystanie przy zaopatrywaniu w ciepło budynków proekologicznych źródeł oraz instalacji OZE,
- nowoczesny system gospodarki odpadami,
- przeciwdziałanie niewłaściwemu korzystaniu ze środowiska, wdrożenie programu segregacji i utylizacji odpadów, usuwanie dzikich wysypisk odpadów,
- poprawa stanu infrastruktury technicznej w tym szczególnie drogowej, priorytetowa realizacja kompleksowych systemów oczyszczania ścieków,
- optymalne zabezpieczenie terenów, ludności i infrastruktury technicznej przed skutkami powodzi.

4.2. Obszary objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych

4.2.1. Lasy ochronne

Na terenie gminy Wojcieszów występują lasy ochronne w kategoriach: cenne fragmenty rodzimej przyrody, glebochronne oraz ochrona w miastach i wokół miast.

4.2.2. Stanowiska roślin i zwierząt chronionych

W granicach gminy Wojcieszów opracowano inwentaryzację przyrodniczą³ obejmującą siedliska i stanowiska chronionych roślin i zwierząt. Szczegółowe zasady ochrony w tym zakresie określają aktualne przepisy. Chronione gatunki zostały opisane w części Uwarunkowania. Należy zabezpieczyć miejsca występowania roślin chronionych w planie miejscowym np. poprzez wyznaczenie terenów zieleni lub wód powierzchniowych wolnych od zabudowy lub innego konfliktowego zagospodarowania. Warto również rozważyć odstępianie od planowanego zainwestowania lub przesunięcie linii zabudowy w planie miejscowym.

Niemalże cała gmina Wojcieszów znajduje się w granicy obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie o kodzie PLH020037. Zasady ochrony środowiska i przyrody w związku z ustanowieniem powyższego obszaru regulują przepisy odrębne. W granicach obszarów objętych zmianą studium ustala się zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

³ Inwentaryzacja przyrodniczej Województwa Jeleniogórskiego - Wojcieszów, dr. Wojciech Jankowski, mgr Czesław Narkiewicz, Wrocław 1999

4.2.3. Rezerwat przyrody „Góra Milek”

Rezerwat przyrody „Góra Milek” został opisany w części UWARUNKOWANIA. Granica rezerwatu została wskazana na rysunku zarówno UWARUNKOWAŃ jak i KIERUNKÓW. Dla obszaru rezerwatu wyznaczono jedynie zadania ochronne w formie zakazu:

1. pozyskiwania, niszczenia lub uszkodzania drzew i innych roślin, z wyjątkiem przypadków uzasadnionych potrzebami gospodarstwa rezerwatowego, ujętych w planie ochrony,
2. zbioru wszystkich dziko rosnących roślin, a w szczególności owoców, nasion i grzybów, z wyjątkiem nasion na potrzeby hodowli lasu,
3. polowania, chwytania, płoszenia i zabijania dziko żyjących zwierząt, niszczenia nor i legowisk zwierzęcych, gniazd ptasich i wybierania jaj,
4. wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości, innego zanieczyszczania wód i gleby oraz powietrza,
5. wydobywania skał i minerałów,
6. niszczenia gleby lub zmiany sposobu jej użytkowania, w szczególności poprzez pozyskiwanie ściółki leśnej,
7. zakłócanie ciszy,
8. palenia ognisk,
9. stosowania środków chemicznych w gospodarce leśnej,
10. zmiany stosunków wodnych,
11. umieszczania na obszarze rezerwatu przyrody tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków nie związanych z ochroną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną porządku i bezpieczeństwa,
12. wstępu na teren rezerwatu przyrody poza miejscami wyznaczonymi przez Wojewodę, z wyjątkiem służb leśnych oraz służb ochrony przyrody,
13. ruchu pojazdów poza drogami publicznymi, z wyjątkiem pojazdów służb leśnych oraz służb ochrony przyrody.

4.2.4. Obszar mający Znaczenie dla Wspólnoty Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037

Obszar mający Znaczenie dla Wspólnoty Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037 utworzony został decyzją komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowaną jako dokument nr c(2008)8039)(2009/93/WE). Obszar ten obejmuje przeważającą część gminy Wojcieszów. Dla obszaru obowiązuje plan zadań ochronnych – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 29 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań

ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037 (Dz. Urz. Woj. Dol. poz. 4023 i 5192 ze zm.).

4.2.5. Udokumentowane złoża kopalin

Udokumentowane na obszarze gminy złoża wapieni i margli przemysłu wapienniczego zostały wskazane w części Uwarunkowania i na rysunkach Studium. W myśl przepisów odrębnych złoża kopalin podlegają ochronie, której wyrazem jest m.in. zabezpieczenie warunków do ich eksploatacji (obecnie lub w przyszłości). W celu ochrony udokumentowanych złóż obowiązuje zakaz budowy budynków w granicach złoża (z zastrzeżeniem istniejącej zabudowy oraz zabudowy ustalonej na podstawie wcześniej obowiązujących dokumentów planistycznych) oraz nie zaleca się wprowadzania na omawianych terenach infrastruktury technicznej. Po wybilansowaniu złoża zagospodarowanie terenów zgodnie z kierunkami określonymi w studium oraz zgodnie z przepisami odrębnymi.

4.3. Obszary powiązań systemu ekologicznego

W sąsiedztwie cieków wodnych obowiązuje nakaz szczególnego zabezpieczenia wód powierzchniowych przed zagrożeniami i nakaz ochrony obudowy biologicznej cieku.

Zaleca się zaniechanie intensywnego użytkowania gospodarczego i wprowadzenie wzbogacenia ekologicznego oraz kształtowanie zagospodarowania w sposób umożliwiający zachowanie naturalnych korytarzy migracyjnych zwierząt.

Obowiązuje zakaz realizacji inwestycji lub prowadzenia czynności, których skutkiem mogłoby być uszczuplenie wartości tego ekosystemu, jego części bądź osłabienie roli, jaką odgrywa oraz zakaz zwiększania intensywnego użytkowania gospodarczego, nakaz utrzymania walorów ekologicznych i zalecenie wprowadzenia wzbogacenia ekologicznego. Cały teren znajduje się w granicach korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym.

4.4. Strefa ekotonowa

Zaleca się ustalenie w planie miejscowym strefy ekotonowej w odległości min. 20 m od granicy lasu, w której powinien być zachowany pas krzewów, podstrefa krzewiasto-drzewiasta oraz podstrefa drzewiasta. Podstawowymi funkcjami strefy ekotonowej są:

- 1) łagodzenie ujemnego wpływu terenów otwartych i zabudowanych na las, skutkującego obniżeniem zdolności retencyjnych oraz zniekształceniem składu swoistej flory i fauny,
- 2) zwiększenie różnorodności biologicznej przez wytworzenie siedliska dla wielu gatunków przystosowanych do życia w warunkach przejściowych,
- 3) poprawa warunków ochrony przeciwpożarowej przez wytworzenie pasa izolacyjnego z przewagą drzew liściastych oraz krzewów oraz zwiększenie walorów krajobrazowych.

Strefa ta nie dotyczy miejscowych planów obowiązujących w dniu wejścia w życie studium.

4.5. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów

W ramach ochrony środowiska i jego zasobów oraz zapobiegania jego przekształceniom należy dążyć do:

- 1) zachowania zrównoważonego rozwoju,
- 2) ochrony areалу gleb o wysokiej bonitacji (klasa I-III, IV) oraz obszarów leśnych przed zmniejszaniem i zmianą użytkowania,
- 3) racjonalnego kształtowania środowiska i gospodarowania jego zasobami,
- 4) przeciwdziałania zanieczyszczeniom,
- 5) przywracania elementów przyrodniczych do stanu właściwego,
- 6) zachowania różnorodności biologicznej,
- 7) waloryzacji wytypowanych obiektów i obszarów, a następnie objęcia różnymi formami ochrony najcenniejszych obszarów i obiektów przyrodniczych (w tym doliny rzeczne, jako podstawa regionalnych i lokalnych systemów ochrony przyrody),
- 8) ograniczenia emisji substancji szkodliwych dla środowiska do wód powierzchniowych poprzez stosowanie najlepszych dostępnych technologii i urządzeń, minimalizację istniejących uciążliwości i komunikacją drogową,
- 9) ograniczenia emisji i imisji substancji szkodliwych dla środowiska do powietrza atmosferycznego poprzez stosowanie najlepszych dostępnych technologii i urządzeń, minimalizację istniejących uciążliwości, w tym związanych z komunikacją drogową,
- 10) przeciwdziałania niewłaściwemu korzystaniu ze środowiska w tym wdrożenie programu segregacji i utylizacji odpadów, usuwanie dzikich wysypisk odpadów,
- 11) poprawy stanu infrastruktury technicznej w tym szczególnie drogowej,
- 12) poprawy realizacji kompleksowych systemów oczyszczania ścieków,
- 13) optymalnego zabezpieczenia terenów, ludności i infrastruktury technicznej przed skutkami powodzi,
- 14) prowadzenia stałego monitoringu środowiskowego,
- 15) prowadzenia produkcji rolniczej opartej na tzw. "dobrych praktykach gospodarowania", przeciwdziałanie degradacji i erozji gleb, prowadzenia edukacji ekologicznej, propagowania działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju,
- 16) ochrony cennych przyrodniczo obszarów czy terenów na których występują chronione gatunki flory, fauny i grzybów, ochrony przed zainwestowaniem wymagają obszary występowania chronionych roślin i siedlisk przyrodniczych,
- 17) zachowania odpowiednich proporcji pomiędzy terenami zabudowanymi i wolnymi od zabudowy zwłaszcza poprzez zachowanie istniejących lasów, parków i skwerów oraz zaplanowanie na przyszłych osiedlach terenów zielonych,

- 18) działań które przyczynią się do poprawy jakości wód powierzchniowych oraz uniknięcia ich zanieczyszczenia,
- 19) respektowania zasad zagospodarowania na obszarach i w otoczeniu obiektów przyrody prawnie chronionej.

4.6. Zasady ochrony krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

W ramach ochrony krajobrazu kulturowego oraz zapobiegania jego przekształceniom należy dążyć do:

- 1) utrzymania indywidualnych cech krajobrazu kulturowego oraz kompleksowej rewaloryzacji zabytkowych układów przestrzennych,
- 2) rewaloryzacji zdegradowanej zabudowy historycznej oraz kompozycji zieleni,
- 3) rekompozycji nowej zabudowy, wprowadzanej na tereny dawnych siedlisk zagrodowych z dostosowaniem do istniejącej zabudowy, ze szczególnym wskazaniem na zachowanie wiejskiego charakteru tej zabudowy,
- 4) eksponowania w obrębie historycznej zabudowy, historycznych dominant architektonicznych oraz unikać wprowadzania w istniejącą zabudowę nowych dominant architektonicznych również w postaci urządzeń technicznych,
- 5) stosowania naturalnych materiałów budowlanych i kolorystyki nawiązującej do istniejącej historycznej zabudowy regionu,
- 6) zachowania istniejących terenów leśnych i zadrzewień śródpolnych,
- 7) separacji nowej zabudowy od istniejącej zabudowy wsi, co zmniejsza znacznie dysonanse przestrzenne,
- 8) przekształcenia lub likwidacji elementów dysharmonizujących w otoczeniu historycznej zabudowy,
- 9) ochrony cmentarzy oraz miejsc pamięci narodowej w tym cmentarzy nieużytkowanych,
- 10) rewaloryzacji zabytkowych założeń parkowych, wprowadzania dolesień, uzupełniania zadrzewień oraz pasów zieleni ochronnej w celu poprawy różnorodności biologicznej gminy i wzbogacenia jej krajobrazu.

5. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

5.1. Obszary i obiekty objęte ochroną konserwatorską

- Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami formami ochrony zabytków są: wpis do rejestru, uznanie za pomnik historii, utworzenie parku kulturowego oraz ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

- Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, jako zabytki rozumie się również zabytki archeologiczne, które oznaczają: zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem.
- Zgodnie z art. 18 w powiązaniu z art. 19 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami uwzględnia się m.in. przy sporządzaniu i aktualizacji studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Obowiązek prowadzenia gminnej ewidencji zabytków nieruchomych spoczywa na Burmistrzu (art. 22 pkt. 4 ww. ustawy). Zasób gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków podlega sukcesywnemu rozpoznaniu i może być aktualizowany. Skreślenie obiektu lub wpis nowych obiektów do rejestru lub ewidencji zabytków odbywa się zgodnie z przepisami odrębnymi, bez potrzeby zmiany ustaleń studium.

Zaleca się, aby ochroną w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego objąć wszystkie zabytki wpisane do gminnej ewidencji zabytków oraz zabytki archeologiczne.

Za zgodne ze Studium uznaje się:

- 1) uszczegółowienie wymogów konserwatorskich na etapie sporządzania planu miejscowego,
- 2) ustalenia konserwatorskie zawarte w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- 3) wprowadzenie stref ochrony konserwatorskiej innych, niż wskazane w Studium.

5.2. Wytoczne konserwatorskie:

5.2.1. Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków

Wykaz obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków zamieszczony został w części UWARUNKOWANIA. Zasady ochrony zabytków wpisanych do rejestru ustalone są przepisami odrębnymi i obowiązuje ich uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

5.2.2. Obiekty w ewidencji zabytków

Ochrona obiektów zabytkowych nie wpisanych do rejestru odbywa się poprzez ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Należy uwzględnić w planach miejscowych, ochronę obiektów budowlanych nie wpisanych do rejestru zabytków (ujętych w GEZ) dla których obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- 1) utrzymać historyczną formę architektoniczną budynku (utrzymanie gabarytów wysokościowych, formy/kształtu dachu i rodzaju pokrycia dachowego, kompozycji i wystroju architektonicznego elewacji, formy stolarki okiennej i drzwiowej, wielkości otworów okiennych i drzwiowych),
- 2) zachować pierwotny układ przestrzenny w tym zespołów budowlanych, pojedynczych obiektów, form zieleni, historycznego układu ulic, dróg oraz placów,
- 3) przy remontach obiektów zabytkowych należy dążyć do stosowania tradycyjnych technik i materiałów budowlanych - dachówka ceramiczna, łupek, kamień, drewno, cegła, stolarka drewniana lub inne materiały występujące historycznie na obiekcie,
- 4) zachować oryginalne dekoracje elewacji, konieczność jej odtworzenia oraz wyposażenia zabytku (stolarka drzwiowa, witryny sklepowe, witraże),
- 5) dążyć do zachowania historycznego charakteru parceli zabudowanych w układzie zagrodowym z zaznaczeniem sposobu ustawienia obiektów względem siebie oraz względem drogi według typu przeważającego w regionie,
- 6) zachować i wyeksponować drewnianą konstrukcję przysłupowo – zrębową, szkieletową oraz murowaną z cegły oraz w technikach mieszanych,
- 7) zakaz umieszczania elementów technicznego wyposażenia budynków na fasadach/eksponowanych elewacjach (klimatyzatorów, anten satelitarnych, przewodów dymowych i wentylacyjnych, reklam niezwiązanych z prowadzoną w danym obiekcie działalnością),
- 8) zakazuje się stosowania okładzin na elewacjach, ocieplania z zewnątrz budynków o konstrukcji drewnianej, szkieletowej oraz budynków murowanych o bogatym wystroju architektonicznym lub z wykończonych tynkami szlachetnymi
- 9) zaleca się stosowanie kolorystyki elewacji jak historyczna,
- 10) wymogi ochrony parków, cmentarzy i innych zabytkowych form zieleni zostały opisane w rozdziale 5.2.6.

Wykaz obiektów zabytkowych ujętych w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków podlega sukcesywnej weryfikacji i uzupełnieniom (za zgodne ze studium uznaje się zmiany w wykazach).

5.2.3. Strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej tożsama z obszarami wpisanymi do rejestru zabytków

Wyznacza się strefę ścisłej ochrony konserwatorskiej dla miasta Wojcieszów, oznaczoną na rysunku KIERUNKÓW. Przedmiotem ochrony w granicach strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej są obszary wpisane do rejestru zabytków wraz z zabudową. Obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- 1) w przypadku zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, należy przyznać pierwszeństwo wszelkim działaniom odtworzeniowym i rewaloryzacyjnym;

- 2) należy dążyć do zachowania, rewaloryzacji i wyeksponowania elementów historycznego układu przestrzennego tj. rozplanowania i nawierzchni dróg, zaleca się stosowanie posadzek z drobnogabarytowych elementów kamiennych, ulic i placów, historycznych granic i zasad zagospodarowania parceli, linii zabudowy, kompozycji wnętrz urbanistycznych, kompozycji zabudowy, zespołu zabudowy, kompozycji zieleni oraz poszczególnych elementów tego układu,
- 3) dążyć do utrzymania i/lub odtworzenia historycznej substancji budynków zabytkowych; nie dopuszcza się działań powodujących zmianę wyglądu zabudowy historycznej o walorach kulturowych w stopniu powodującym degradację jej wartości zabytkowej,
- 4) zakazuje się stosowania okładzin na elewacjach, ocieplania z zewnątrz budynków o konstrukcji drewnianej, szkieletowej oraz budynków murowanych o bogatym wystroju architektonicznym lub z wykończonych tynkami szlachetnymi,
- 5) zachowanie zabudowy historycznej oraz ich układu wraz z detalem architektonicznym, oryginalnym tynkiem, ślusarką, stolarką okienną i drzwiową,
- 6) zachowanie sposobu wykończenia elewacji budynków historycznych, w tym dekoracji takich jak: gzymsy, opaski okienne i drzwiowe, portale, pilastry, lizeny, dekoracja ramowa/pasowa, płyciny, boniowanie, pod- i nadokienniki, ornament roślinny, geometryczny, wszelkiego rodzaju symbole, sceny, dekoracyjne elementy ślusarsko-kowalskie oraz ozdobne elementy ceramiczne, kamienne, betonowe i drewniane,
- 7) przy inwestycjach związanych z modernizacją, rozbudową, przebudową obiektów istniejących należy uwzględnić warunki kształtowania nowej zabudowy w obszarze strefy ochrony konserwatorskiej oraz zasad zachowania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury; po rozbudowie budynek winien tworzyć spójną kompozycję z istniejącą częścią,
- 8) dążyć do stosowania w obiektach historycznych bryły dachu i pokrycia w formie historycznie właściwej dla danego obiektu,
- 9) obowiązuje stonowana kolorystyka obiektów uwzględniająca walory estetyczne otoczenia jak i rozwiązania kolorystyczne występujące w zabudowie historycznej miasta;
- 10) zakaz lokalizowania obiektów w formie i kubaturze obcych w historycznie ukształtowanej przestrzeni,
- 11) zakaz stosowania tworzyw sztucznych jako materiały okładzinowe,
- 12) zakaz lokalizowania obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej nie związanych bezpośrednio z obsługą terenu,

- 13) dla obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków obowiązują wymogi konserwatorskie jak w pkt 5.2.2.,
- 14) wymogi ochrony parków, cmentarzy i innych zabytkowych form zieleni zostały opisane w rozdziale 5.2.6.

5.2.4. Strefa „B” ochrony konserwatorskiej

Wyznacza się strefę ochrony konserwatorskiej dla miasta Wojcieszów oznaczoną na rysunku KIERUNKÓW. Obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- 1) należy dążyć do trwałego zachowania, rewaloryzacji i wyeksponowania elementów historycznego układu przestrzennego tj. rozplanowania i nawierzchni dróg, ulic i placów, historycznych granic i zasad zagospodarowania parceli, linii zabudowy, kompozycji wewnątrz urbanistycznych, kompozycji zabudowy, zespołu zabudowy oraz kompozycji zieleni,
- 2) przy inwestycjach związanych z modernizacją, rozbudową, przebudową obiektów istniejących należy uwzględnić warunki kształtowania nowej zabudowy w obszarze strefy ochrony konserwatorskiej oraz zasad zachowania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury; po rozbudowie budynek winien tworzyć spójną kompozycję z istniejącą częścią,
- 3) należy dążyć do zharmonizowania nowej zabudowy z historyczną kompozycją przestrzenno-architektoniczną w zakresie lokalizacji, linii zabudowy oraz sposobu usytuowania budynku w stosunku do drogi, rozplanowania, skali, ukształtowania bryły, w tym kształtu i wysokości dachu, pokrycia dachówką ceramiczną karpiówką, poziomu posadowienia parteru, formy architektonicznej, formy i podziałów otworów okiennych i drzwiowych, materiału oraz przy nawiązaniu do historycznej zabudowy miejscowości,
- 4) obowiązuje stonowana kolorystyka obiektów uwzględniająca walory estetyczne otoczenia jak i rozwiązania kolorystyczne występujące w zabudowie historycznej miasta;
- 5) dążyć do kształtowania elewacji w nawiązaniu do rozwiązań stosowanych w występujących w miejscowości budynkach historycznych o zachowanych walorach architektonicznych w zakresie podziałów, detalu, kolorystyki, użytych materiałów elewacyjnych jak: tynk, cegła klinkierowa,
- 6) należy likwidować lub przebudować z zachowaniem ww. zasad i wytycznych zabudowę wewnątrz blokowych, nie historyczną, która nie spełnia wymogów techniczno-funkcjonalnych oraz nie harmonizuje z zabudową historyczną,
- 7) zakaz lokalizowania obiektów w formie i kubaturze obcych w historycznie ukształtowanej przestrzeni,
- 8) zakaz stosowania tworzyw sztucznych jako materiały okładzinowe,

- 9) dla obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków obowiązują wymogi konserwatorskie jak w pkt 5.2.2.,
- 10) wymogi ochrony parków, cmentarzy i innych zabytkowych form zieleni zostały opisane w rozdziale 5.2.6.

5.2.5. Strefa ochrony konserwatorskiej nowożytnego układu przestrzennego miasta

Wyznacza się do ochrony konserwatorskiej historyczny układ urbanistyczny miasta Wojcieszów, stanowiący nowożytny układ przestrzenny miasta.

Ochroną należy objąć zachowany układ dróg, historyczną linię zabudowy oraz zasady zagospodarowania parceli.

Obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- 1) trwałe zachowanie i rewaloryzacja historycznego układu przestrzennego we wszystkich jego elementach;
- 2) dostosowanie nowych obiektów do historycznej kompozycji przestrzennej i historycznej architektury regionalnej: linia zabudowy oraz sposób usytuowania budynku w stosunku do drogi, wyznaczone przez zachowaną zabudowę historyczną, utrzymanie gabarytów wysokościowych zabudowy wytyczonych wysokością zachowanej zabudowy historycznej;
- 3) zakaz lokalizacji masztów, wież, wolnostojących nośników reklamowych oraz elektrowni wiatrowych;
- 4) dla obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków obowiązują wymogi konserwatorskie jak w pkt 5.2.2.,
- 5) wymogi ochrony parków, cmentarzy i innych zabytkowych form zieleni zostały opisane w rozdziale 5.2.6.

5.2.6. Strefa „K” ochrony krajobrazu kulturowego

Wyznacza się strefę ochrony krajobrazu kulturowego „K” wokół zabytkowego układu urbanistycznego miasta, oznaczoną na rysunku KIERUNKÓW. Obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- 1) zakaz lokalizacji masztów, wież, wolnostojących nośników reklamowych oraz siłowni wiatrowych;
- 2) utrzymanie tradycyjnych form zabudowy, nowa zabudowa a także przebudowywana i modernizowana zabudowa, winna posiadać charakter miejscowej tradycji budowlanej w zakresie sposobu kształtowania bryły oraz elewacji zewnętrznych, geometrii dachów, materiału budowlanego i wykończeniowego, wystroju architektonicznego, kolorystyki materiału budowlanego, sposobu zagospodarowania działki;
- 3) wymogi ochrony parków, cmentarzy i innych zabytkowych form zieleni zostały opisane w rozdziale 5.2.6.

5.2.7. Ochrona parków, cmentarzy i innych zabytkowych form zieleni

Na obszarach objętych ochroną konserwatorską obowiązują przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Wskazuje się parki wpisane do rejestru zabytków: park Wojcieszów Dolny I, park Wojcieszów Dolny II, park Wojcieszów Górny I, park Wojcieszów Górny II oraz objęty ochroną w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jednostki strukturalnej Wojcieszów – Północ cmentarz komunalny przy ul. Bolesława Chrobrego.

Parki, cmentarze i inne zabytkowe formy zieleni zostały oznaczone na rysunku KIERUNKÓW.

Obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- 1) zakaz lokalizacji masztów, wież, wolnostojących nośników reklamowych oraz siłowni wiatrowych,
- 2) ochrona zieleni wysokiej oraz nasadzeń alejowych wzdłuż dróg,
- 3) należy dążyć do zachowania lub sukcesywnego odtwarzania historycznego układu kompozycyjnego, odnawiać i pielęgnować dendroflorę, prowadzić konserwację elementów układu wodnego, należy zachować i sukcesywnie remontować istniejące ogrodzenia,
- 4) na terenie parków nie dopuszcza się lokalizacji nowych budynków poza lokalizacją historycznej zabudowy,
- 5) należy dążyć do zachowania, odtworzenia i utrzymania układów przestrzennych i komunikacyjnych zgodnych z zachowanymi przekazami graficznymi parków i cmentarzy,
- 6) nie dopuszcza się prowadzenia podziału nieruchomości, należy dążyć do scalania,
- 7) w otoczeniu zabytkowego parku wyklucza się zabudowę zakłócającą ekspozycję zabytku, lokalizacja nowych obiektów kubaturowych powinna być poprzedzona wykonaniem studium krajobrazowego,
- 8) na terenach zabytkowych cmentarzy:
 - a) zakaz lokalizowania zabudowy,
 - b) zachowanie miejsc pochówku,
 - c) zabezpieczenie elementów kamieniarskich i zachowanie historycznych murów i ogrodzeń.

5.2.8. Strefa „OW” obserwacji archeologicznej

Wyznacza się strefę „OW” obserwacji archeologicznej. W granicach strefy współpraca z wojewódzkim konserwatorem zabytków zgodnie z odpowiednimi przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków archeologicznych.

5.2.9. Stanowiska archeologiczne

Stanowiska archeologiczne są zabytkiem w myśl art. 3 pkt 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Na terenie gminy Wojcieszków zlokalizowane jest jedno stanowisko archeologiczne AZP nr 1/82-18 ujęte w ewidencji zabytków. Lokalizacja stanowiska została wskazana na rysunku UWARUNKOWAŃ i KIERUNKÓW.

5.2.10. Strefa ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego

Wyznacza się strefę ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego, wokół stanowiska oznaczoną na rysunku KIERUNKÓW.

W obrębie strefy o której mowa powyżej, zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Obszar stanowiska archeologicznego wyłącza się spod zalesienia.

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków podlega sukcesywnej weryfikacji i uzupełnieniom, bez konieczności aktualizacji studium.

Na etapie sporządzania planu miejscowego - stanowisko archeologiczne winno zostać objęte ochroną wraz z sąsiedztwem poprzez wprowadzenie strefy ochrony konserwatorskiej lub wprowadzenie odpowiednich zapisów w tekście planu.

5.2.11. Za zgodne ze Studium uznaje się:

- 1) uszczegółowienie wymogów konserwatorskich na etapie sporządzania planu miejscowego w tym zmiana zasięgów stref i zakresu ochrony,
- 2) ustalenia konserwatorskie zawarte w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

6. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

6.1. Kierunki rozwoju systemów komunikacji

System komunikacji, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, powinien współtworzyć przestrzeń ze swoim otoczeniem, poprzez korzystanie z istniejących dróg oraz budowę nowych ciągów komunikacyjnych, które będą umożliwiały równoprawne korzystanie z dróg użytkowników samochodów, transportu zbiorowego, ruchu towarowego i pieszego.

Konieczne wydaje się planowanie ścieżek rowerowych oraz wyznaczanie i tworzenie nowych miejsc do parkowania.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. 2014 poz. 81) należy uwzględnić odpowiednie parametry dróg pożarowych.

Na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego możliwe jest wyznaczenie dodatkowych dróg niewskazanych na rysunku Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

W ramach zadania „Rozbudowa drogi krajowej nr 3 na odcinku Bolków – Jelenia Góra wraz z budową obwodnicy Kaczorowa” oznaczono jeden z kilku wariantów nowego przebiegu drogi krajowej nr 3. Realizacja zadania przewidziana jest na lata 2027 – 2030. Należy uwzględnić projektowany wariant przy wprowadzaniu nowych terenów inwestycyjnych, które mogą wejść w kolizję z planowanym przebiegiem drogi krajowej nr 3. Dla projektowanego wariantu drogi krajowej nr 3 przyjmuje się klasę drogi ruchu przyspieszonego „GP” w przekroju 2x2, zgodnie z przepisami odrębnymi.

6.1.1. Podstawowy układ drogowy

Podstawowy układ drogowy gminy stanowią drogi:

- 1) w klasie technicznej G - droga wojewódzka nr 328 Nowe Miasteczko - Marciszów;
- 2) w klasie technicznej Z - droga powiatowa nr 2607D Podgórki – Wojcieszów.

Uzupełnieniem sieci dróg są drogi gminne o znaczeniu lokalnym zapewniające obsługę komunikacyjną terenów zabudowanych.

Infrastruktura około drogowa – stacje paliw, obiekty obsługi technicznej itp. powinny być lokalizowane przy podstawowym układzie drogowym.

Geometria skrzyżowania dróg powinna być dostosowana do prognozowanego ruchu, o ile pozwalają na to warunki terenowe.

Projektowana infrastruktura drogowa powinna uwzględniać wymagania techniczno – obronne wynikające z potrzeb obronności państwa. Należy utrzymać parametry techniczne istniejącej infrastruktury drogowej określone w Zarządzeniu nr 2 Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 stycznia 2017 r. w sprawie wdrażania wymagań techniczno-obronnych w zakresie projektowania i użytkowania dróg i obiektów inżynierskich (Dz. Urz. MliB z 2017 r., poz. 3).

6.1.2. Uzupełniający układ drogowy

Uzupełniający układ komunikacyjny stanowią drogi lokalne i dojazdowe oraz drogi wewnętrzne, których przebiegi nie zostały zdefiniowane na rysunku Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Wyznaczenie tych dróg jest możliwe na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Gruntowe nawierzchnie dróg należy, co najmniej utwardzić dla zapewnienia przejezdności przez cały rok.

Dla dróg wewnętrznych zaleca się stosowanie parametrów jak dla dróg publicznych klasy technicznej D (dojazdowej).

6.1.3. Parkowanie i miejsca postojowe

Stanowiska postojowe dla samochodów powinny być lokalizowane i urządzone w sposób nieuciążliwy na działce obiektu generującego potrzeby parkowania pojazdów, zgodnie z podanymi niżej wymaganiami:

Tabela 1 Minimalna liczba miejsc postojowych w zależności od funkcji terenu

FUNKCJA TERENU	JEDNOSTKA ODNIESIENIA	STANOWISKA POSTOJOWE
tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i zagrodowej	1 mieszkanie	nie mniej niż 1
teren zabudowy usługowej	każde rozpoczęte 50 m ² pow. użytkowej	nie mniej niż 1
teren usług publicznych	każde rozpoczęte 100 m ² pow. użytkowej lub na każdych 10 zatrudnionych	nie mniej niż 2
teren usług sportu i rekreacji	każde rozpoczęte 100 m ² pow. użytkowej	nie mniej niż 1
teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	na każdych 10 zatrudnionych	nie mniej niż 2
inne niż w/w wymienione	-	nie mniej niż 1

Dopuszcza się parkowanie samochodów osobowych na ulicach układu obsługującego. Parkowanie na chodnikach należy stopniowo ograniczać wyłącznie do miejsc wyznaczonych. Zaleca się trwałe oddzielenie powierzchni przeznaczonych dla pojazdów od pieszych.

Parkowanie związane z ruchem turystycznym i rekreacyjnym powinno spełniać następujące warunki:

- 1) lokalizacja parkingu powiązana z terenami usług i handlu, a także sportu i rekreacji, tras rowerowych, szlaków pieszych, powierzchnia parkingu - zalecana powierzchnia parkingu na co najmniej 10 stanowisk,
- 2) wyposażenie parkingu: miejsca piknikowe (stoły, ławy), docelowo w sanitariaty,
- 3) wydzielenie w ramach parkingu miejsc dla obsługi turystów tj. małej gastronomii, drobnego handlu, pamiątkarstwa, wypożyczalni sprzętu sportowego np. rowerów.

Liczba miejsc postojowych przeznaczonych do parkowania pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową nie może być mniejsza niż ustalona w przepisach odrębnych.

6.1.4. Ruch pieszy i rowerowy

Zaleca się utrzymanie istniejących i realizację nowych chodników, dróg rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych. Zaleca się wyraźne oznakowanie tras na terenie oraz modernizację istniejących dróg na odcinkach przeznaczonych dla ruchu rowerowego. Proponuje się w atrakcyjnych miejscach urządzenie miejsc postojowych (ławki, pola biwakowe, miejsca na ogniska). Ruch rowerowy może odbywać się również wzdłuż wszystkich dróg - także poza pasem drogowym, w terenie rolnym, pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi.

W każdym z tych przypadków zaleca się wydzielenie osobnego pasa dla rowerzystów. Szczegółowy przebieg tras rowerowych należy zweryfikować i ostatecznie określić na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Należy zachować i wzmocnić rolę szlaków turystycznych o znaczeniu regionalnym i lokalnym.

Dla województwa dolnośląskiego sporządzona została Koncepcja głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego, zgodnie z którą projektowaną sieć należy uzupełniać pozostałymi trasami prowadzącymi do lokalnych atrakcji turystycznych. W najbliższym otoczeniu miasta Wojcieszów, poza granicami gminy, przebiegają dwie główne trasy rowerowe: miedziana i książęca. Ze względu na wysokie walory przyrodnicze obszaru Wojcieszowa i jego potencjał turystyczny, należy dążyć do wyznaczania nowych szlaków rowerowych łączących miasto z powyższymi trasami. Ponadto przy kształtowaniu przebiegu nowych szlaków należy zadbać o powiązanie miasta bezpośrednio z celami codziennych dojazdów do szkoły, pracy i usług, a także z węzłami i przystankami komunikacji zbiorowej.

6.1.5. Komunikacja kolejowa

Zaleca się utrzymanie istniejących, czynnych linii kolejowych, wskazanych w części - Uwarunkowania. Lokalizacja przyszłych inwestycji w sąsiedztwie terenów kolejowych musi zapewnić sprawny i bezpieczny ruch pociągów na linii oraz w momencie jej budowy, rozbudowy, przebudowy. Sposoby zagospodarowania terenów zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowych określają przepisy odrębne.

6.2. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

Dla rozwoju infrastruktury technicznej możliwe jest uruchomienie każdej potrzebnej powierzchni terenów na etapie sporządzania planów miejscowych zarówno na obszarach zabudowy mieszkaniowej jak i na obszarach aktywności gospodarczej. Za zgodną z ustaleniami Studium uważa się również lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej na terenach rolnych i leśnych objętych zakazem zabudowy.

Za zgodne ze studium uznaje się lokalizację sieci i urządzeń przesyłowych nieoznaczonych na rysunku studium, pod warunkiem nie kolidowania z istniejącym i projektowanym zagospodarowaniem oraz uwarunkowaniami wynikającymi z położenia np. na terenach objętych ochroną.

Kompleksowe wyposażenie gminy w infrastrukturę techniczną jest podstawowym uwarunkowaniem jej rozwoju.

Infrastruktura techniczna i komunalna pełni funkcję usługową wobec innych obszarów kształtowania zrównoważonego rozwoju gminy. Przyjmuje się więc, iż jej rozwój będzie polegał na:

- 1) działaniach poprawiających jakość dostarczanych usług w systemach już istniejących poprzez ich modernizację i przebudowę, poprawie niezawodności i standardu realizowanych usług, zmniejszeniu zagrożenia dla środowiska, energooszczędności, poprawie efektywności ekonomicznej i organizacyjnej działania systemów,
- 2) rozbudowie systemów poprzez obejmowanie obsługą obszarów dotychczas nieuzbrojonych, a leżących wewnątrz granic zasięgu systemu, a także obszarów na zewnątrz tych granic, niezależnie, czy są to obszary już zainwestowane czy przewidywane do zainwestowania.

6.2.1. Gospodarka wodno-ściekowa

Podstawowym źródłem wody pitnej są i pozostaną nadal wody podziemne. Głównym zadaniem gminy w zakresie zaopatrzenia w wodę jest prawidłowe gospodarowanie zasobami wód podziemnych, ich ochrona przed nadmierną eksploatacją oraz ochrona przed zanieczyszczeniem.

Dopuszcza się budowę nowych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych i rozbudowę istniejących, w tym budowę nowych ujęć wody, na całym obszarze gminy, o ile nie narusza to przepisów odrębnych. Rozwiązanie to należy traktować, jako docelowe. Dopuszcza się lokalizację indywidualnych ujęć wody oraz indywidualnych rozwiązań kanalizacyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Utrzymuje się istniejące ujęcia wody oraz oczyszczalnię ścieków.

Utrzymuje się istniejący system odprowadzenia wód opadowych do kanalizacji deszczowej lub powierzchniowo oraz istniejącymi rowami i ciekami z wyjątkiem wód opadowych i roztopowych z terenów potencjalnie zanieczyszczonych, w tym z terenów utwardzonych przy obiektach usługowych i produkcyjnych, z parkingów i ewentualnych stacji paliw oraz terenów komunikacyjnych, gdzie wody należy przed odprowadzeniem podczyścić do wartości zawartych w przepisach odrębnych. Zakłada się rozbudowę sieci kanalizacji deszczowej.

6.2.2. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Na terenach przewidzianych na rozwój nowych inwestycji, niezbędna będzie realizacja nowych sieci dystrybucyjnych i stacji transformatorowych, dopuszcza się ich realizację na każdym terenie.

W zakresie infrastruktury technicznej powiązania zewnętrzne są uwarunkowane przebiegiem linii średniego i niskiego napięcia o mocy 20 kV i 0,4 kV. Przez gminę przebiegają 3 napowietrzne linie średniego napięcia (20kV) dostarczające energię elektryczną z rozdzielni R-351, zlokalizowane w rejonie zakładów „POLKAT”. Ponadto na terenie gminy energia dostarczana jest bezpośrednio do odbiorców z 19 stacji transformatorowych 20/0,4kV.

Wzdłuż istniejących i planowanych linii elektroenergetycznych średniego napięcia należy uwzględnić pasy technologiczne o szerokości 14 m (po 7m po każdej ze stron od osi); dla linii

elektroenergetycznych niskiego napięcia – 7m (po 3,5 m po każdej ze stron od osi). W granicach pasów technologicznych obowiązuje zakaz sadzenia roślinności wysokiej.

Dopuszcza się budowę, rozbudowę i modernizację przesyłowej sieci elektroenergetycznej i lokalizację niezbędnych urządzeń przesyłowo - dystrybucyjnych. Przebieg projektowanych linii wraz ze strefami technicznymi zostanie ustalony na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

System elektroenergetyczny powinien zapewnić zaopatrzenie w energię elektryczną wszystkich mieszkańców gminy na potrzeby gospodarstw domowych i zakładów produkcyjnych, a także usług i przemysłu zlokalizowanego na terenie gminy. Modernizacja i rozwój sieci średnich i niskich napięć oraz stacji transformatorowych powinny zmierzać w kierunku umożliwienia korzystania z energii elektrycznej także do celów grzewczych.

Dla całego obszaru gminy dla zaopatrzenia w energię elektryczną dopuszcza się lokalizację instalacji odnawialnych źródeł energii w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 610 z późn. zm.). o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji.

6.2.3. Zaopatrzenie w gaz

Dopuszcza się rozbudowę istniejącej sieci przesyłowej wysokiego ciśnienia (o średnicy DN 400; ciśnienie 6.3Mpa) relacji Taczalin – Dziwiszów. Wzdłuż gazociągu obowiązuje strefa kontrolowana zredukowana w wymiarze 32,5m (po 16,25 m licząc od osi gazociągu). Dopuszcza się budowę sieci dystrybucyjnej i stacji gazowych w niezbędnym zakresie na terenie całej gminy. Projektowane gazociągi zaleca się układać poza liniami rozgraniczającymi istniejących i projektowanych dróg.

Dla gazociągów należy zachować odległości wynikające z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie w postaci stref kontrolowanych. Działanie w strefie kontrolowanej zgodnie z przepisami odrębnymi.

6.2.4. Telekomunikacja

Studium zakłada rozbudowę sieci przewodowych zgodnie z występującym zapotrzebowaniem, w szczególności tam gdzie powstają nowe zgrupowania zabudowy. Utrzymuje się istniejące obiekty i urządzenia. Zaleca się docelowe skablowanie napowietrznych sieci telekomunikacyjnych.

W przypadku realizacji stacji bazowych telefonii komórkowej o wysokości równej i większej niż 50 m n.p.t. niezbędne jest zgłoszenie tej inwestycji do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP, zgodnie z przepisami odrębnymi. Dopuszcza się lokalizację nowych inwestycji w tym zakresie na wszystkich terenach z zastrzeżeniem terenów objętych ochroną.

6.2.5. Gospodarka odpadami

W granicach gminy utrzymuje się istniejący system gospodarowania odpadami oparty o składowisko odpadów i PSZOK zlokalizowane poza granicami gminy. Nie wskazuje się obszarów pod nowe składowiska odpadów. Na etapie sporządzania planu miejscowego dopuszcza się ustalenie terenu pod lokalizację PSZOK na terenie gminy.

6.2.6. Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy dopuszcza się budowę i rozbudowę sieci ciepłowniczej. Ze względu na walory przyrodnicze jak i planowany zrównoważony rozwój najkorzystniejszym kierunkiem rozwoju zaspokojenia potrzeb energetycznych będzie stopniowe wprowadzanie instalacji do spalania paliw charakteryzujących się niską emisyjnością, w tym wykorzystanie gazu sieciowego. Korzystne będzie również pozyskiwanie ciepła w kotłowniach lokalnych obsługujących zespoły zabudowy.

Dla całego obszaru gminy dla zaopatrzenia w ciepło dopuszcza się lokalizację instalacji odnawialnych źródeł energii w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 610 z późn. zm.). o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji.

7. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym

7.1. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

W zakresie realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym Studium zakłada, że wszystkie tego typu inwestycje mogą być zlokalizowane w granicach Studium. Do głównych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym należą przede wszystkim wszystkie drogi publiczne, cmentarze, usługi publiczne, usługi sportu, tereny urzędzeń służących zaopatrzeniu w wodę, energię elektryczną oraz odprowadzaniu i utylizacji odpadów (tereny obiektów i sieci infrastruktury technicznej - wodociągów, kanalizacji, elektroenergetyki, gazownictwa, telekomunikacji), tereny związane z ochroną przeciwpowodziową a obszarami, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym będą obszary przeznaczone pod drogi publiczne, zieleńce, place, tereny pod budowę i modernizację systemów infrastruktury technicznej w szczególności kanalizacji i oczyszczalni ścieków oraz zaopatrzenie w wodę, publicznych przedszkoli, szkół, obiektów administracji, bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia itp.

7.2. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego (uchwała nr XIX/482/2020 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r.) dla gminy Wojcieszów ujęte są następujące zadania:

- K142 – Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich,
- K143 – Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów,
- K147 – Opracowanie projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037,
- K222 – Budowa sieci kanalizacyjnej etap VB w Wojcieszowie,
- K281 – Budowa oczyszczalni ścieków w Wojcieszowie,
- W116 – Składowisko w Wojcieszowie.

Postulowane inwestycje wynikające z planów rozwoju przedsiębiorstw energetycznych:

- Inwestycje liniowe towarzyszące zagospodarowaniu złóż gazu ziemnego,
- Budowa linii 110kV relacji: Jelenia Góra – projektowany GPZ Wojcieszów – GPZ Złotoryja,
- Budowa stacji 110kV.

Ponadto w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego dla gminy Wojcieszów ujęte zostały postulaty:

- modernizacja/rewitalizacji rozebranej linii kolejowej nr 312,
- udrożnienie dodatkowych kolejowych ciągów wywozowych z Dolnego Śląska: Strzegom/Strzegom Międzyrzecze – Rożtka – Marciszów, Jawor – Rożtka oraz Marciszów – Jerzmanice Zdrój.

8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej.

8.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych

W Studium nie wyznacza się obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W Gminie nie występują:

- strefa "A" ochrony uzdrowiskowej,
- nieruchomości zajęte pod byłe lotniska wojskowe, przekazane właściwym jednostkom samorządu terytorialnego,
- tereny objęte planem generalnym,
- obszary Pomnika Zagłady i jego strefy ochronne,
- nieruchomości Skarbu Państwa przejęte od wojsk Federacji Rosyjskiej,
- obszary, na których utworzono park kulturowy.

8.2. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości

W Studium nie wyznacza się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości na podstawie art. 102 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Dopuszcza się scalanie i wymianę gruntów rolnych i leśnych na podstawie ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów, dla całego terenu gminy. Dopuszcza się również wskazanie takich terenów na etapie sporządzania planów miejscowych.

8.3. Obszary rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych

W studium nie wyznacza się obszarów, na których mogą być sytuowane obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (art. 10. ust. 3a).

8.4. Obszary przestrzeni publicznej

W studium nie wyznacza się obszarów przestrzeni publicznych, dla których należy sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Ze względu na charakter gminy, występujące szczególne uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego zaleca się, aby obszar gminy pozostał pokryty w 100% miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Celem zabiegu jest opracowanie ustaleń spójnych dla całości gminy, których realizacja spowoduje uniknięcie lokalizacji rozproszonej zabudowy, a także zapewni odpowiednią ochronę środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Realizacja opracowań zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego następować będzie w miarę powstających potrzeb oraz dostępnych środków finansowych.

Przed przystąpieniem do sporządzenia zmiany planu miejscowego zaleca się wykonanie analizy zasadności przystąpienia uwzględniającej: stan własności i władania gruntów i ich wpływ na możliwość przeprowadzenia procedury formalno-prawnej, określenie zakresu niezbędnych ustaleń koniecznych do uwzględnienia w planie miejscowym oraz analizę dostępności materiałów źródłowych (w szczególności: opracowanie ekofizjograficzne, przygotowanie podkładów geodezyjnych).

Obszarem, w rozumieniu art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jest:

- 1) część terenu, która nie została dotychczas objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, jeśli tworzy jeden zwarty obszar;
- 2) część terenu o powierzchni co najmniej 10 ha, na której w Studium przewiduje się możliwość wznoszenia budynków;
- 3) cały teren wyznaczony liniami rozgraniczającymi w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 4) dowolna enklawa terenu istniejącej lub planowanej drogi lub ulicy.

W zakresie przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i leśne w trakcie opracowania planu miejscowego nie zajdzie konieczność uzyskania zgody na przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i leśne.

10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

W odniesieniu do przestrzeni rolniczej gminy zakłada się utrzymanie funkcji produkcji rolnej na terenie gminy. Zakłada się rozwój działalności towarzyszących rolnictwu. Z uwagi na walory przyrodnicze gminy dążyć należy do rozwoju agroturystyki i innych usług towarzyszących oraz wprowadzanie rolnictwa ekologicznego i innych niekonwencjonalnych kierunków produkcji rolniczej.

W strukturze użytkowania gruntów rolnych zaleca się co najmniej utrzymać dotychczasowy udział trwałych użytków zielonych, zwłaszcza łąk na wilgotnych siedliskach. W niniejszym studium na cele nierolnicze wskazano grunty położone w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego zainwestowania lub stosunkowo łatwych do uzbrojenia ze względu na położenie wzdłuż dróg publicznych.

Na terenach rolniczych dopuszcza się realizację zbiorników retencyjnych w celu zwiększenia dyspozycyjności zasobów wodnych i odporności na susze.

W odniesieniu do leśnej przestrzeni produkcyjnej zakłada się utrzymanie funkcji większości istniejących gruntów leśnych. Ponadto dopuszcza się zalesianie na terenach rolnych, szczególnie o niższych klasach bonitacyjnych.

11. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych

11.1. Obszary zagrożenia powodzią

Na terenie gminy występują obszary zagrożenia powodzią oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego na rysunkach Studium, wyznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią:

- na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%(Q1%),
- na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (Q10%),

Na obszarach zagrożenia powodzią obowiązują zasady zagospodarowania oraz użytkowania wynikające z przepisów Prawa wodnego oraz przepisów odrębnych.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią należy ograniczyć zainwestowanie poprzez:

- wyłączenia z nowej zabudowy (również rozbudowy istniejącej zabudowy) terenów znajdujących się na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią w strefie Q10% w całości (tj. niezależnie od głębokości) wyznaczonej na MZP oraz w strefie Q1%, przy znacznych głębokościach zalewu (powyżej 0,5 m); tereny dotychczas niezabudowane pozostawić wolne od zabudowy i intensywnego zainwestowania,
- zakaz zmiany przeznaczenia istniejących budynków na cele mieszkalne w strefie Q10%,
- obowiązuje stosowanie odpowiednich technologii i materiałów w celu zmniejszenie strat powodziowych dla terenów na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią w strefie Q1% przy mniejszych głębokościach zalewu (tj. w zakresie głębokości do 0,5 m) w celu zminimalizowanie ryzyka powodziowego,
- wyniesienie poziomu parteru ponad poziom wód powodziowych Q1%,
- zabezpieczenie wszelkich obiektów infrastruktury technicznej (sieci, urządzenia i instalacje) przed uszkodzeniami w czasie powodzi i zastosowanie odpowiednich technologii i materiałów w celu zminimalizowania strat powodziowych.

Zakaz zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nie dotyczy budowli przeciwpowodziowych, urządzeń wodnych i obiektów związanych z gospodarką wodną (tj. obiektów hydrotechnicznych, hydroenergetycznych, itp.).

Ostateczny zakres terenów objętych zakazem zabudowy należy ustalić na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Na etapie sporządzania planu miejscowego, w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału przeciwpowodziowego, należy uwzględnić ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenu wynikające z przepisów art. 176 ust. 1 Prawa wodnego. Na podstawie art. 176 ust. 4. ustawy

umożliwia uzyskanie zwolnienia od zakazów określonych w ust. 1 pkt 1-5 po uzyskaniu decyzji Dyrektora RZGW.

Dopuszcza się montaż urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, przy czym:

- postuluje się odstąpienie od ich lokalizacji w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią Q10%;
- w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią zaleca się montaż tego typu instalacji wyłącznie na dachach budynków.

11.2. Obszary osuwania się mas ziemnych

Na obszarze gminy Wojcieszów nie udokumentowano występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych, w tym osuwisk, obszarów zagrożonych ruchami masowymi.

12. Obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

W myśl przepisów odrębnych złoża kopalin podlegają ochronie, której wyrazem jest m.in. zabezpieczenie warunków do ich eksploatacji (obecnie lub w przyszłości).

Wskazuje się obszary lasów (ZL) sąsiadujące ze złożem kopaliny Silesia jako obiekty oraz obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

Ze względu na zakres merytoryczny Studium oraz skalę i treść mapy nie wyklucza się istnienia lub powstania na późniejszym etapie innych obiektów i obszarów, podlegających ochronie przez wyznaczenie w złożu kopaliny filaru ochronnego, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Udokumentowane złoża kopalin wraz z obszarami i terenami górniczymi, występującymi na terenie gminy Wojcieszów, opisane zostały w części UWARUNKOWANIA.

Wszystkie obszary górnicze podlegają nadzorowi Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu.

13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej

Nie wyznacza się ze względu na brak ich występowania w granicach Studium.

14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Przekształceniom funkcjonalno-przestrzennym będą podlegały obszary, dla których Studium przewiduje zmianę funkcji na zgodną z polityką przestrzenną gminy.

Celem działań rehabilitacyjnych jest dostosowanie istniejących terenów zabudowy do współczesnych wymogów i potrzeb, poprawienie warunków życia oraz podniesienie atrakcyjności przestrzeni poprzez poprawę estetyki i standardu technicznego budynków i wykreowanie przestrzeni publicznych.

Na podstawie przepisów odrębnych wydawane są decyzje administracyjne dotyczące terenów wskazanych do rekultywacji (np. tereny po eksploatacyjne).

Nie wyznacza się obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji. Dopuszcza się wskazanie takich terenów na etapie sporządzania planów miejscowych.

Nie wyznacza się obszarów wymagających remediacji ze względu na brak takiej potrzeby.

15. Obszary zdegradowane

W studium nie wyznacza się obszarów zdegradowanych.

16. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Zasięg i granice terenów zamkniętych na terenie gminy Wojcieszów wyznaczono na podstawie Decyzji nr 14 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 18 września 2020 r. ze zmianami w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych ze zmianami.

Nie ustala się stref ochronnych dla terenów kolejowych. Granice terenów zamkniętych wskazano na rysunku studium.

17. Granice obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu

W gminie obecnie brak jest obiektów produkujących energię elektryczną i ciepłą ze źródeł odnawialnych (tzn. elektrowni wodnych, elektrowni wiatrowych, słonecznych ogniw fotowoltaicznych oraz produkujących energię z biogazu lub biomasy). Instalacje fotowoltaiczne i solarne w postaci mikroinstalacji zlokalizowane są na części budynków, głównie mieszkalnych na terenie całej gminy.

Odnawialne źródła energii (OZE) są źródłami wykorzystującymi w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowanie słoneczne, spadku rzek, produktów ubocznych rolnictwa oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków

roślinnych i zwierzęcych. Do 2017 r. Polska zobowiązała się uzyskać 16% udział energii odnawialnej w bilansie energetycznym kraju, a do 2021 roku jej udział powinien wynosić 20%.

Energię słoneczną można wykorzystać zarówno do ogrzewania, jak i do produkcji prądu, a także do pozyskania paliwa, jakim jest wodór, w fotokatalitycznym rozkładzie wody. Słoneczna energia elektryczna (fotowoltaika), uważana za najbardziej obiecujące i przyjazne środowisku źródło energii, jest wyjątkowa ze względu na szerokie możliwości osiągnięcia korzyści energetycznych i poza energetycznych. Przemysł fotowoltaiczny gwarantuje konkurencyjną, tanią, bezpieczną i czystą słoneczną energię elektryczną, a także ochronę zasobów naturalnych. Z kolei energetyka słoneczna termiczna (fototermika) należy do najbardziej efektywnych technologii produkcji ciepła, z punktu widzenia ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.

Na terenie gminy w zakresie OZE:

1. Dla całego obszaru gminy dopuszcza się lokalizację instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE) w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 261 z późn. zm.) o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji.
2. Dla całego obszaru gminy zakazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 981).
3. Na terenie gminy wyznaczono obszary oznaczone jako: **POF, P/U na których dopuszcza się lokalizację instalacji OZE, w tym urządzeń o których jest mowa w art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z zastrzeżeniem pkt 2.** w granicach tożsamymi z granicami stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania dla ww. obszarów zostały określone w rozdziale 3 odpowiednio dla poszczególnych obszarów.
4. Granice projektowanych obszarów, o których mowa w pkt 3, tożsame są z granicą strefy ochronnej związanej z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniu znaczącego oddziaływania na środowisko.

Część IV

Synteza i uzasadnienie

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wojcieszów opracowano:

- zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022, poz. 503 ze zm.), w nawiązaniu do art. 65 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688) wraz z aktualnie obowiązującymi przepisami odrębnymi;
- zgodnie z uchwałą nr XVIII/118/2021 Rady Miasta Wojcieszów z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojcieszów, zmienionej uchwałą nr XIX/127/2021 z dnia 30 kwietnia 2021 r.

W trakcie przygotowywania projektu Studium zawiadomiono wymagane przepisami prawa organy i instytucje oraz ogłoszono w prasie i poprzez obwieszczenie na tablicy ogłoszeń urzędu o przystąpieniu do opracowania Studium. Projekt Studium został zaopiniowany i uzgodniony przez określone ustawą organy i instytucje.

Postanowieniem nr 77/5350/22 z dnia 24 października 2022 r. (znak IRT.ZPP.5350.135.2022) Zarząd Województwa Dolnośląskiego odmówił uzgodnienia projektu Studium w zakresie jego zgodności z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa Dolnośląskiego. Ponadto określono warunki, pod jakimi może nastąpić uzgodnienie, które zostały uwzględnione i uzupełnione w projekcie, przy czym:

- ze względu na skalę opracowania, charakter gminy oraz ilość oznaczeń zawartych na rysunku Studium, nie wprowadzono na rysunku dodatkowego oznaczenia w zakresie planowanych tras rowerowych. W części III Kierunki zagospodarowania przestrzennego rozdział 6.1.4. został uzupełniony o dodatkowe zapisy w zakresie ścieżek rowerowych,
- dla gminy Wojcieszów nie została sporządzona koncepcja zielonej infrastruktury, w związku z czym nie zaszła potrzeba jej uwzględnienia w Studium,
- w strefach ochrony konserwatorskiej zostały zawarte ograniczenia w zakresie wież, masztów i infrastruktury technicznej zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi.

Zarząd Dróg Wojewódzkich pismem o nr ZP.7634.334.2022 z dnia 17 października 2022 r. wyraził pozytywną opinię z uwagą odnośnie zmiany klasy drogi wojewódzkiej DW365 z klasy głównej na klasę zbiorczą. Postulowana zmiana została uwzględniona i uzupełniona w projekcie.

Pismem nr L/N.5150.100.2022.AKS z dnia 26 października 2022 r. Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków z Delegaturą w Legnicy przesłał uwagi do projektu studium, które zostały uwzględnione i uzupełnione w projekcie,

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział we Wrocławiu pismem o nr OW-DL.402.599.2022.2.PP z dnia 31.10.2022 r. wyraził negatywną opinię do projektu studium. Przebieg gazociągu przesyłowego wysokiego ciśnienia relacji Taczalin-Dziwiszów, o średnicy nominalnej DN400 oraz ciśnieniu 6,3 MPa został skorygowany zgodnie z przesłanym załącznikiem graficznym.

Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu pismem z dnia 27 października 2022 r. (znak WRO.5110.50.2022. MG przedstawił pozytywną opinię projektu studium z uwagami. Projekt studium został uzupełniony w tym zakresie.

Decyzją nr 551/RPP/S-1061/2022 z dnia 28 października 2022 r. Dyrektor Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu uzgodnił projekt studium pod warunkami wymienionymi w ww. piśmie. Postulowane zmiany została uwzględnione i uzupełnione w projekcie.

Postanowieniem z dnia 8 listopada 2022 r. (znak WPN.610.151.2022.1.DŚ) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu odmówił uzgodnienia projektu studium. W projekcie zaktualizowano zasięgi stref siedlisk przyrodniczych zgodnie z najnowszymi danymi przestrzennymi otrzymanymi od organu. W miejscach wskazanych w przedmiotowym piśmie zmieniono przeznaczenia terenów, na takie które nie wpłyną na stan zachowania siedlisk. Wprowadzono zmiany w zapisach dla poszczególnych funkcji terenów, wyłączając dopuszczenie zabudowy, zalesień i realizacji zbiorników wodnych na terenach siedlisk przyrodniczych.

Postanowieniem nr 51/5350/23 z dnia 6 czerwca 2022 r. (znak IRT.ZPP.5350.93.2023) Zarząd Województwa Dolnośląskiego uzgodnił projekt Studium w zakresie jego zgodności z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa Dolnośląskiego.

Pismem nr L/N.5150.100.2022.AKS z dnia 12 czerwca 2023 r. Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków z Delegaturą w Legnicy przesłał uwagi do projektu studium, które zostały uwzględnione i uzupełnione w projekcie.

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział we Wrocławiu pismem o nr OW-DL.402.599.2022.6 z dnia 07.06.2023 r. wyraził pozytywną opinię do projektu studium.

Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu pismem z dnia 28 czerwca 2023 r. (znak WRO.5110.29.2023. MG przedstawił pozytywną opinię projektu studium.

Decyzją nr 298/RPP/S-598/2023 z dnia 7 czerwca 2023 r. Dyrektor Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu uzgodnił projekt studium.

Postanowieniem z dnia 26 czerwca 2023 r. (znak WPN.610.106.2023.DŚ) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu ponownie odmówił uzgodnienia projektu studium. Projekt studium uzupełniono w niezbędnym zakresie.

Postanowieniem z dnia 22 listopada 2023 r. (znak WPN.610.259.2023.DŚ) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu ponownie odmówił uzgodnienia projektu studium, co uzasadnił potencjalnym ryzykiem wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania w przypadku siedlisk przyrodniczych 6210, 8310 i 9150 i brakiem możliwości powołania się w tym wypadku na przesłankę o nadrzędnym interesie publicznym. Jednocześnie, organ opiniujący uznał, że przewidywany wpływ rozszerzenia pola eksploatacji nie będzie oddziałował w sposób znaczący na siedlisko przyrodnicze 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*). W odniesieniu do oddziaływań negatywnych, których nie można uniknąć, a które dotyczyć będą również gatunków nietoperzy stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037, na skutek realizacji ustaleń studium, w szczególności planowanych wylesień oraz częściowego zniszczenia Jaskini Wieczornej (miejsce bytowania 7-9 gatunków nietoperzy, w tym 2 gatunków stanowiących przedmiot ochrony ww. obszaru Natura 2000 – 1324 nocka dużego *Myotis myotis* i 1308 mopka *Barbastella barbastellus*), oceniono, że oddziaływania te nie będą znacząco negatywne w rozumieniu zapisów art. 33 ustawy o ochronie przyrody. Obecnie, w projekcie Studium, w miejscach wskazanych w opinii organu opiniującego jako konfliktowe i mogące potencjalnie skutkować znacząco negatywnym oddziaływaniem przeznaczenia terenu na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 w postaci siedlisk przyrodniczych o kodach: 6210, 8310 i 9150, zmieniono granice przeznaczenia terenów na takie, które nie naruszają struktury wskazanych siedlisk przyrodniczych i nie będą powodować znacząco negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000. Wprowadzone zmiany wyłączyły tereny ze wskazanymi siedliskami przyrodniczymi z funkcji eksploatacji powierzchniowej złóż (obszar PE), przypisując tym terenom funkcję zieleni ekologiczno-krajobrazowej (ZE) oraz funkcję lasów (ZL).

W oparciu o art. 42 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 ze zm.) przeprowadzono procedurę dotyczącą strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Projekt Studium został poddany ocenie publicznej poprzez wyłożenie do publicznego wglądu oraz przeprowadzenie dyskusji publicznej. Wyłożenie miało miejsce w terminie od do a dyskusja nad przyjętymi rozwiązaniami odbyła się w dniu r.

W wyznaczonym terminie nie wpłynęły jakiekolwiek / wpłynęły. uwagi do projektu Studium,
.....*

Wszelkie ustalenia Studium stanowią podstawę do sporządzania i uszczegółowienia zamierzeń planistycznych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Dokument Studium pozwoli władzom gminy na wyznaczenie strategicznych celów rozwojowych jak również uregulowanie i możliwość prowadzenia odpowiedniej do potrzeb gminy gospodarki przestrzennej.

SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM:

Cele polityki przestrzennej gminy

Nadrzędnym celem wszystkich działań władz samorządowych Gminy Wojcieszów jest zrównoważony rozwój gminy z poszanowaniem otaczającego go środowiska. Tylko taki rozwój przyniesie poprawę warunków życia jej mieszkańców. Musi być przy tym zachowana spójność gospodarcza i komunikacyjna gminy z regionem. Taki rozwój może być osiągnięty przy właściwym zagospodarowaniu przestrzennym oraz odpowiednim poziomie infrastruktury technicznej i społecznej. Gmina musi być atrakcyjnym miejscem do zamieszkania, pracy i odpoczynku, aby ludzie chcieli w niej mieszkać, pracować i inwestować. Tylko takie podejście może odwrócić niekorzystne trendy demograficzne, jakimi są zmniejszanie się liczby mieszkańców i zjawisko „starzenia się gminy”.

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Istniejącą strukturę funkcjonalno-przestrzenną obszaru gminy Wojcieszów można ocenić jako zadowalającą oraz generalnie zgodną z uwarunkowaniami (predyspozycjami) przyrodniczymi. W określeniu kierunków zagospodarowania przestrzennego dążono do utrzymania pozytywnych cech dotychczasowego zagospodarowania, ich usprawnieniu oraz stworzeniu warunków dla zrównoważonego rozwoju gminy, mając na uwadze ochronę ładu przestrzennego. W rozwiązaniach rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej przyjęto zasadę nie rozpraszania zabudowy poza ukształtowane istniejące zespoły osadnicze. Rozwój osadnictwa powinien polegać na uzupełnianiu istniejącej struktury osadniczej oraz jej rozbudowę poprzez dołączanie nowych terenów przylegających do niej.

Przy wyznaczaniu terenów pod zainwestowanie uwzględniono wyniki analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy, w tym bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

* dotyczy czynności przyszłych lub niezakończonych

Wyniki bilansu terenów wskazują na nadpodaż terenów względem zapotrzebowania, dlatego brak jest podstaw do wyznaczania nowych terenów o funkcji mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej.

W strukturze docelowych jednostek terenowych wyróżniono następujące ich typy funkcjonalne (przeważające przeznaczenie):

- **M** – obszary zabudowy wielofunkcyjnej mieszkaniowo - usługowej,
- **UP** – obszary zabudowy usług publicznych,
- **US** – obszary usług sportu i rekreacji,
- **P/U** – obszary aktywności gospodarczej (obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług),
- **PE** – obszary eksploatacji powierzchniowej złóż,
- **PE1** – obszary działalności zakładu górniczego,
- **R** – obszary rolnicze,
- **RU** - obszary obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodnich oraz gospodarstwach leśnych i rybackich,
- **R-Ł** - obszary łąk ekstensywnych,
- **ZD** – obszary ogrodów działkowych,
- **ZL** – lasy,
- **ZC** – obszary cmentarzy,
- **ZP** – obszary zieleni urządzonej,
- **ZE** – zieleń ekologiczno – krajobrazowa,
- **WS** – obszary wód powierzchniowych śródlądowych,
- **WSP** – obszary suchego zbiornika przeciwpowodziowego,
- **IT - W** – obszary infrastruktury technicznej - wodociągi,
- **IT-K** - obszary infrastruktury technicznej – kanalizacja,
- **IT-E** - obszary infrastruktury technicznej – elektroenergetyka,
- **KK** – obszary kolei,
- **POF** – obszary produkcji energii ze źródeł odnawialnych - elektrownie słoneczne
- **KS** – obszary komunikacji samochodowej,
- **G** – drogi klasy głównej,
- **Z** – drogi klasy zbiorczej.

Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy

W Studium, w zależności od potrzeb, dla każdego terenu określono zasady zagospodarowania i kształtowania zabudowy, szczególnie w zakresie wysokości zabudowy, minimalnej

powierzchni biologicznie czynnej oraz dopuszczonych funkcji. Określone w Studium parametry i wskaźniki urbanistyczne stanowią wartości nieprzekraczalne. Zaleca się, aby jako wytyczną dla sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przyjmować parametry i wskaźniki urbanistyczne większe w zakresie wielkości działek budowlanych oraz powierzchni biologicznie czynnej i mniejsze w zakresie intensywności wykorzystania terenu. Ze względu na skalę opracowania rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego, dopuszcza się na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego korektę zasięgu poszczególnych funkcji do granic własności nieruchomości oraz ze względu na uwarunkowania lokalne, jak również dopuszczalna jest korekta parametrów i wskaźników urbanistycznych, zgodnie z klauzulami generalnymi zawartymi na **stronie 4** niniejszego opracowania. Dla terenów, dla których uchwalone są akty prawa miejscowego dopuszcza się zachowanie wszelkich parametrów określonych w ww. aktach oraz dopuszcza się zachowanie istniejącego zagospodarowania i przeznaczenia o parametrach wyznaczonych w dokumentach planistycznych.

Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

Dla zachowania walorów przyrodniczych, w Studium założono utrzymanie wszelkich terenów o wysokich walorach przyrodniczych. Wyznaczono również obszary wyłączone spod zainwestowania, w celu utrzymania i ciągłego polepszania warunków przyrodniczych na terenie gminy.

Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Dla ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków wskazano istniejące obiekty i obszary o wysokich walorach kulturowych: obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków, strefy ochrony konserwatorskiej, obszary i obiekty ujęte w ewidencji zabytków, zabytkowy układ urbanistyczny, chronione parki, cmentarze i zabytkową zielen, stanowiska archeologiczne. Działania takie mają na celu zachowanie tożsamości kulturowej gminy, jak również dają możliwość wykreowania nowych miejsc atrakcji turystycznych.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

Dla poprawy bezpieczeństwa ruchu samochodowego oraz usprawnienia powiązań komunikacyjnych gminy, określono odpowiednie klasy techniczne dla ważniejszych dróg oraz wskazano nowe przebiegi dróg. Wskazano również obszary linii kolejowych, umożliwiając ich modernizację.

W celu zapewnienia lepszych warunków bytowych dla mieszkańców gminy oraz przygotowania dogodnych warunków rozwojowych na terenach inwestycyjnych, określono warunki dalszego rozwoju systemów infrastruktury technicznej, jak również modernizacji istniejących sieci.

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym

W zakresie realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym Studium zakłada, że wszystkie tego typu inwestycje mogą być zlokalizowane w granicach każdego z obszarów. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wynikają z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego.

Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych

W Studium nie wyznacza się obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

W Studium nie wyznacza się obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Ze względu na charakter gminy, występujące uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego oraz cenne elementy środowiska przyrodniczego, w Studium zaleca się, sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących cały obszar gminy.

Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Zakłada się rozwój działalności towarzyszących rolnictwu, w tym agroturystyki i innych usług towarzyszących. W niniejszym studium na cele nierolnicze wskazano grunty położone w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego zainwestowania lub stosunkowo łatwych do uzbrojenia ze względu na położenie wzdłuż dróg publicznych. Na terenach rolniczych dopuszcza się realizację zbiorników retencyjnych w celu zwiększenia dyspozycyjności zasobów wodnych i odporności na susze. W odniesieniu do leśnej przestrzeni produkcyjnej zakłada się utrzymanie funkcji większości istniejących gruntów leśnych. Ponadto dopuszcza się zalesianie na terenach rolnych, szczególnie o niższych klasach bonitacyjnych.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych

Na terenie gminy występują obszary zagrożenia powodzią oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią należy ograniczyć zainwestowanie. Na obszarze gminy Wojcieszków nie udokumentowano występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych, w tym osuwisk, obszarów zagrożonych ruchami masowymi.

Obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

W Studium wyznacza się w złożach kopalin filary ochronne.

Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej

Na obszarze gminy nie występują pomniki zagłady i ich strefy ochronne.

Obszary wymagające przekształceń, rekultywacji lub remediacji

Na obszarze gminy nie wyznacza się obszarów wymagających przekształceń, rekultywacji lub remediacji. Na podstawie przepisów odrębnych wydawane są decyzje administracyjne dotyczące terenów wskazanych do rekultywacji (np. tereny po eksploatacyjne).

Obszary zdegradowane

Na terenie gminy Wojcieszów nie wyznacza się obszarów zdegradowanych.

Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Zasięg i granice terenów zamkniętych na terenie gminy Wojcieszów wyznaczono na podstawie decyzji nr 14 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 18 września 2020 r. ze zmianami, w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych ze zmianami. Nie ustala się stref ochronnych dla terenów kolejowych. Wskazano dla terenów zamkniętych przeznaczenie KK.

Granice obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu

Dla całego obszaru gminy dopuszcza się lokalizację instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE) w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 261 z późn. zm.) o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji. Ponadto w Studium wyznaczono obszary oznaczone jako: POF i PE, na których dopuszcza się urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Dla całego obszaru gminy zakazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 981).

Obszary rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych

W studium nie wyznacza się obszarów, na których mogą być sytuowane obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².